לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

יום ג', י"ב בטבת תשמ"ו, 24 בדצמבר 1985 / שנה מ"ג מס' 12919 / המחיר –.630 שקל כולל מע"מ

„קדאפי לקאהיר בראשית ינואר"

כווית. — ל„אלראי אלעאם" נודע מפי מקורות בנשיאות הרפובליקה המצרית, כי קדאפי יבקר בקאהיר בראשית ינואר. ילווה אליו נשיא מדינה ערבית הקשורה למצרים ביחסי אחווה ושיתוף־הפעולה, ואשר מצרים רואה בה את העומק האסטרטגי שלה.

המקור הוסיף, כי קדאפי מינה את נשיאה של אותה מדינה לרווח למצרים על רצונו לבקר שם. אותו נשיא הצליח לשכנע את ההנהגה המצרית לקבל את קדאפי. הוא הרגיש במהלך שיחות טלפוניות עם ההנהגה המצרית, כי יתלווה לקדאפי במהלך ביקורו בקאהיר, שייערך בשליש הראשון של ינואר.

מובארק מסר בשבת לכמה אישים במפלגתו, כי קדאפי ביקש בשבוע שעבר, באמצעות שלושה שליחים, אחד מהם סוראני רם־דרג, לבוא לקאהיר על־מנת לפתוח דף־חדש ביחסי מצרים־לוב. מובארק אמר, כי הוא מוכן לתת לקדאפי הזדמנות אחרונה.

(ע"מ)

פרס אינו מאמין במלים — רק בשחור־על־גבי־לבן

מובארק מתבקש לאשר בכתב הסיכומים לגבי הנורמליזציה, החזרת השגריר וטאבה

נראה שפרס מאמין שהאישור בכתב ישכנע את שמיר לתמוך בסיכומים ● שמיר עדיין בשלו: אין כל הסכם על טאבה ● הנושא לא יידון השבוע בקבינט ● הפסימיות של שמיר מנוגדת לאופטימיות של טמיר, ראש משלחת המנכ"לים ● אם האישור המצרי יהיה מספק – לא תשוגר משלחת המנכ"לים לקאהיר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" ומוטי בסוק, כתבנו בכנסת

ראש־הממשלה, שמעון פרס, שיגר שדר בכתב לנשיא מובארק ובו בקשה, שיאשר בשדר־חוזר בכתב את הסיכומים שהושגו בעליסה בין משלחות ישראל ומצרים לגבי שלוש סוגיות: הנורמליזציה, החזרת השגריר המצרי לישראל והבאת טאבה לבוררות.

השדר נמסר שלשום בערב למיופה־הכוח בשגרירות מצרים, מוחמד בסיוני. ההערכה היא, שתשובת הנשיא מובארק תתקבל תוך ימים אחדים, ומכל מקום לא עד יום ה', מועד כינוסו של הקבינט. לכן גם ביום ה' זה לא יידון הקבינט בנושא טאבה.

שלוש נקודות

לגבי טאבה ביקש פרס את

(סוף בעמוד 18)

סירטאווי כפה שיתוף פלד בפרשת השבויים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, התנגד, בשעתו, בתוקף, לתיווכו של אלוף (מיל.) והיום ח"כ „המתקדמת" מתי פלד בפרשת שחרור השבויים שהוחזקו ע"י אש"ף בסוריה. רק בשל התעקשותו של עיסאם סירטאווי, מראשי אש"ף, הסכים בגין כי פלד ייכנס לתמונה.

אתמול נודעו פרטי הסיפור. תחילה סירב סירטאווי להיפגש עם נציג ישראלי רשמי כלשהו וביקש לנהל משא־ומתן באמצעות

(המשך בעמוד 18)

השופט עצר את גינדי עד תום ההליכים אך ציין שהסיכוי להרשיעו במירמה קטן עמוד 18

חילונים מצטרפים למלחמה במורמונים ● עמוד 4

„אתא" נסגרה ומפרק מונה ל„טתה" ● עמוד 4

על היום: בשורת התקציב – חידוש הצניחה ● עמוד 5

פקידים בכירים במשרד־הדתות: חלק מהמוסדות שנתמכו אינו זכאי לכך

מאת יהיו אלירום ובצלאל עמיקם, כתבי „על המשמר"

פקידים בכירים במשרד הדתות, אמרו אמש, כי חלק מהמוסדות [illegible]

כ־186 מיליון שקל עבור 17 מוסדות בתחומה. את התרומה הגבוהה ביותר קיבלה קריית־שבעון – מיליון שקל בלבד – עבור מועדון בני־עקיבא.

126 מיליון שקל הועברו ליישובים שמעבר לקו־הירוק, בעיקר עבור פיתוח והקמת ישיבות. התרומה הבודדת הגבוהה ביותר היא על סך 59 מיליון שקל עבור פיתוח במועצה המקומית עמנואל. הנמוכה ביותר הוענקה לבית־השוטר באותקים – כחצי מיליון שקל.

ברשימה הארוכה בולטים שמות, כמו כולל „גורי אש" בצפת – 6 מיליון שקל, אגודה לטיפוח חברה ותרבות בנתניה – 8 מיליון, הוועד לקידום עניני דת באור־יהודה – 30 מיליון, ישיבה לצעירים ברחובות – 10 מיליון, מרכז רוחני בגבעת שמואל – 10 מיליון ועוד.

שר־הפנים, יצחק פרץ, הודיע, כי קיבל חוות־דעת מהיועץ המשפטי לממשלה, לפיה יש לו סמכות לעזור למוסדות ומבני־דת במסגרת העזרה לרשויות המקומיות [illegible]

ראשי רשויות מקומיות אמרו לכתבים, כי בניגוד לנוהל, [illegible]

(המשך בעמוד 18)

באישור רבני ה„אגודה" יציע היום שפירא אי־אמון

הצעות חלוקות אם הדבר מחייב את הרחקת אגו"י מהקואליציה

מאת מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, אברהם שפירא, יציע היום, בשם אגו"י, אי־אמון בממשלה בשל הפרשה המורמונית, חילול השבת ו„מיהו יהודי". בקואליציה חלוקות הדעות אם האי־אמון מחייב את הרחקת אגו"י מממשלת האחדות הלאומית. ישיב לאי־אמון, בשם הממשלה, שר האנרגיה, משה שחל.

האי־אמון העסיק אתמול את הכנסת ואת המפלגות השונות במשך שעות ארוכות. המהלכים נכנסו למלוא התאוצה, כאשר חמש דקות לפני השעה שתים־עשרה בצהרים, כמעט ב„דקת התשעים", הגיש אברהם שפירא את האי־אמון בממשלה ליו"ר הכנסת, שלמה הלל. ההתרצויות השונות — יגיש או לא יגיש את האי־אמון — הסתיימו בשעה שמונה בערב, כאשר הרב ש"ך אישר לשפירא ופרוש, בשיחה שהתקיימה בבני־ברק, את העלאת האי־אמון.

שפירא זעם

קודם לכן, בישיבת הלובי הדתי, אתמול בבוקר, התברר לשפירא, כי שום סיעה דתית תתמוך באי־אמון של אגו"י. ח"כי ש"ס, עליהם הוראת רבניהם, כלל לא באו לישיבה. שפירא, שהיה נזעם מאוד, טען, כי „ש"ס והמפד"ל להוטות בשדולה הדתית ואמרו עליה קדיש".

בישיבת הנהלת הקואליציה הביע ח"כ אהרון הראל (מערך) תמיהה, אם

(המשך בעמוד 18)

100 אוטובוסים של „אגד" נשרפו כליל ועוד כ־25 ניזוקו בחניון ארז

מאת יגאל גאון, כתבנו בדרום

אשקלון. — בשריפה, בשעה 10.30 בלילה, אור ליום ג', בחניון אגד במתחם ארז, נשרפו כליל 100 אוטובוסים ועוד 25 ניזוקו קשות.

[illegible]

מיסים מעוותים במקום קיצוצים

„התקציב לא קוצץ באותם הסעיפים, שהיו ראויים לקיצוץ. משרד־השיכון עדיין יכול להתגאות, כי מתוך העדפות פוליטיות בנה את כביש תנה־שומרון במקום לשפר כבישים עקובי־דם בארץ.

פרוייקט ה„לביא" לא קוצץ ופרוייקטי־ראווה בזבזניים ימשכו במתכונת הקודמת. תקריות אוויריות יזומות, כפי שנכתב באחד העיתונים, שוב יספקו הוכחה להיעדר האפשרות לקצץ בתקציב הביטחון. במקום קיצוצים מסוג זה, החליטה הממשלה על שורה של מיסים, בתור פשרה בין האוצר לבין שרי הרווחה. הפשרה אינה טובה בהרבה מהחצעות המקוריות של האוצר, ושרי מפלגת העבודה ישאו במחיר הפוליטי של הסכמתם לה. בכל מקרה, היה צורך לתת עדיפות לקיום מדינת הרווחה בישראל במקום ביטולה ולממנה באמצעות מיסוי, אך רוב המיסים שהוטלו הם מעוותים, בלתי־הגיוניים ופוגעים באותן השכבות עצמן הנזקקות לתמיכה או לשיפור ההכנסה.

בין היתר, מצא האוצר מצרך חדש למיסוי והוא ילדי ישראל. עליהם הוטל מס גולגולת החל מהלידה דרך כל מערכות החינוך. הנשים היולדות לא קיבלו גם עד כה משכורת מלאה בתקופת חופשת הלידה. מיסוי על סכום זה הוא הקטנה נוספת של דמי־הלידה והקטנת הכנסות המשפחה בתקופה שהוצאותיה גדלות. במקום להקטין ישירות את דמי־הלידה מצאה הממשלה תחבולה של הטלת מיסוי עליהם, שמאפשרת לה להשאיר את פרמיית הביטוח הנגבית מאותן נשים ברמה הקודמת. מס החינוך על שני הילדים הראשונים, הוא מיסוי על זוגות צעירים, בעלי הכנסה נמוכה בדרך־כלל.

ביטול הוותק בקיצבאות הזיקנה הוא הפרה ברורה של חוזה ביטוח. נמצאו זקנים שהעדיפו לדחות את פרישתם ואת קבלת הקיצבה במשך חמש שנים מגיל 65 לגיל 70. הם צברו את הזכויות המגיעות להם מהביטוח־הלאומי במקום להשקיע את הסכום באיגרות־חוב. לאחר שהמוסד לביטוח־לאומי לא שילם את הקצבה המגיעה על־פי חוזה הביטוח, במשך חמש שנים, המהווה כמחצית תוחלת החיים של הקשיש, הוא מבטל רטרואקטיבית את התוספת שהובטחה כפרס לדחיית קבלת הקיצבה. זוהי שערוריה של שינוי כללי המשחק בדיעבד, שמבוססת, כפי הנראה, רק על היעדר כוח פוליטי ויכולת התארגנות של בני ה־70 ומעלה.

העלאת המס האחיד תפגע, בין היתר, בהשתתפות הוולונטרית של בעלי השכר הנמוך ביותר בביטוח־הבריאות. נשירתם עשויה להגביר שוב את הנטל על בעלי ההכנסות הנמוכות.

במקום מיסוי שירותי־הרווחה היה הכרח לבטל את מיקלטי־המס, את הטבות המס למיגזורים מועדפים ולחייב במס מלא את ההכנסות מריבית. אולם בקואליציה זו, לשכבות החזקות יש מגינים רבים.

הלובי הדתי ינסה לשכנע אגו"י להימנע מאי־אמון בממשלה היום

ש"ס ומורשה חזרו בהן מכוונתן לתמוך באי־האמון בעקבות החלטת הממשלה להקים ועדת שרים לפרשת המורמונים ● שפירא איתן בדעתו להגיש ההצעה שתביא לפרישת מפלגתו מהקואליציה

מאת מוטי בסוק ודליה שחורי כתבי „על המשמר"

אברהם שפירא (אגודת ישראל) איתן בדעתו להגיש היום אי־אמון בממשלה על רקע פרשת האוניברסיטה המורמונית. שאר המפלגות הדתיות הודיעו, כי לא יצטרפו לאי־האימון. הלובי הדתי ייפגש הבוקר לפני ישיבת הכנסת. גם מאיר כהנא („כך") מגיש היום אי־אמון בממשלה.

בעקבות החלטת הממשלה להקים ועדת שרים לנושא המורמוני, הודיע אתמול הרב פרץ, כי ש"ס לא תתמוך באי־אמון. יוסקה שפירא, שר מורשה, אמר, כי לפי שעה לא תתמוך מפלגתו באי־אמון. היא תעקוב מקרוב אחרי פעולות הוועדה ב־תקווה כי היא תגשים את ציפיות המחנה הדתי־החרדי. המפד"ל הודיעה עוד בשבוע שעבר כי לא תצטרף לאי־אמון.

עם זאת מעריכים, כי שניים מח"כי ש"ס, שמעון בן שלמה ויעקב יוסף, עשויים להצטרף לאי־אמון של אגודת ישראל.

היום, בישיבת הלובי הדתי, ואחרי כן בפגישה עם ראשי הקואליציה, ינסו לשכנע את אגודת ישראל שלא להגיש את האי־אמון, עם זאת נראה, כי א. שפירא איתן בדעתו להגיש הצעה זו בשל הלחצים שמפעיל עליו הרבי מגור.

בשבוע שעבר הודיעה הנהלת הקואליציה לסיעות הדתיות מפורשות, כי אי־אמון בממשלה משמעותו פרישה אוטומטית מהקואליציה.

כהנא יגיש אי אימון בממשלה בשל הפרשה המורמונית, חילול השבת ו„מיהו יהודי".

ועדת שרים

ראש הממשלה שמעון פרס הודיע אתמול בישיבת הממשלה, כי תוקם ועדת שרים מיוחדת לבדיקת נושא האוניברסיטה המורמונית. הרכב הוועדה יוצע על־ידי שר המשפטים משה נסים ושר האנרגיה והתשתית משה שחל. שר הדתות יוצע, ככל הנראה, לעמוד בראש הוועדה.

וחבריה יהיו ככל הנראה שני השרים הדתיים הנותרים יוסקה שפירא ויצחק פרץ וכן שר החקלאות אריק נחמקין ושר החינוך והתרבות יצחק נבון.

מגמת הוועדה תהיה, ככל הנראה, לקיים את ההתחייבויות שניתנו עד כה למורמונים, אך להבטיח, מצד שני, כי המורמונים לא יעסקו בפעילות מיסיונרית וכי יתנו בעניין זה התחייבויות מפורשות בכתב, שתהיה אפשרות לפקח על קיומן.

מגרש הדרכה לבטיחות בדרכים של תלמידי בתי־הספר בבת־ים היה לזירת תחרות מירוצי מכוניות נכסיות בין ראשי ערים תאומות – וילרבן (צרפת) ובת־ים – שרל ארני (שר־ההגנה לשעבר) ואהוד קינמון (משמאל). ה„תחרות" התקיימה במסגרת ביקור משלחת מצרפת בעיר התאומה. (צילום: יצחק פריידין)

תסיסה בבי"ח רוטשילד בשל הכוונה לצמצם פעילותו

ב„הלל יפה" מביאים החולים תנורים מהבית

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

בקרב עובדי בית־החולים רוטשילד בחיפה התעוררה אתמול תסיסה נוכח כוונת ההנהלה לצמצם למשך 3 חודשים את פעילות בית־החולים.

בשבוע שעבר ביקשה ההנהלה לברר עם רופאי ועובדי המוסד את האפשרות לצמצם את פעילות בית־החולים על־ידי איחוד מחלקות כפולות וביטול 25 מיטות מתוך 375 המיטות שבבית־החולים. בכך מקווה ההנהלה לחסוך כ־100 מיליון שקל, שהם כ־10 אחוזים מהגרעון הצפוי לבית־החולים עד תום שנת הכספים הנוכחית.

על־פי תיכנון האגף האדמיניסטרטיבי של בית־החולים פירושה של הצעה זו היא הוצאתם לחופשה של 5 רופאים וכ־20 אחיות. הנהלת בית־החולים הציעה לארגוני הרופאים והעובדים להוציא את העובדים לחופשה בתקופה האמורה בשלבים, במגמה לחלק את הנטל בין כל העובדים. אולם אתמול הגיבו ארגוני הרופאים והעובדים בשלילה מוחלטת לנסיונות גישוש אלו של ההנהלה.

יו"ר ועדת עובדי עירית חיפה, משה שרוני, הגיב על התוכנית המוצעת באומרו, כי עובדי בית־החולים עשו את שלהם בחסכון וייעול המערכת וכי אין כל הצדקה להעניש אותם בשל כך.

מנהלו האדמיניסטרטיבי של בית־החולים, משה פרידנטל, מסר אמש, כי הנהלת בית־החולים נקטה בצעד זה בשל דרישה ברורה זו מצד משרד־הבריאות. לדבריו, ביקשה בכך ההנהלה לעשות מצידה את כל הדרוש כדי לאפשר למשרד־הבריאות לבוא לקראת בית־החולים ולהשלים את תקציבו.

אין דלק ב„הלל יפה"

על אף הקור הפוקד את הארץ בימים האחרונים אין דלק בבית־החולים הממשלתי „הלל יפה" בחדרה ואין מסיקים את מרכזית המחלקות. על כך מסר אתמול מנהל בית החולים, שמואל משיח, לכתבת עתי"ם באיזור.

הגיעו הדברים לידי כך שחולים מביאים עמם תנורי חשמל מביתם ואילו ההסקה של בית החולים מופעלת רק במחלקות שבהן הדבר חיוני, כמו טיפול נמרץ, פגים וילודים.

הוועד הפועל אישר תקציב ביניים בסך 18.6 מיליון ש"ח

מאת כתב „על המשמר"

הוועד הפועל של ההסתדרות אישר אתמול בישיבתו את תקציב הביניים בסך 18,680 מיליון שקלים חדשים. תקציב הביניים הוא לחודשים ינואר, פברואר ומארס.

בתקציב תמכה סיעת המערך, סיעת „תכלת לבן" התנגדה וסיעת ר"ץ נמנעה. במהלך ההצבעה התגלעה מחלוקת חריפה בתוך הליכוד בהסתדרות, כאשר סיעת איגוד העובדים הליברלים נמנעה ואילו „תכלת לבן" התנגדה. לאחר ההצבעה ביקש איש הליברלים, ישראל אלינר, לנמק את הימנעותו, אך חבר הליכוד זבולון שליש וחבריו לסיעה התנגדו לכך בהסתמך על התקנון הקובע כי סיעה המתנגדת אינה זכאית להסביר את מניעיה. מספר אנשי „חרות" הטיחו באלינר וחבריו שהם אינם מייצגים את הליכוד. בהתערבות קיסר שקטה המהומה.

יצויין, כי גם בישיבת הוועד הפועל שבחרה בקיסר למזכ"ל, נמנעו הליברלים, בעוד אנשי „חרות" התנגדו.

פרידה מאלמוזלינו

הוועד הפועל נפרד אתמול מהגזבר נתן אלמוזלינו שסקר את פעולת הגזברות במהלך השנה האחרונה, שהסתיימה ללא גרעון.

מרכז סיעת מפ"ם בוועד הפועל, אריה גרוסמן, אמר, שההתנגשות בין האוצר והממשלה לבין ההסתדרות היא בלתי נמנעת, משום שאין דרך משותפת ביניהם, וזאת בשעה שההסתדרות דבקה בצמיחה ובמיסוי על ההון ומתנגדת לפגיעה בשירותים הניתנים לאורח.

ההסתדרות תובעת 25 – 50 אחוז סיבסוד למוצרי יסוד ותחבורה

בדיון שקיימה אתמול הוועדה המרכזת של ההסתדרות, במשבר החקלאות ובכוונת הממשלה לייקר מחירי מוצרים מסובסדים, נתקבלה הצעת מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, לתבוע סיבסוד קבוע של הלחם האחיד והלבן, המים והתחבורה הציבורית בשעור של 50% וסיבסוד קבוע של החלב ומוצריו, ביצים ועוף קפוא בשעור של 25%.

הדיון נערך בהשתתפות ראשי המרכז החקלאי בראשותו של המזכ"ל שמחה אסף. בסיכום הדיון נתקבלו גם ההחלטות הבאות ע"פ הצעת סיכום של המזכ"ל, ישראל קיסר:

כדי למנוע זעזועים גדולים בחקלאות יש להחזיר את התכנון המשקי — שהוא היסוד להבטחת מיכסות הייצור והשיווק הן לשוק המקומי והן לייצוא. כדי להבטיח ביצוע התכנון ומכסות הייצור הכרחי שיובטח המשך סיבסוד המוצרים החקלאים בשעור קבוע של 25%. הסיבסוד הוא האמצעי שבידי הממשלה להבטחת ביצוע התכנון ושמירה על מכסות הייצור. כך יוכלו החקלאים להתקיים מעבודתם במשק וישמרו יציבות מחירים ועידוד הצריכה לשכבות רחבות בציבור ובמיוחד החלב, הביצים והבשר.

המזכ"ל, ישראל קיסר הזהיר מפני קיצוץ, ללא הבחנה, בסובסידיות, שכן יש לכך השלכה מיידית עקיפה על מחירי מוצרים אחרים. כתוצאה מכך התריע קיסר — יבוא גל של התייקרויות וכל היציבות שהושגה בחודשים האחרונים תפוג כלא היתה, אמר. לכן, כדאי ומשתלם לממשלה לוותר על חלק מהחסכון ורק לטווח קצר שהיתה משיגה מקיצוץ הסובסידיות, — אמר קיסר.

המזכ"ל הטעים גם שמצבה הקשה של החקלאות כיום, נובע מכך שהממשלה ויתרה בעבר על התיכנון, וכתוצאה מגלי התנודות במחירים אין מכסות ייצור יציבות וכך גם הייצור. קיסר הזהיר שגם הסובסידיות הגבוהות, מדי, בעבר הקרוב גרמו נזק לחקלאות ורק קביעת אחוז קבוע, כפי שמציעה הוועדה המרכזת, יאפשר התכנון והיציבות.

מסך ראשון

אחרון הגיבורים

„במה 3" של התיאטרון הקאמרי נועדה לטפח את המחזאות המקורית. ובאמת, התיאטרון העמיד לרשות מחזהו של שמעון צימר „טרומפלדור 85" צוות מצויין: את יוסף כרמון כבמאי, את המוסיקאי המוכשר דן הנרלסמן, מעצב כבוקי שיף וצוות שחקנים הכולל את אלברט כהן, עליזה רוזן, מיכאל כורש, ששי סעד, תמי אשל־כרמון ויהויכין פרידלנדר.

המחזה מתנהל בשני מישורים, הנוגעים זה לזה, אבל אינם מהווים מיקשה אחת. מצד אחד עוד משפחה ישראלית שאיבדה את בנה יחידה במלחמה, ומצד שני קאריקאטורה של שר־ביטחון שמן עם חיוך מאוס: איזה מסיגור מחזיר בתשובה: מהפנט היסטרי, המנסה להפוך ללא הצלחה את הבן, שחזר לארץ החיים ללילה אחד, כדי להיהרג שנית למחרת, בזכות איזה כישוף של אותו שר מפוקפק, לגיבור לאומי. מצד אחד העזה רבה מדי להתמודד (שטחית) עם הבעיות הקיומיות של עמנו ולעומת זאת אמצעים של סאטירה זעירה ולא כל כך מקורית. האמצעים הללו אינם מסוגלים להתמודד עם דרישות הנושא ה„גדול".

השפעתו של חנוך לוין מורגשת היטב — לטוב ולרע.

זוג ההורים — הדמויות השלימות יותר בהצגה — מעוצב היטב לפרטי פרטים על־ידי עליזה רוזן ואלברט כהן. יהויכין פרידלנדר משעשע בכמה מתפקידיו. מיכאל כורש, שחקן מוכשר, יוצא הפעם לא ילד ולא מבוגר, לא גיבור ולא פחדן, משהו סתמי באמצע. ולא באשמתו, אלא באשמת המחזאי, שלא ידע מה לעשות בדמות החייל הישראלי המצוי.

טרומפלדור שבכותרת, הגיבור הלאומי האחרון שעוד לא טיפלו בו בשנים האחרונות בתיאטרון, משמש בעל כורחו סמל למשהו שלא היה: פטריוט מטומטם וקורבן תמים לתככים של מישהו אחר.

גיורא מנור

נעצר לאחר שביצע 14 מעשים מגונים בילדות

מאת אבי בניהו כתב „על המשמר"

המשטרה עצרה אמש צעיר בן 33 תושב הרצליה החשוד, כי במהלך השנה האחרונה ביצע לא פחות מ־14 מעשים מגונים בילדות קטנות.

החשוד ששמו נאסר לפירסום ביצע את כל המעשים המגונים באזור הרצליה ורמת השרון, ועוד שני מקרים באזור המרכז. הוא נעצר אמש לאחר חקירה מאומצת של משטרת הרצליה, שהסתייעה בגורמי מודיעין.

החשוד ביצע את המעשים המגונים המיוחסים לו בשיטה דומה: הוא היה ניגש לילדות ברחוב מבקש מהם, כי יסייעו לו לאתר כתובת באחד הרחובות הסמוכים, מוביל אותן לחצר מבודדת ושם היה מבצע בהן מעשה מגונה.

החשוד יובא הבוקר לבית המשפט בתל אביב לצורך הארכת מעצרו.

„טלתרום" בלי טלוויזיה למען הנכה

מאת עמית רוט, כתב „על המשמר"

זה היה „טלתרום" בלי טלוויזיה אבל עם חיים יבין, שרים, ח"כים וכל המי ומי. באולם הנשפים של מלון הילטון נאספו המוזמנים והמופיעים בסיום מיבצע התרומה לנכה, מה שהתחיל עם „עם אחד שיר אחד", התשובה הישראלית ל„אנחנו העולם" האמריקני, והתגלגל למגבית פחותים בהרבה מהמצופה.

אבל עד לאתמול נאספו בכל זאת כ־50 אלף דולר והמוזמנים שנדחפו ע"י יבין — אשף ההתרמות — נתנו תרומות של מליונים (שקלים) למען הנכה.

הופעת קבוצות חניכי אקי"ם נתנה את המסר האמיתי. יוהר כהן, חנה לסלו בבדיחות סקס וכמעט בלי מריומה, טוביה צפיר ותזמורת הטיילת נתנו את הבידור.

נרמה לי שכדאי לשים לב לדבריו של השר קצב „אנו, בעלי היכולת, כמעט ולא הורדנו במאום מרמת חיינו. אני מקווה שהציבור הישראלי ידע לסגור את הפער הגדול והולך. אוי לחברה שבה נכה מוגבל, ילד ומבוגר סובל בגלל אוזלת ידנו ואיתור מאוחר של בעיות הגורם למוגבלות תמידית".

גרוסמן: ההצעה לחון אסירי המחתרת — גזענות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ח"כ חייקה גרוסמן התריעה אתמול בפני תלמידים בכיתות יא'־יב' בבית־הספר המקיף בקריית־החינוך בנהריה, על תופעות של הכהניזם והגזענות ההולכות וקונות אחיזה בחברה הישראלית. אל תתנו שיפחידו אתכם, כי מחר תהיו חיילים, ואל לכם להיכנע לתופעות הגזעניות, לפיהן יש לראות בכל ערבי אויב. אמרה ח"כ גרוסמן.

היא ציינה, שלפני מספר שנים שום ח"כ לא היה מעז להעלות הצעות חוק המהוות תעתיק של חוקי נירנברג הנאציים.

כמדי שנה לפני ספירת המלאי
מכירה מיוחדת של ספרים
באנגלית, גרמנית וספרדית
ב־1000–2000–3000 שקל הספר
רק בתאריכים 24־27.12
בחנויות: בראון, דיזנגוף 214 ת"א
משכית, בן יהודה 32 ת"א

ראשי אש"ף חוזרים ודוחים הכרה בהחלטת או"ם 242

מאת עוזי מחנאימי וזאב בליצר כתבי „על המשמר", וכתבי סוכנויות הידיעות

ראשי אש"ף חזרו והודיעו אתמול, כי הארגון לא יקבל את החלטת מועצת הביטחון 242 והבהירו כי הפיגועים בשטחים הכבושים יוגברו.

סאלח חלף, המכונה „אבו־איאד", עוזרו הבכיר של יאסר ערפאת, הכריז אתמול במסיבת עיתונאים בכוויית: „אנו דוחים בתוקף את החלטת מועצת הביטחון 242 ולא נקבל אותה כלל".

הוא הוסיף, כי מדינות ערביות מסויימות, בשמן לא נקב, צידדו ברעיון של ממשלה פלשתינית גולה בלי ערפאת, במטרה „לשנות" את התדמית של אש"ף. „אולם הוועד המרכזי של „פתח" דחה רעיון זה.

נסיונות כפייה אמריקניים

גם ראש המחלקה המדינית של אש"ף, פארוק קדומי, חזר ואמר, כי אש"ף מתנגד לנסיונות האמריקניים לכפות הכרה בהחלטה 242 ובזכות קיומה של ישראל, כתנאים מוקדמים לפתרון הסכסוך במזרח־התיכון.

נשיא מצרים, חוסני מובארק, חזר והאיץ אתמול בראש אש"ף, יאסר ערפאת, לקבל את החלטות האו"ם, כדי לאפשר לאש"ף להשתתף במשא־ומתן לשלום.

מובארק הכריז, בראיון ברשת הטלוויזיה האמריקנית אן.בי.סי. כי „ערפאת חייב למצוא נוסחה כדי להכיר בהחלטות אלה, משום שבלי זה יקשה על חוסיין מלך ירדן לפעול למען ועידה בינלאומית על המזרח־התיכון".

חוסיין ימתין חודשיים

מובארק צופה, כי חוסיין ימתין לשינוי בעמדת אש"ף „רק חודש או חודשיים".

גם נציג השוק האירופי המשותף, קלוד שסון, שנמצא ברבת־עמון, קרא אתמול לאש"ף להכיר בהחלטות האו"ם. „מעשה כזה מצד אש"ף יהיה צעד מבטיח קדימה", אמר שסון.

הנהגת אש"ף מקיימת קשרים עם סוריה כדי ליישב את המחלוקת העמוקה בין הצדדים. סגנו של ערפאת, אבו־איאד, אשר אמר את הדברים לעיתון „אל־חליג'", היוצא לאור במפרץ הפרסי, אמר גם, כי שיפור היחסים בין הפלגים באש"ף עובר דרך סוריה.

ערפאת „חולה"

בינתיים נמסר, כי מנהיג הארגון, יאסר ערפאת, לא הגיע, כצפוי, לפגישה עם חוסיין בעמאן, בשל „מחלה".

נמסר גם, כי סגן ראש ממשלת ירדן, עבד אל ואהב מגאלי, יצא לאחרונה לטוניס, כדי להיפגש עם מנהיג אש"ף. המפגש בין המלך חוסיין למנהיג אש"ף יתקיים ככל הנראה רק לאחר הפגישה הצפויה בין הנשיא אסד למלך חוסיין.

צלצול מהיר

משה נגבי, פרשן משפטי

אגו"י הביעה אי־אמון בעצמה

כיצד ייתכן שאגו"י, החברה בקואליציה, תביע אי־אמון בממשלה בלא לפרוש מהקואליציה?

— מסתבר שאגו"י מצאה וניצלה כאן פירצה הקיימת בחוק, משום שמבחינת החוק היבש הדבר באמת אפשרי. הסנקציה היחידה שמטיל החוק על סיעה בקואליציה המביעה אי־אמון בממשלה היא, שניתן לראות את שריה של אותה סיעה כאילו התפטרו מהממשלה. אבל, מאחר שלאגו"י אין שרים — אין הסנקציה תקפה כלפיה. נראה שהמחוקק לא צפה מצב שבו תשב סיעה בקואליציה בלא שיהיו לה שרים.

ומה עם יו"ר ועדת הכספים של אגו"י, ח"כ אברהם שפירא?

— נכון שההגיון מחייב, שאם יש לסיעה יו"ר ועדה, יחול עליו אותו הכלל. אבל החוק איננו אומר זאת. ולכן, יכול שפירא להמשיך ולכהן בתפקידו אלא אם כן תחליט ועדת הכספים אחרת. אין ספק, כי אם יתאחדו המערך והליכוד בעניין זה, יימצא הרוב הדרוש להרחקתו מהוועדה.

אלא שרוב כזה איננו צפוי הפעם...

— זו כבר הערכה פוליטית. אבל, צריך, באמת, לתקן את החוק, כי לא ייתכן, שסיעה היושבת בקואליציה תביע בעצם אי־אמון בעצמה. בנימה של הומור אפשר לומר, שזה מזכיר את המשפט המפורסם של וודי אלן: אינני מוכן להיות חבר במועדון שמקבל חברים כמוני.

ומה עם הצבעתן של המפד"ל, מורשה ושי"ס?

— אפילו אם יימנעו מהצבעת האי־אמון, אפשר יהיה להרחיק את שריהן מהממשלה. ונראה, שזוהי הסיבה בגללה נמנעו הסיעות הדתיות מהגשת אי־אמון בממשלה.

הרב שלמה לורינץ, יו"ר ועדת הכספים לשעבר

והמבין יבין...

האם נראית לך התנהגותו של יורשך בתפקיד, יו"ר ועדת הכספים?

— למרות שאני עונה תמיד על כל השאלות, כפי שאת יודעת, בנושא זה אני מעדיף שלא להגיד מלה וחצי מלה. והמבין יבין...

אתי רונאל

פקיד בכיר בסטייט דיפרטמנט

המשבר בין סוריה לישראל בעינו — „המצב מתוח"

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — פקיד בכיר ב„סטייט דיפרטמנט" אמר אתמול כי משבר הטילים בין סוריה לישראל לא חלף והמצב „עדיין מתוח".

בפגישה עם כתבים במשרד החוץ האמריקני קרא הפקיד לישראל ולסוריה לא לנקוט צעדים שיסכנו את היציבות באיזור.

הפקיד, אשר ביקש לשמור על עילום שמו אמר, כי לארה"ב אין עדיין כל סימנים שמשטרו של אסאד מעוניין להשתלב בתהליך השלום עם ישראל. אולם, אמר הפקיד האמריקני, ארה"ב לא תעמוד בדרכם של הסורים להצטרף למו"מ.

גם רמת הגולן

הוא אמר כי ארה"ב מאמינה שהחלטת מועצת הבטחון 242 חלה גם על רמת הגולן בדיוק כפי שהיא חלה על שטחים אחרים שנכבשו על ידי ישראל ב־1967.

בהופעתו במרכז העתונות במשרד החוץ ניסה הפקיד האמריקני לשרטט קווים לתהליך השלום ב־1985. הוא טען כי בשנה החולפת היתה „התקדמות ניכרת". לדעתו, הצדדים קרובים עתה למו"מ יותר מאי פעם.

שתי בעיות

אולם הוא הדגיש כי עדיין נותרו שתי בעיות מרכזיות בלתי פתורות — מהות המסגרת הבינלאומית למו"מ ישיר וההרכב המדוייק של המשלחת הפלשתינית לשיחות.

הוא הדגיש כי עוזר שר החוץ האמריקני לענייני המזה"ת ריצ'ארד מרפי וצוותו ימשיכו למצות את כל האפשרויות כדי לפתור את הבעיות הללו.

הוא אמר כי הן ראש הממשלה שמעון פרס והן המלך חוסיין „מחוייבים למו"מ ישיר". כאשר נשאל האם ישראל קיבלה את הרעיון של ועידה בינלאומית הזכיר הפקיד האמריקני את הודעתו של פרס בכנסת ב־10 ביוני שבה אמר, כי חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון יכולות למלא תפקיד.

חנא סניורא: עבדול־חלים נרצח בידי סוחרי־קרקעות

המשטרה: הוא נהרג כשעסק בהכנת מטען חבלה ורימון

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

המשטרה סבורה, כי העיתונאי חסן עבד אל־חלים אל פקיה נהרג תוך כדי הכנת מטען חבלה. גופתו של העיתונאי, בן 36, שהועסק בעיתון אל־פאג'ר, נתגלתה בזבור ביום ו' על ידי רועים בשורה, ליד בית חורון.

הגופה היתה במצב של רקבון מתקדם וההשערה היא, כי הוא נהרג סמוך למועד היעלמו ב־3 באוקטובר.

תוצאות הבדיקה הפתולוגית הראשונית מצביעות על כך שהוא נהרג מהתפוצצות רימון ומטען חבלה במהלך הכנתם. שרידיו של הרימון נמצאו ליד הגופה. מעוצמת ההתפוצצות נקטעו שתי כפות ידיו של אל פקיה והוא נפגע בחזה ובראשו.

ח"כ מוחמד וותאר ולטיף דורי רכזו העניינים הערביים במפ"ם שיגרו מברק תנחומים למשפחתו של המנוח ולאגודת העיתונאים הערביים בשטחים.

עיתונאים פלשתיניים אמרו אתמול כי הם חושדים שמתווכים ערביים המשתפים פעולה עם יזמים ישראלים, הרגו את העיתונאי משום שעסק בחקירת מעשי תרמית ברכישת אדמות בגדה המערבית.

חנא סיניורה, העורך הראשי של העיתון „אל פאג'ר" במזרח ירושלים, אמר כי אינו מאמין לטענות המשטרה, כי חסאן עבדול־חלים נהרג בשעת הכנת פצצה.

ויני מנדלה מניפה אגרוף לאחר ששוחררה בערבות עד 22 בינואר ויצאה לקריית השחורים סווטו, שליד יוהנסבורג (ראה ידיעה בעמ' 17) (צילום: איי.פי.)

0.5% — מדד המחצית השנייה של דצמבר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

המחירים לצרכן עלו במחצית הראשונה של חודש דצמבר בבחצי אחוז. כך עולה מנתונים על מגמות המחירים שפורסמו אתמול על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

העליה המתונה במחירים היא המשך המגמה שהסתמנה כבר בחודש נובמבר, כאשר מדד המחירים לצרכן עלה בחצי אחוז בלבד. העלייה הנמוכה ביותר זה כתשע שנים.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מבוססים על 65 אחוזים מהסחורות והשירותים אשר נכללים במדד המחירים לצרכן. הנתונים הראו שבמחצית הראשונה של החודש עלו מחירי הפירות ב־8.9 אחוזים, ואילו מחירי הירקות ירדו ב־0.4 אחוזים.

עלייה במחירי הרפואה

מחירי המזון נשארו ללא שינוי בממוצע. אך דבר זה הושג רק הודות לירידה של 7.7 אחוזים במחיר השמנים והמרגרינה. במוצרי מזון רבים נרשמו עליות מחירים של 1—2 אחוזים. מחירי שרותי הבריאות עלו במחצית הראשונה של דצמבר ב־1.9 אחוזים. צויין, שמחיר הביקור אצל רופא פרטי המשיך לעלות במחצית הראשונה של דצמבר למרות הקפאת המחירים. לאחר עליות של כ־20 אחוזים בין אוגוסט לנובמבר, נרשמה במחירים אלה עלייה נוספת של 4.7 אחוזים.

הוועדה הצבאית סיימה עבודתה; לא הצליחה לקבוע הסיבות לדליקה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי אישר אתמול את מסקנות ועדת החקירה שמונתה לפני כשבועיים לבדיקת אסון הדליקה במחנה צה"ל במבוא שילה בשומרון.

הוועד שבראשה עמד תת־אלוף עמרם מיצנע לא עסקה בחקירת האחריות האישית כלפי האסון בו ניספו שמונת חללי צה"ל. המלצות פרסונאליות בנושא זה אם יהיו, יפורסמו רק בתום חקירה מקבילה שמנהלת המשטרה הצבאית.

ועדת החקירה שבה נטלו חלק גורמים של אגף האפסנאות, מפקדת פיקוד, כיבוי אש, משטרת ישראל, וגורמים נוספים קבעה, כי הדליקה לא נגרמה כתוצאה ממעשה חבלה. הוועדה לא הצליחה לקבוע בוודאות מה היו בכל זאת הסיבות לפריצת הדליקה.

הלקחים

חלק ממסקנותיה והמלצותיה של הוועדה יושמו ברוב בסיסי צה"ל כבר בימים האחרונים. עמדות הנ"ס לכיבוי האש הורחקו ממבני המגורים על מנת למנוע ככל שניתן הישנות מקרים בהם לא ניתן להתקרב בשעת הצורך לאמצעי הכיבוי בשל עוצמת החום כפי שאירע באסון הדליקה. הוועדה ממליצה לשפר את כל המבנים מהסוג שנשרף, לשכן בהם פחות חיילים בכל חדר ולהסיר הסורגים מהחלונות על מנת להקל את דרכי המילוט בעת אסון.

קיסר: החלטות הממשלה — אור ירוק לסיחרור אינפלציוני

„ההסתדרות רואה בחומרה ובמישגה את כוונת הממשלה לייקר מוצרים בסיסיים ולקצץ בסובסידיות, דבר שיביא מיד למערכת התייקרויות במיגזורים נוספים ומתן אור־ירוק לסחרור אינפלציוני מחודש במשק" — אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בתגובה ראשונה על החלטות הממשלה מיום א' בדבר הקיצוצים בתקציב הממשלה לשנת התקציב 1986/7.

המזכ"ל ציין, שהיציבות היחסית שהושגה באחרונה ומיתון קצב האינפלציה — שציבור העובדים הוא שותף להם ותרם לכך מעל ומעבר לגורמים משקיים אחרים — עלולים לרדת לטמיון, אם הממשלה תיתן יד לביטול הקפאה במחירים, שהיתה מרכיב יסודי בתכנית הכלכלית לייצוב הכלכלה.

קיסר הבהיר, שהקיצוץ המאסיווי בסובסידיות למצרכי היסוד נוגד את הצעת ההסתדרות לייצב את עומק הסובסידיות לתקופה ממושכת, על 25% למצרכי החלב ומוצריו, ביצים ועוף־קפוא ו־50% ללחם, תחבורה ציבורית ומים.

להטיל מס על ההון

המזכ"ל הודיע, שההסתדרות חוזרת ותובעת, שהאמצעים החסרים לקופת־האוצר, כמתחייב מהמשך תיפעול ותיפקוד שרותי הרווחה, הבריאות והחינוך יילקחו כעיקר ע"י הטלת מיסוי על השכבות החזקות וההון הפיננסי, למעט חסכונות שאין לפגוע בהם.

אשר להחלטה בדבר הטלת אגרת חינוך בסך של 60 דולר לתלמיד, רואה ההסתדרות בכך צעד נוסף שייפגע במשפחות שכירים, בנוסף על תוספת מיסוי לרשויות מקומיות, לביטוח לאומי ומיסוי במקור על דמי לידה.

הגימלאים מוחים

בתגובה על החלטת הממשלה להגדיל את המס האחיד שמשלמים חברי ההסתדרות, אמר קיסר, ש„הממשלה איננה בעל־בית על המס־האחיד ועל שיעוריו שנקבעים על־פי אמות־מידה הסתדרותיות היא".

עם זאת הדגיש קיסר כחיוב, שהממשלה קיבלה את עמדת ההסתדרות, שאין להטיל תשלום עבור ביקור אצל רופא ובמרפאה ואם יצטרכו כלל חברי ההסתדרות לשאת בתרומה נוספת לשמירת העיקרון של רפואה שוויונית־ציבורית, לא נרתע [illegible]

הסתדרות הגימלאים מחתה חריפות בפני ראש הממשלה, שמעון פרס, על החלטת הממשלה לקצץ באורח דרסטי את תוספת הוותק שבקיצבאות הזיקנה, שלהן זכאים הקשישים מן המוסד לביטוח לאומי.

בן־משה דורש תגובה

חבר הוועדה המרכזת נפתלי בן־משה פנה לישראל קיסר ודרש במכתבו למזכ"ל ההסתדרות י. קיסר, אומר חבר הוועדה המרכזת שההסתדרות תגיב על ההחלטות האנטי־סוציאליות שנתקבלו בממשלה. שב הלכה הממשלה בדרך הקלה והכבידה את העול על השכירים, על הגימלאים, על הזוגות הצעירים, על השירותים המוניציפאליים — והכל כדי להימנע מהטלת מסים על רכוש ועל הון — כותב בן־משה לקיסר. [illegible]

על המשמר
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדת סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעל"ת א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין קנטור חדרים 102—121, טל' 6—229125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 31134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הליכוד מאשים שוב את ברלב: המשטרה עולה על „נאמני־א"י"

איתן ודורון האשימו המשטרה בהדלפות שיטתיות לעיתונות בפרשת הקרקעות ובהשתקת החקירה נגד בלאס ובנק הפועלים ● ברלב: אני מציע לליכוד להביא הוכחה אחת להאשמות ● המערך: הליכוד רוצה להחלץ ממצוקותיו בהתקפות הפרועות על המשטרה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת שרה דורון (ליברלים) וח"כ חרות מיכאל איתן, האשימו אתמול את המשטרה, במסיבת עיתונאים שכינסו בכנסת, כי היא מדליפה בשיטתיות, לעיתונות, חומר נגד הליכוד וההתנחלויות בשטחים והיא משתיקה את החקירה בנושא בנק הפועלים ודוד בלס, המקורבים למערך. האשמות דומות נגד המערך, המשטרה והשר ברלב, הושמעו גם בישיבת סיעת הליכוד בכנסת.

אחד הח"כים קרא לפיטוריו של שר המשטרה. במסיבת העיתונאים טען איתן כי המשטרה הדליפה ל„מעריב" סיפורים שיקריים, על היישוב „כוכב יאיר", ונגדו אישית. הוא הדגיש, כי יישוב זה מוקם בתחומי הקו הירוק, וכי הוא בין מקימיו. קצין בכיר מאוד התוודה בפניו, כי צמרת המשטרה ועיתונאים מסויימים החליטו לנהל „סוון" נגד הליכוד וההתנחלויות בשטחים, לדבריו הודה בפניו המפכ"ל, כי אין למשטרה שום חששות וטענות נגד „כוכב יאיר". לדברי איתן, היועץ המשפטי לממשלה פורפסור זמיר, הסב לא מכבר את תשומת לב המפכ"ל, להדלפות השיטתיות של המשטרה. מחקירות בפרשת ההתנחלויות, הוא כינה את התנהגות המשטרה „משחק מאוד מלוכלך" והעיר כי דברים כאלה יכולים לקרות רק במדינת משטרה.

שרה דורון הביעה פליאה על, כי אין כל התפתחויות בפרשת בלס ובנק הפועלים. לדעתה יודעת המשטרה מי הם המדליפים. היא קראה להתערבותם של זמיר ומבקר המדינה בפרשת ההדלפות מהמשטרה.

עלילות

בתגובה אמר שר המשטרה חיים ברלב כי הוא דוחה בכל תוקף האשמות אלו. החקירות במשטרה מתנהלות לפי אמות מידה מקצועיות ועניניות ואין כל השפעות פוליטיות על מהלך החקירות. „אני מציע לאנשי הליכוד להביא הוכחה אחת, או שוטר אחד, שקיבל הנחיה לחקירה בעלת אופי פוליטי".

אשר להדלפות, אמר ברלב, „כי קל מאוד לבוא ולומר שהמקור לידיעה הוא משטרתי. אני כבר יודע כי לפחות במקרה של השמועות על השר שריר הידיעות נבעו ממקור כלכלי ולא כפי שטענו ממקור משטרתי".

ברלב העריך, כי המהומה שיוצר הליכוד, נובעת מתוך חששות כבדים, מהמשך החקירה המשטרתית, בנושאים שונים. „הם חושבים כי מישהו ייהנה מן ההתקפות הללו ואולי לא ייקח ברצינות את החקירות".

סיעת המערך דחתה „בשאט נפש" את האשמות של שותפתה הקואליציונית הגדולה. „לא עולה על הדעת כי הליכוד יאשים את המשטרה מבלי להביא אפילו שמץ של הוכחה לטענותיו, הליכוד מוכן כנראה לפגוע במשטרה ובאנשיה, תוך יצירת עליהם, רק כדי להחלץ ממצוקות פנימיות".

הליכוד רוצה ארכיאולוגיה

ועדה ממלכתית שתחקור נושא התרומות למפלגות מהכנסת הראשונה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הנהלת סיעת הליכוד בכנסת, תמליץ בפני שרי המפלגה, לדרוש בממשלה הקמת ועדת חקירה ממלכתית, בראשות שופט ביהמ"ש העליון, לבדיקת נושא התרומות למפלגות בארץ ובחו"ל.

לדעת סיעת הליכוד בכנסת, הוועדה צריכה לבדוק את הנושא מאז הכנסת הראשונה. בין השאר צריך להיבדק גם נושא העברת תקציבים ונכסים ציבוריים למפלגות ולגופים ותאגידים הנתונים למרותם.

בישיבת סיעת המערך בכנסת אמר אתמול יו"ר הסיעה רפי אדרי (מערך), כי הוא פועל לחקיקת חוק חדש, שיקצר את תקופת מערכת הבחירות ל־30 יום ואת הזמן המותר לתעמולת בחירות למקסימום עשרה ימים.

בתשובה לשאלות ח"כים מסיעתו, טען אדרי, כי לא ידוע לו על מהלך פוליטי כלשהו, שמטרתו הקדמת הבחירות. הוא לא שלל את האפשרות כי הבחירות אכן יוקדמו.

במערך העריכו אתמול כי צעדו של אדרי, בא בעקבות הסתבכות הליכוד (פרשת הקרקעות) והמערך (בנק הפועלים ודוד בלס), בפרשות של שוחד בחירות לכאורה. נראה כי במערך הגיעו למסקנה, כי הפתרון הטוב ביותר, למצוקת המזומנים במערכות בחירות — צימצום תקופת הבחירות.

הוסרה הצעת ח"כ גרנות

„עריקה" בשורות המערך בהצבעה על ההתנגדות ליציאת משלחת לעמאן

רבין הבחין בעריקה וביקש משרה דורון: לכי להביא את חבריך להצבעה ● גרנות: ישראל היתה יכולה לצאת נשכרת מכל תוצאה של שיחות בעמאן

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ברוב קולות קטן 17 נגד 11, הורידה אתמול הכנסת, מעל סדר יומה, הצעה של מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות, בנושא התנגדותה של הממשלה ליציאת משלחת פלשתינאים מתונים לשיחות עם אש"ף בירדן. בעת ההצבעה התפצלה סיעת המערך. שלושה מח"כיה הצביעו עם מפ"ם, אחד נמנע, ושניים עזבו את המליאה.

גרנות טען כי האיסור שהטילה הממשלה על יציאת המשלחת, עומד בסתירה גמורה לנאומו של פרס בעצרת האו"ם באחרונה. האיסור גם סותר דברים שאמר פרס לפיהם ישראל מוכנה לפתוח במו"מ עם משלחת ירדנית — פלשתינאית משותפת. מזכ"ל מפ"ם ציין, כי אישי המשלחת הצהירו, כי בכוונתם להניע את ראש אש"ף, להסכים לקבל את החלטות 242 ו־338 של מועצת הבטחון, שמשמעותן הכרה בישראל. עוד אמרו עשרת אישי המשלחת כי הם ינסו להביא להפסקה ומניעת של פעולות האיבה, כדי ליצור אווירה נוחה למו"מ. גרנות הזכיר כי משלחת העשרה רצתה להביא, בשיחותיה ברבת עמון, להסכמה ירדנית־פלשתינאית, להגברת המעורבות של הפלשתינאים בניהול חייהם בשטחים. ישראל יכולה היתה לצאת נשכרת מכל תוצאה של יציאת המשלחת. אילו הצליחה במטרותיה היה נוצר סיכוי לפתיחת מו"מ לשלום באזור. אילו נכשלה המשלחת היה אש"פ מואשם, בהתפתחויות השונות בגדה. גרנות טען כי „החול בשעון הזמן של ממשלת פרס הולך ואוזל ועימו הולך ואוזל הסיכוי למו"מ של שלום ולמניעת מלחמה".

שר הבטחון יצחק רבין, בדברי תשובתו, אמר כי ישראל מנעה את יציאת המשלחת, כיוון ששיחותיה ברבת־עמון, היו גורמות לחיזוק מעמדו של אש"ף. ישראל מתנגדת לכל מו"מ עם ערפאת, כולל פגישה של קבוצת העשרה עם הנ"ל. עוד טען הנ"ל, כי המשלחת מדברת בשני קולות, אחד לפלשתינאים, ואחר לציבור היהודי בישראל.

במהלך דבריו של גרנות, כשהבין רבין, כי לא כל סיעתו עומדת מאחוריו, הוא פנה ליו"ר סיעת הליכוד בכנסת שרה דורון והציע לה „לכי תביאי את חבריך, להצבעה".

ואכן, בעוד רבין קורא להסרת הצעתו של גרנות מעל סדר יומה של הכנסת, הציע חיים רמון (מערך), כי ההצעה תועבר לדיון בוועדה. בעד הצעתו של שר הבטחון הרימו יד חברי התחיה, ליכוד, והסיעות הדתיות, וחלק מח"כי המערך. בעד הצעתו של רמון הצביעו אורה נמיר (מערך) יצחק ארצי (מערך) — ל"ע, מפ"ם וסיעות השמאל, שבח וייס נמנע.

שניים מחברי המערך ליבאי והראל, שלא רצו לתמוך בהצעת רבין, עזבו בעת ההצבעה את האולם.

● נסיון לחטוף מטוס נוסעים איראני בטיסת־פנים סוכל אתמול אחר־הצהריים, בידי אנשי בטחון שהיו במטוס, חוטף המטוס נהרג — מסר רדיו טהרן.

● מפקד משטרת ירושלים, תנ"ץ חיים אלבלדס, הזהיר אתמול את אברהם פריד („פריצי"), בעקבות התבטאויותיו של זה בכלי־התקשורת נגד הציבור החרדי.

„ישראל איבדה מקומה המכובד בגידול בפריון"

ב־10 השנים האחרונות המשיכה ישראל לאבד את המקום המכובד שהיה לה בעבר בצמיחה וגידול בפריון הייצור בצד מדינות כמו יפאן גרמניה וארה"ב, ובכך איבדה הרבה מכושר התחרות שלה בשווקים בינלאומיים.

נתון זה ואחרים כלולים בדו"ח ההשוואתי השנתי על התפתחויות בישראל לעומת ארצות תעשייתיות. פרטים על הדו"ח מסר מנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור, יוסף דוריאל, במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב.

הדובר הוסיף, כי מאידך הצטיינה ישראל במשך כל השנים בעליה מתמדת בתחום ההשכלה של כוח העבודה. ב־1984 היו 73 אחוז מכח העבודה בעלי השכלה תיכונית (50 אחוז) וגבוהה (23 אחוז), בעוד שבשנת 1975 היו 45 אחוז בעלי השכלה תיכונית ו־18 אחוז בעלי השכלה גבוהה. (ראה רשימה עמ' 8) (עתים)

מכסיקו „הסכימה" לקנות דשנים מישראל

עיסקת יצוא ראשונה של דשנים למכסיקו, בשווי של 5 מיליוני דולר, הסתיימה בימים האחרונים. חברת „רותם דשנים" ייצאה 30 אלף טונות הדישון מסוג „טריפל סופר פוספט" למדינה זו.

העיסקה בוצעה, לא מעט בשל לחצה של ממשלת ישראל, על ממשלת מכסיקו לרכוש מוצרים בישראל, בתמורה לייבוא הנפט ממנה.

לפני כחודשיים הודיעה ממשלת ישראל, כי תיתכן אפשרות לרכוש נפט במדינות אחרות, אם מכסיקו לא תמנע מיבוא מישראל.

מנהלי „רותם דשנים" רואים בארגנטינה שוק פוטנציאלי גדול לדשנים, בשל היותה מדינה בעלת ענף חקלאות גדול מימדים. הנהלת „רותם דשנים" מבקשת להגדיל את היצוא לארצות דרום אמריקה, כבר בשנה הקרובה, לאחר שבשנה הראשונה ליצוא לשתיים ממדינות אלה, הסתכם היצוא בעשרה מיליון דולר, תוך כדי שיווק של כשליש מתוצרת המפעל למכסיקו ולארגנטינה.

המפעל ייצר השנה כמאתיים אלף טונות „טריפל סופר פוספט" ומרביתו יוצאה לארצות אגן הים התיכון ומדינות אירופה. (עתים)

בכנסת

מוטי בסוק

מתי פלד מחזק ידי ועדת משנה בעבודה התובעת פיקוח על ייצוא הנשק

חבר־הכנסת מתי פלד שיגר אתמול מכתב לחברי ועדת־משנה של הוועדה המכינה של מפלגת העבודה, שבו הוא מחזק את ידיהם על כי תבעו פיקוח פרלמנטרי על סחר הנשק של ישראל.

כידוע, קיבלה בשבוע שעבר הוועדה הזו — הקרוייה „הוועדה למשטר ולדמוקרטיה" — החלטה, הקוראת להגבלת מכירות נשק לאותן מדינות בהן נהוגה הפרה שיטתית של זכויות האדם.

במכתב, שנשלח לחבר הוועדה, הד"ר יורם פרי, אומר ח"כ פלד, כי סחר הנשק של ישראל הוא משגה מוסרי ואיוולת מדינית. שלו שותפות ממשלות ישראל, ללא הבדל בין הליכוד והמערך.

כרוז במאה שערים קורא „להוציא להורג פקידי מס הכנסה"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

להרוג ללא משפט את פקידי מס־הכנסה, המגיעים למאה שערים, לצורך גבית כספים, למטרות כפירה, קורא כרוז שהופץ באחרונה בשכונה החרדית.

בעקבות פנייה של שולמית אלוני (ר"צ) למפכ"ל המשטרה, הורה מפקד המחוז הדרומי לפקודיו לפתוח בחקירה, ולהעמיד לדין את האחראים לפרסום הכרוז.

אתמול הביעה אלוני תקווה, כי משטרת ירושלים אכן תצליח לשים את ידה על פורעי החוק. לדעתה „צפעונים אלה גדלים במאה שערים ואינם נענשים".

ח"כ נמיר: לשים מחסום להסתה נגד הבנות בצה"ל

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

אין בצבא תופעות חמורות, בנושא יחסי גברים נשים, יותר מאשר בחיים האזרחיים. אין להפוך את ועדת החוץ והבטחון לבמה לח"כים השוללים מאז קום המדינה את שרות הבנות בצה"ל. דברים אלו פירסמה אתמול אורה נמיר (מערך) בתגובה לדברי ח"כ ש"ס שמעון בן־שלמה, בוועדת החוץ והבטחון בשבוע שעבר.

במכתב ששלחה ליו"ר הוועדה אבא אבן (מערך) טוענת נמיר כי ש"ס ואגו"י מלעיזות בשיטתיות, מאז קום המדינה, כנגד שרות החיילות בצה"ל. היא קובעת, כי לא חלה כל הידרדרות מוסרית, בקרב הבנות. נמיר מבקשת מאבן, כמי שמחייב את שרות הבנות, ומוקיר את פעלן, „לשים מחסום להסתה השיטתית. בה נוקטים חלק מחברי ועדת החו"ב" כלפי המשרתות בצבא. תרומתן מאז קום המדינה, לבטחון המדינה, אינה מצריכה תעודת הכשר מח"כים דתיים קיצונים. חכ"ים שגם שרות הבנות אינו מקובל עליהם כלל ועיקר".

פריים* ל־30 יום

*פקדון רב מסלולי.

מסלול הפקדה חדש ל־30 יום בריבית המשתנה לפי השינויים בשיעורי הריבית הבסיסית בח.ח.ד (ריבית "פריים").

ריבית מועדפת לתקופה מוגבלת בלבד!

פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק אמריקאי ישראלי

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף

בנק הפועלים

חילונים מצטרפים למלחמה במורמונים „אנחנו הטרף הקל של המסיונרים"

שריד: מוסדות דת צמודים לעטין של „קרן ירושלים" שלטענת דרוקמן קיבלה שוחד מהמורמונים

מאת בצלאל עמיקם, שלי יחימוביץ ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

המאבק שמנהלים גורמים חרדים נגד הקמת שלוחת האוניברסיטה המורמונית על הר הצופים, קיבל אתמול מימד חדש עם הצטרפות גורמים חילוניים למערכה ציבורית זו.

ד"ר אלי בן־גל, איש קיבוץ ברעם וחוקר בבית התפוצות בתל־אביב ופרופסור מרדכי רוטנברג מהמחלקה לסוציולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים, יצאו אתמול, במסיבת עיתונאים בירושלים שאירגן הוועד נגד הקמת „המיסיון המורמוני". בקריאה לציבור החילוני לראות עצמו נפגע עיקרי מהגשמת התוכנית המורמונית, משום שהוא „המועמד הטבעי" לפעילות מסיונרית". אמר אלי בן־גל „ולא הציבור הדתי בסכנה, אלא אנחנו, החילונים". בחוברת הדרכה מסיונרית שהפיצו המורמונים בקרב חבריהם נאמר, כי היהדות המודרנית מחולקת לשלוש קבוצות עיקריות: אורתודוכסים, קונסרבטיבים ורפורמים. אולם, למעשה רוב היהודים אינם משתייכים לאף אחת מהקבוצות הללו. הם יהודים בשם בלבד. ההצלחה המסיונרית הגדולה ביותר תהיה בקרב היהודים הרפורמים ובין אלה שאינם משתייכים בפועל לקבוצה דתית מסוימת, וביחוד אלה שמתחת לגיל ארבעים. בן־גל הזהיר מפני גישה תמימה ותוטיה להאמין שהמורמונים יתמסרו לעיקרי אמונתם ויוותרו מהמיסיונריות. הוא אמר, כי בקיבוץ ישנה בעיה של השפעת כתות וחזרה בתשובה, אך בשעה שחזרה בתשובה „נשארת בתוך המשפחה" הרי הכתות, ובכללם המורמונים, באו לערער על עצם שייכותנו לעם היהודי.

פרופ' מרדכי רוטנברג סיפר, כי המורמונים מבקרים בבתים ישראלים, גם ללא הזמנה להפיץ את דברם. ליהודים בעולם יש בעיה של כתות, ואנחנו מאבדים אלפי אנשים וזהו פחד קיומי.

רבה של רחובות, הרב שמחה קוק שטען, כי הוא מייצג מאתיים רבנים, הכריז, כי קיים קונצנזוס לאומי להפסיק בניית האוניברסיטה המורמונית. „איננו נגד לא יהודים, אך לא בשעה שהמטרה המוצהרת היא מסיונריות".

מורה בסמינר המורמוני המתקיים ברמת רחל זה שבע שנים, יהושע אדלר, הדגיש כי חרף הבטחתם של המורמונים שלא לעשות עבודה מסיונרית בישראל, הרי שלמעשה יש להם מחויבות דתית לכך.

הוא סבור, כי סטודנטים יהודים מחו"ל שנשלחים ללמוד באוניברסיטה העברית על־ידי הורים המודאגים מהתבוללות, יופתעו לגלות שילדיהם מתחברים למאות הסטודנטים המורמונים הלומדים במכללה כה קרובה לאוניברסיטה. במסיבת העיתונאים השתתפו יהודים אמריקנים, שהעידו, כי בני משפחותיהם סותו ע"י התטפה המורמונית. במסיבה נטלו חלק כתבים רבים של רשתות השידור האמריקניות.

מאבדים את הצפון

„אני המתנגד הגדול ביותר למורמונים, אבל אני מכבד את ראש הממשלה ולכן לא הצבעתי אי אמון אתמול. למרות עול תקציב המדינה, מצא ראש הממשלה זמן למינוי ועדת שרים שתחפש דרך לפתור את הבעיה". כך אמר אתמול שר הפנים יצחק פרץ, בעת שביקר בעיירה הבדואית תל־שבע.

ואולם, „אם יתגלה שמטרת הוועדה להרוויח זמן או לפטור אותנו במילים – אני הראשון שאגיש אי־אמון. בשבילי הנושא הוא בנפשי", הוסיף פרץ.

פרס מבין

אני מבין את רגישות הסיעות הדתיות להקמת אוניברסיטה מורמונית דווקא בירושלים, ואת חששן כי תעסוק בפעילות מיסיונרית. יחד עם זאת יש לישראל התחייבויות, והנושא המורמוני קיבל מימדים בינ"ל". אמר אתמול רה"מ שמעון פרס למשלחת גדולה של ח"כי וראשי המפד"ל.

הרב חיים דרוקמן (מורשה) טען, כי המורמונים נתנו מיליון דולר שוחד „לקרן ירושלים". דבריו הקפיצו את אבא אבן, שריד ומנחם הכהן. הם טענו, בין השאר, כי גם מוסדות דתיים סמוכים על „קרן ירושלים" של קולק. שריד העיר: הדתיים לוקחים מכל מקור כספי. אין עטין שאתם לא צמודים אליו.

דרוקמן: לא אתחרה בפה המלוכלך שלך.

שריד: עטין של פרה הוא לא מלוכלך.

דרוקמן: חשבתי על עטין של חזיר.

שריד: לך יש ראש מלוכלך.

„אתא" נסגר סופית — העובדים קיבלו ב„שלווה" הודעת הממשלה

במשך 7 חודשים עינו אותנו, יכלו לומר „קחו את הכסף — סוגרים" ● לעובדים הוקצו 5.7 מיליון דולר — פיצויים מוגדלים ● ההסתדרות תנהל מו"מ עם הממשלה על הפיצויים ● שופט הורה לפרק את חברת הבת „טתה", על פי דרישת הנושים

מאת ירון זליג,
כתב „על המשמר" בחיפה

„למה גרמו לנו לסבול במשך 7 חודשים? יכלו להגיד לנו כבר מההתחלה שאין תקווה להציל את המפעל? יכלו להגיד קחו את הכסף וזהו". כך הגיב אתמול יוסף אלפסי מקרית־אתא על החלטתה של הממשלה לסגור סופית את המפעל ולשלם פיצויים להסדרת תנאי הפרישה של 800 עובדי התשלובת.

הידיעה התקבלה בהשלמה על־ידי פועלי ועובדי המפעל. „עכשיו, — אמרו עובדים במפעל — „אין לנו ברירה, אנו מקבלים את העובדה ש'אתא' סגור".

מחזיק תיק אתא במועצת פועלי חיפה אברהם המאירי, מסר אמש, כי הן ההסתדרות והן הממשלה חייבות להגיע בעת במהירות לידי קביעת ההסדרים ברבר גובה ודרך התשלום של הפיצויים ותשלומי הפרישה של העובדים. לדבריו, יטופל הנושא על־ידי הוועדה המיוחדת לנושא „אתא" שהקימה ההסתדרות בראשותו של חיים הברפלד.

כזכור, החליטה הממשלה לפני כשבוע לאשר לוועדת השרים לענייני „אתא" ולתעשיין הטקסטיל ז'אק נאסר להגיע בתוך 8 ימים להסכם ברבר מכירת התשלובת. הממשלה הודיעה אז, כי היא מקציבה לצורך זה 7 מיליון דולר. לחילופין קבעה אז הממשלה, כי אם לא יושג הסדר למכירת התשלובת, יוקצה סכום של 5.7 מיליון דולר כתשלום פיצויים לעובדים.

שלשום בבוקר הודיע ז'אק נאסר באמצעות בא־כוחו עו"ד תוסיה כהן, כי אינו מוכן לרכוש את המפעל בתנאים המוצעים ועל־כן החליטה הממשלה על סגירתה של „אתא".

פרוק „טתה"

כתבנו מוסיף, כי בית־המשפט המחוזי בחיפה נענה אתמול לבקשתם של נושים בלתי מוגנים של חברת הבת „טתה", והורה על פירוקה. יחד עם זאת, הנחה השופט אהרון דוד בר את כונסי הנכסים של „אתא" עורכי־הדין יואל סלומון וליפה מאיר להמשיך ולהפעיל את החברה כ„עסק חי". בהתייחסו לסגירת „אתא" אמר השופט בר כי כל ה' מעוניין לרכוש חלקים וציוד במפעל חייב להגיש עד סוף החודש הצעה על־כך לכונסי הנכסים של „אתא".

פיני גרוב חייל מובס

„זו אכזבה גדולה, אני בקשר עם הפועלים, מתקשרים אלי, אנחנו מתראים וזה כואב שהגענו ליום הזה". פיני גרוב שמע את החדשות, לפני שנה וחצי הוא הפך את „אתא" לסמל, אח"כ הוא נעלם. זה היה כש„אתא" התנדנדה בין הרחוב לבית־המשפט, הברירה היתה למות עם „אתא" או לחיות בלעדיה, הרופאים הדגישו את זה. יעל לתאה וגרשון פלד היה כבר משופשף, מספיק כדי להבגש לגעלע. השיגו משרה. לחיות עם „אתא" אבל מרחוק. רחוק זה שלושה רחובות הלאה. אתמול „אתא" נסגרה רשמית והפעם כולם מאמינים. גם גרוב שאולי עוד קיווה. „עכשיו אני כבר לא יודע. היו ימים שעוד יכלו להפעיל את זה, אני חושב עד היום שהתוכנית הטובה, בוודאי היתה זו של אליעזר פלג ודויד אליאנס. לא לקחו אותם כמו שצריך. הממשלה לא פתרה כלום. התמכנו את התזדמנות".

— ועכשיו?

„אני רק מקווה מאוד שהממשלה תקיים ובמהירות את ההחלטה שקיבלה בנושא הפנסיה והפיצויים. זו בעיה חמורה משום ש„אתא" מרבית הפועלים הם ותיקים וכולם גומרים עוד מעט את ששת חודשי האבטלה".

— יש עוד תשובות פתוחות?

„בעת צריך להסדיר את מה שמגיע לפועלים. אני לא רוצה לפתוח עכשיו את הפה. לא רוצה לקלקל להם. גם כך יש בינינו שבועסים עלי. „אתא" עוד תהיה בחדשות. מדבר אז..."

ברוך דליג

„אם גור לא ייתפס השבוע הפרשה תימשך חודשים ארוכים"

הערכה זו הביעו חוקרי המשטרה ● בר לב ממשיך לתמוך בקו הליברלי של סוויסה ● נציב השירות: אווירת „עליהום" נגדי — בצד הבעות תמיכה

מאת אבי בניהו
כתב „על המשמר"

ועדת החקירה של שירות בתי־הסוהר הבודקת את נסיבות בריחתו של האסיר צבי גור אמורה לסיים את עבודתה תוך 36 שעות ולהגיש את מסקנותיה והמלצותיה לנציב רפי סוויסה. במהלך יום אתמול הופיעו בפני הוועדה אסירים וסוהרים מכלא „איילון" ברמלה והם תוחקרו על התנהגותו של האיש ועל העסקתו מחוץ לחומות. בפני הוועדה הופיעו גם מפקד כלא איילון יוסי מולק, וקצין הבטחון של המותקן.

נציב השירות, רפי סוויסה הורה לוועדה לכלול בדיון יחשבון שתגיש לו תשובות ברורות לשאלות: מי הורה על העסקתו של גור מחוץ לחומות? מה היה הרקע להחלטה והאם היה זה לפי הנהלים? מה היתה השמירה שהופקדה עליו?

במקביל ממשיכה משטרת ישראל בחיפושים אחר האסיר הנמלט. הצוות המיוחד מרכז את המאמץ בנושא בראשותו של תת־ניצב ארמנך לוי פועל כבר יומיים ובינתיים ללא הצלחה. דובר המטה הארצי מסר אתמול לכתבנו, כי הטיפול בפרשה הוא מלא ונערך בכל המרץ. המשטרה הפיצה גם אלפי גלויות עם תאורו ותצלומו של צבי גור. התמונות הופצו בנמלי הים והאוויר ובריכוזי אוכלוסיה.

למוקדי המשטרה בערים מגיעות כל העת קריאות של אזרחים הטוענים כי זיהו את צבי גור. המשטרה מתייחסת לכל הקריאות ברצינות מלאה — אולם כפי הידוע לפי שעה היו אלה קריאות שווא. במשטרת נמל התעופה בן־גוריון טוענים כמעט בוודאות, כי מעטים הסיכויים שגור כבר עזב את הארץ. לעומת זאת מתריעים במשטרה, כי אם לא ייתפס גור עוד השבוע עלולה הפרשה להימשך חודשים ארוכים.

דובר שירות בתי־הסוהר סגן גונדר שמעון מלכה, פנה אתמול בקריאה לכלי־התקשורת כדי שאלה ימתנו את הפרסומים סביב פרשת בריחתו של צבי גור. לדבריו, טוענים מומחים בתחום בריאות הנפש של שירות בתי־הסוהר, כי „ככל שתמתן הפרסומת ותתמעט, כך תהיה שהייתו של האסיר גור מחוץ לכלא קצרה יותר".

„תאונת עבודה"

„אווירת 'העליהום' של חלק מהציבור ושל עתונאים מדברת על אסיר שברח משום שהועסק מחוץ לחומה. לברוח כך מחוץ לחומה זו לא חוכמה. אני מבקש להזכיר לכל מבקרינו את הבריחה הגדולה בשנת 1978. זו היתה פרשה יותר גדולה. שמונה אסירים מסוכנים ביותר ברחו אז מהכלא ואף אחד לא דרש התפטרות של מישהו.

אנשים ואירועים

נינתו של חיים וייצמן עולה לישראל

לונדון. — לואיזה וייצמן, נינתו של הנשיא הראשון חיים וייצמן, תעלה לארץ בעוד שבוע, ב־30 בדצמבר.

לואיזה וייצמן תגיע בטיסה 316 של אל־על. היא תלמד עברית במכינה של האוניברסיטה העברית בירושלים, ואחר־כך תלמד מדעי המדינה.

לפני מספר שבועות היא פרסמה מכתב למערכת ב„ג'ואיש כרוניקל" ובו מתחה ביקורת על מדיניותה של ישראל.

נינתו של הנשיא הראשון פתחה תיק במחלקת העליה של הסוכנות בלונדון וקיבלה את כל הסיוע ככל העולים החדשים.

מאיר בלייך, בריטניה

„מלך בתי הסוהר" מת בקפריסין

ניקוסיה. – קוסטאס פיטאס חידוע בכינוי „מלך בתי הסוהר של קפריסין", מת בגיל 85, בבית אבות בסוף השבוע האחרון, לאחר שעשה 50 שנים מחייו בבתי סוהר באי.

בפעם הראשונה נכלא פיטאס על גניבה בעת שהיה בן 13, בפעם האחרונה הוא נשלח לבית הסוהר, לאחר שהורשע בנסיון פריצה ב־1976. חברו של הנפטר קוסטאס זאנטוס, אמר: „קוסטאס ביצע את העבירות בכוונה תחילה, כדי ללכת לכלא. שם, שמו אליו לב. הוא לא הסתדר בחוץ". סוהרי בית הסוהר בניקוסיה שלחו זר להלווייתו.

(ע"ר)

אתה שומע אבידוב? במזרע מצטיינים בילודה

מנתוני ילודה שהתפרסמו בעלון המועצה האזורית עמק יזרעאל עולה שקיבוץ מזרע הוא הקיבוץ הפורה ביותר מכל ישובי המועצה. בשנת 1985 הביאו חברי קיבוץ מזרע לעולם 12 תינוקות.

על־פי מנהג המועצה על שם כל תינוק ניטע עץ ביער הקק"ל, מכאן שבנוסף לעליה הפנימית, תרומת קיבוץ מזרע בשנת 85' היא גם בביעור השממה וייעור הארץ.

„בטח יש לנו כבר איזו חורשה איפה שהוא, אבל אנחנו נוטעים עץ על שמם של התינוקות ביערות קק"ל בכל רחבי הארץ ולא ביער מסויים". אמר יו"ר המועצה האזורית עמק יזרעאל ישראל פרסקין הגאה בנתוני הילודה הגבוהים.

מירח יערי

ליליאן קלינגהופר תשתתף בטקס הקדשת גן ע"ש בעלה בביה"ח רמב"ם

ליליאן קלינגהופר, אלמנתו של ליאון קלינגהופר, שנרצח בידי מחבלים על סיפון האוניה האיטלקית „אקילה לאורו", תבטיחה להשתתף בטקס הקדשת הגן לזכר בעלה, ליד „ביתן הילד" במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

מהנהלת בית־החולים נמסר לכתב עתי"ם בחיפה, כי הופעתה של גב' ליליאן קלינגהופר בארוחת הערב השנתית של אגודת ידידי רמב"ם בארה"ב, שנערכה בניו־יורק לפני כשבוע, סוקרה בהרחבה ע"י כל אמצעי התקשורת בארה"ב. זאת, משום שביקשו לשמוע את תגובתה להאשמה חסרת השחר שהטיח בפניה נציג אש"ף, פארוק קדומי, שטען, כי ליאון קלינגהופר ז"ל הושלך מעל סיפון האניה „אקילה לאורו" ע"י אשתו, שביקשה לזכות בדמי הביטוח.

(עתי"ם)

„הכל מוכן". מבשר אליאס פרייג' ראש עיריית בית לחם, לשר התיירות שריד שבא לעמוד מקרוב על ההכנות לקראת חג המולד. בתצלום: בסיור בכנסיית המולד. (תצלום: דן לנדאו)

„יום": בשורת התקציב — חידוש הצניחה

ואתם שותקים

מאת לוי מורב

יש לומר מייד, בתחילת הדברים ובצורה ברורה: מן התוכנית הכלכלית ומן התקציב של השנה הבאה (1986/7) צמיחה לא תבוא. לא בחצי הראשון של השנה ולא בחצי השני. וכדאי שדברים אלה יהיו ברורים ונהירים. התוכנית הכלכלית ומדיניות התקציב השנה ובשנה הבאה לא יכולה להביא לחידוש הצמיחה. יש חשיבות־יתר להדגשת עובדה זו נוכח הדיבורים הריקים על אוטרקיה. הנה היא כבר כאה, הנה היא עומדת בפתח, הנה היא פה מעבר לפינה. הצמיחה, כמובן. שר האוצר וראש הממשלה הסבירו, מסבירים ויסבירו שמטרת המדיניות הכלכלית היא, כמובן, חידוש הצניחה. סליחה, טעות. הצמיחה בצרי רבתי.

צרור החלטות הממשלה מיום ראשון פירושן המעשי ירידה נוספת בהכנסה הפנויה של רוב השכירים וכמיוחד של החלשים, של הזוגות הצעירים ושל הזקנים. אגרת חינוך, מס במקור על דמי הלידה, קיצוץ הקיצבאות לקשישים, העלאת המס האחיד, גידול בארנונות העירוניות, קיצוץ בסובסידיות, העלאת מחירי המים, הלחם, הביצים והתחבורה הציבורית. המשמעות של ירידת ההכנסה הפנויה היא ירידה נוספת ברמת החיים ובצריכה הפרטית. בצד המשך הירידה בצריכה הציבורית. ירידת הצריכה תביא לירידה בביקושים ולצימצום בייצור לשוק המקומי המתכווץ. זה בדיוק ההיפך מצמיחה.

אם נוסיף לכך המשך קיומה של ריבית דראקונית, שבנק ישראל מתעקש להמשיך לגבות למרות הירידה באינפלציה לשיעור של חצי אחוז בחודש (בינתיים) ואת התמוטטות של עסקים, חברות וגופים כלכליים גדולים (אתא, קופל, קלרין, תנועת המושבים ועוד) והרי לכם מתכון בדוק להמשך ההאטה הכלכלית, ותיתכן גם החרפה במיתון השורר בחלק מן הענפים היצרניים. במקביל, תחול כפי הנראה, עליה באבטלה. אם אמנם יבוצעו החלטות הקיצוץ בתקציב הנוגעות לפיטורי מורים ואחרים מן הסקטור הציבורי, יגדל מספר המובטלים ב־5,000 איש ואשה.

נכון, שהאינפלציה פגעה קשה ברצון וביכולת להשקיע בייצור. נכון שלעצירת האינפלציה יש פוטנציאל חיובי רב־חשיבות ליציבות ולבטחון למי שמבקש להשקיע, אבל כיצד יכול לבוא מישהו ולרצות להשקיע במדינה כה שיעור הריבית הריאלית כפול מן הריבית הדולרית בשוקי הכספים הבינלאומיים? איזה ענף יצרני יכול לתת תשואה ריאלית של 40 אחוז ויותר, כדי לכסות את עלות המימון? אני לא מכיר ענפים כאלה. לכן לא תהיה השקעה מחודשת בהיקף משמעותי. לא תהיה צמיחה, מכיוון שאפילו מפעלי תעשיה, כמו עצים נותני פרי למשל, לא צומחים מהיום למחר. בשנת 1984, על־פי דו"ח בנק ישראל, הושג שיפור של מיליארד דולר במאזן התשלומים. רובו כוכולו בגלל הפסקת ההשקעות. וקיימת סיבה נוספת. כדי להשקיע, צריכה להיות אווירה של צמיחה, של שיגשוג, של עליה בצריכה וברמת החיים. של עליה בפיריון, של מפעלים חדשים ומוצרים חדשים. האווירה כיום הפוכה. לכן לא תהיה צמיחה.

מה שכן יהיה, זה המשך המיתון והמשך השחיקה בהכנסה הפנויה של העובדים.

מחיר הלחם האחיד יועלה ב־50 אחוז, מוצרי החלב יתייקרו ב־15 אחוז, התחבורה הציבורית – ב־25 אחוז. במלים אחרות, חיסול כמעט מוחלט של הסובסידיות למצרכי יסוד. הפגיעה בעשירים שולית שבשולית. הם אינם אוכלים לחם אחיד. הם אוכלים, אם אינם בריאטה, פומפרניקל יקר. הם אינם אוכלים לבן, אלא „דניאלה" ומוצרי חלב יקרים שקונים במעדניות. והעיקר, הם אינם נוסעים באוטובוסים. אם המכונית תקועה כמוסך הם משתמשים במוניות. על חשבון מס ההכנסה, כמובן, עיין סעיף הוצאות מוכרות. זה דורות קיים ויכוח בין מחייבי הסובסידיות ושולליהן – האם צריך לתת את הסובסידיה לנצרך או למצרך. חסידי הגישה האוניברסלית ומדינת הרווחה מעדיפים את הסיבסוד למצרך. כמובן, אליבא דכולי עלמא, הסובסידיה לתחבורה הציבורית היא סובסידיה ישירה לנצרך. רק מי שמשתמש בתחבורה הציבורית נהנה ממנה. העשירים אינם נהנים ממנה. לכן, מה הפלא שבוטלה.

ביטול הסיבסוד בחלב, בביצים ובלחם, פוגע פגיעה קשה מאוד בשכבות החלשות ביותר של הציבור. אין ויכוח בין המומחים כיום, שמכשיר הסיבסוד יעיל לא פחות ממס הכנסה, כדי להקטין את מידת אי־השיוויון הכלכלי והחברתי. באה הממשלה ומבטלת גם מכשיר חשוב זה. חלקם של מצרכי היסוד בסל הצריכה של העשירונים התחתונים גדול ועובר את 40 האחוזים, ואילו חלקם בסל הצריכה של העשירים הוא פחות מ־10 אחוז. לכן טועה מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בהאשימו את הממשלה שהיא מתנהגת כאילו אין עשירים בישראל. נהפוך הוא, הממשלה מתנהגת כאילו תפקידה המרכזי לדאוג להגדלת אי־השיוויון הכלכלי־חברתי ולפגוע כמה שפחות בעשירים, על חשבון העניים. נקודה חשובה לא פחות היא תפקידו של הסיבסוד בתיכנון הייצור החקלאי. חיסול הסובסידיה בביצים ובחלב יגרום להעמקת המשבר בחקלאות, לתנודות באספקת המזון ולתופעות קשות של עליות מחירים בהתאם לעודפים ולמחסור שייווצר.

כל ההחלטות האחרות של הממשלה, כמו: אגרת חינוך, הגדלת המס האחיד, מיסוי דמי לידה, דחיית הרפורמה במס ההכנסה, ביטול הפטור ממיסים על קרנות ההשתלמות והעלאת הארנונות העירוניות – כל הצעדים הללו פירושם שחיקה נוספת של ההכנסה הפנויה ושל מה שמוגדר „שכר במונחים של כוח קנייה".

כזכור, הגדיר ראש הממשלה את מטרת התוכנית הכלכלית לשחוק את השכר בתום התקופה (כלומר, במארס 1985) ב־12 אחוז. על־פי כל החישובים, תגיע השחיקה בסוף השנה ליותר מ־15 אחוז ותתקרב, כנראה, ל־20 אחוז. עכשיו באה הממשלה ובשורה של החלטות קובעת, למעשה, שהשכר – אם הפיריון לא יעלה (והוא לא יעלה, כי מעולם במשק הנמצא במיתון הפיריון והתפוקה אינם עולים) – ימשיך להישחק אפילו מעבר ל־20 האחוז שכבר הושגו בתום השנה התקציבית הנוכחית. אם ההסתדרות וציבור העובדים המאורגן ימשיכו לחמם את כסאותיהם, או המזימה הזאת תצלח בידם של ראש הממשלה ושר אוצרו. ומשהו גם לכתובת של נגיד בנק ישראל ואחרים מן הפרופסורים לכלכלה. הם חוזרים ומסבירים השכם והערב, שרק קיצוץ ב„פעולות הממשלה" יניב פרי, יבלום את האינפלציה ויקטין את הגרעון במאזן התשלומים. והנה, ראו זה פלא. הממשלה במקום לקצץ ב„פעולות", מקצצת בהוצאות (סובסידיות, היטלים מיוחדים, מיסים וכו') ואתם שותקים. תעשו משהו, אחרת אנא אתם באים עם התיאוריות הכלכליות שלכם.

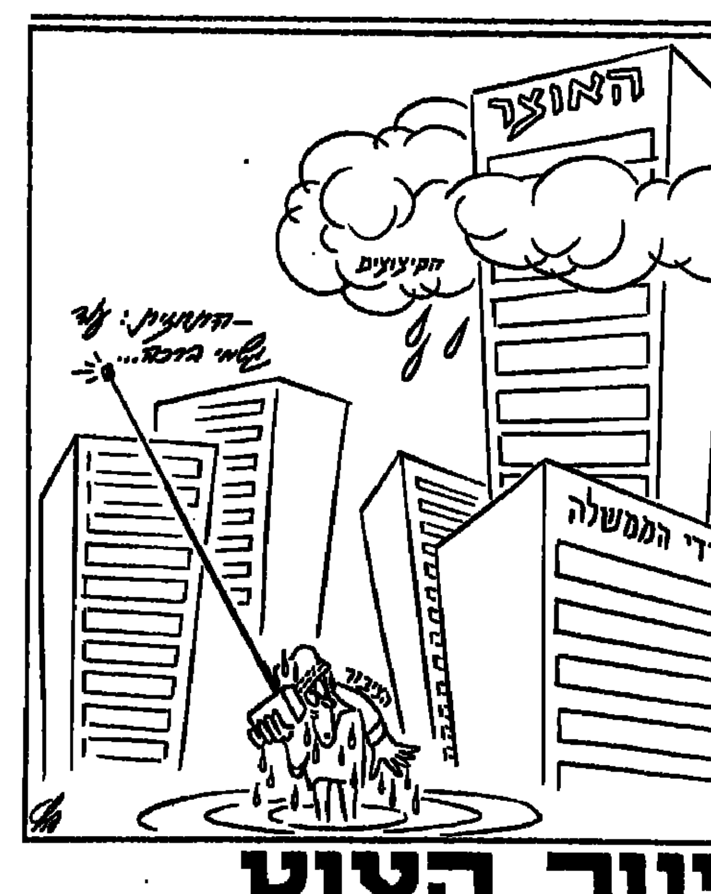

הסתדרות „מולאמת"?

מאת יוסף שמי

בדיוניה על תקציב שנת 1986/7 עשתה הממשלה צעד נוסף „קדימה" לכיוון דגמי משטרים, ידועים — היא החליטה להעלות מס אחיד. ההסבר הרשמי הוא שיש לקצץ בהוצאות ואין „דרך טובה" מהעלאת מסים. ובכן, הממשלה אשר בראשה עומד איש מפלגת העבודה, ואשר האוצר בה הוא מהווה מעמסה כבדה למדי בתקציבם של הקשישים. אמנם, באופן רשמי דורשת מפלגת העבודה „אמנה חברתית" בה תעוגן השתתפות הממשלה בחוק, אך אין זכר לאמנה כדיוני הממשלה והחלטותיה. בדיונים הממשלתיים לא נקבע בכמה תשתתף הממשלה במימון קופות החולים, בתמורה לנכונותה להטיל עוד ועוד היטלים על מבוטחיה.

ההצעה להטיל תוספת תשלום על עצמאיים כגין מס מקביל היא לכאורה שהממשלה אינה עומדת בהתחייבויותיה כלפי הקופה. אזי גם הקופה יכולה להתחרט ולבקש שינוי מהסכמים עם הממשלה. ההסתדרות וקופת־חולים מנהלים מאבק איתנים על תוספת תמיכה, למה לא לשנות כיוון ולדרוש ביטול מכס על תרופות וציוד רפואי? כמדינות רבות בעולם אין מיסוי כזה.

הממשלה פוגעת בחלשים לא רק על־ידי הצעה להעלות מס אחיד, או תשלום בגין תרופות — היא פוגעת בחלשים לאורך כל הדרך. הממשלה, אומרת רעיה ורטיג (חברה בוועדה המרכזת של ההסתדרות מטעם מפ"ם, לשעבר יו"ר ארגון העובדים הסוציאליים), מוסיפה חטא על פשעו אחרי הטלת מס על גימלאות כאה מכה נוספת: קיצוץ בדמי ביטוח לאומי על־ידי „מחיקת" חלק מזכויות הנוכחים. מוותק של מבוטחי הביטוח הלאומי, הקשישים מוכים מכל הכיוונים, הן מכיוון ההכנסה והן כתוצאה מהוצאות קיום, כמו קיצוץ בסובסידיה במצרכים חיוניים (לחם תחבורה, תרופות), וצמצום בשירותים שיבואו עקב קיצוץ בהשתתפות הממשלה בתקציב הרשויות המקומיות.

כאמור, החלטת הממשלה פוגעת באוכלוסיה חלשה: בקשישים, במוכטלים, בזוגות צעירים, בהורים שיש להם 2־3 ילדים, באלה שאין להם רכב פרטי, באלה שסל התצרוכת שלהם מורכב ממצרכים בסיסיים ביותר שזה עתה הוחלט על ייקורם. אשר היה לקבל את הטענה שמשמיע בתדירות גבוהה השר מודעי — „אין ברירה", אילו רק היו שומרים על איזון בצמצומים. בכל הדיונים על קיצוצים אף פעם לא שמענו על קיצוץ בהוצאות „משוריינות" לגופים פוליטיים כמו התנחלויות, תמיכה בגופים דתיים, בישיבות ועוד.

היינו מקבלים ברצון היטל חד־פעמי על כל ילד בסך 60 דולר לשנה, 120 דולר למשפחה עם שני ילדים ויותר אילו היו לפחות מעלים לדיון היטל חד־פעמי על בעלי נכסים פיננסיים מעל לרמה מסוימת, או בעלי נכסי דלא ניידיא אך גם על זה לא דנו, כי זה פשוט „לא מתקבל על הדעת".

הפגיעות בשכבות החלשות, בקבוצות השייכות לעשירונים התחתונים, ספק אם יביאו את הפירות המקווים. ירידה משמעותית בהכנסות של אחוז גדול מהאוכלוסיה, צמצום כוח הקנייה שלהם יצמצם את הכנסות הממשלה ממסים ומפעילות כלכלית. על הממשלה יהיה להטיל עוד מסים או להדפיס כסף. ספק רב אם תוכנית הממשלה תוציא את הכלכלה מהבוץ.

הממשלה הזאת תוכר כממשלה שהכניסה את המדינה למסמטה ללא מוצא.

אטימות הממשלה למצבם של השכירים והשבכות החלשות עושה יד אחת עם אטימותה לסדרי שלטון תקינים ■ ממתי מאזנה הפיננסי של ההסתדרות — אירגון וולונטארי ובלתי־תלוי — הוא נושא לדיון והחלטות בממשלה?

איש מפלגה ליברלית, החליטה כי ההסתדרות, ארגון שכירים בלתי־תלוי, צריך להטיל נטל נוסף על חבריו.

ספק רב אם ממשלת תאצ'ר, למשל, היתה מעזה לנהוג באיגודים המקצועיים האנגליים כפי שנוהגת ממשלת ישראל בארגון העובדים של מדינת ישראל. אפשר אולי להעלות על הדעת החלטה בדבר צמצום תמיכה ממשלתית במערכת שירותי בריאות, ועל החלטה זו היה מתנהל ויכוח חריף, אך קשה לקבל כנושא לדיון את העיקרון של אי־תלות ארגון מקצועי, בנושא כה אלמנטרי כמו מס חבר.

אטימות הממשלה למצבם של השכירים, לזכויות של שכבות חלשות עושה לה יד אחת עם אטימות לסדרי שלטון תקינים. הממשלה גם מחליטה על נוהלים פנימיים אחרים, כמו תשלום כעד תרופות וגובה התשלום הזה. אם קלטנו היטב את נוסחת ההחלטה, הרי שרוכבר ב„צו" לביצוע ולא כהצעה לדיון, נשאלת השאלה, ממתי מאזן פיננסי של ההסתדרות הוא חלק מתקציב ממשלתי. של המדינה? הייתכן שפספסנו דבר־מה בסדרי השלטון והחקיקה של המדינה?

אך מלבד הצד השלטוני או סדרי שלטון תקינים יש בהצעת הממשלה ניסיון נוסף לקצץ בהכנסה הפנויה של העשירונים התחתונים: העלאת מס אחיד. וגם תשלום עבור תרופות, יתרה מזו, סעיף התרופות „בסדר", אך הדבר מזכיר את הבריחה על הסוס שבעליו לימדו אותו להתקיים ללא אוכל...

עם זאת, אין להסיק כי צריך לשמור על הרמה הקיימת של השתתפות מבוטחי קופת־חולים במימון פעילותיה, ואין ספק שיש מקום להעלות מס אחיד, במיוחד אצל קבוצות המשתכרות יותר משכר ממוצע במשק. ואולם, יתכן שהגיע הזמן לעשות עוד צעד אחד קדימה במיסוי פרוגרסיבי. אין ספק שחייבים לשנות את החלוקה בין חלקה של קופת־חולים בסך מס אחיד, לבין חלקו של הוועד־הפועל לשם מימון הוצאות קיום המנגנון.

צריך לזכור שאם ממשלות אחרות לאומית מקצצת באכזריות, כה גדולה בהשתתפותה במימון מערכת שירותי הבריאות בכלל ושל קופת־חולים בפרט, מה יעשו ממשלות בהנהגת הליכוד, או אחרי הרוטציה למשל... בחרנו שני אפשר להגיע למסקנה, שהממשלה יותר משהיא תומכת בקופת־החולים היא הופכת אותה למקור הכנסה: החולים מסבסדים את תקציב הממשלה ולא להפך! רוצים דוגמאות? בבקשה. קופת־חולים הכללית חייבת לרכוש במערכת שירותי הבריאות הממשלתיים שירותים בסכום של 120־125 מיליון דולר. ואילו־עלי שלקופת־החולים הכללית. בתי־חולים משלהן באפשרותה, בעיתות מצוקה, לעשות רבות כדי ליעל ולאשפז אחוז גדול יותר של מוטבחיה במוסדות שלה. ניתן ללא קושי להוריד את סך־כל הכישות ל־80 מיליון דולר לשנה, במקום 120 מיליון, מאחר

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

חינוך קצוץ

מאת יצחק שור

בלישכת ראש הממשלה שמעון פרס התנהל ביום ה' שעבר ויכוח בין חשרים מודעי ונבון על גובה ופרטי ההוצאה הממשלתית לחינוך. בישראל לומדים עתה כ־1.3 מיליון תלמידים — אחד מכל שלושה תושבים בישראל.

האוצר היה מוכן לדבר על סכום בסדר גודל של 973 מיליון דולר בבסיס לדיון על הקיצוצים ב־1986. סכום זה קטן ב־12 מיליון מהצעת נבון. מ־973 מיליון דולר אלה דרש האוצר לקצץ 53 מיליון דולר. כדי לקזז את הסכומים שיהיה עליו לשלם החל מאפריל (תוספות עציוניו. אם כך יקרה, יוכל האוצר להצביע על המורים „תאבי הבצע", שמוכנים לקבל תוספות־שכר בזמן שמפטרים מורים אחרים, והותכים בבשר החי של שעות ההוראה לתלמידים.

נוסף לכך העלה האוצר הצעות חדשות־ישנות. נדון בהן אחת לאחת:

● האוצר הציע לבטל את חוק תיכון חינם ובמקומו לחזור לשיטת שכר הלימוד המדורג. על כך משיב שר החינוך יצחק נבון: לפני כשנה החליטה הממשלה לא לבטל את חוק תיכון חינם, ובמקום זאת להגדיל את היטל החינוך העל־יסודי, אשר נגבה מן הציבור באמצעות המוסד לביטוח לאומי. אי־אפשר לבטל את החוק ולהשאיר כאותו זמן על כנו את ההיטל. יש גבול למה שאפשר לדרוש מן ההורים. ביטול החוק יחייב את ההורים לשלם, בממוצע, 400 דולר כשכר לימוד בתיכון לשנה. נוסף לכך יידרשו ההורים, כמו עכשיו, לממן את ההוצאות הנילוות כמו ספרי לימוד ועזר, כיבוד, ביטוח, טיולים ועוד.

להערכת שר החינוך נבון, עלולה היתה הנהגת שכר הלימוד המדורג לגרום לנשירתם של 10,000 בני נוער ולהגדלה מסוכנת של מספר הנערים שאינם עובדים ואינם לומדים. הללו עשויים להיות עתודה לעבריינות הנוער. במקום ביטול חוק לימוד חינם בתיכון, הציע שר החינוך לשר האוצר ולראש הממשלה לחייב את כל המשפחות שיש להן ילדים במערכת החינוך באגרה חד־פעמית. הצעה זו התקבלה בסופו של דבר על־ידי הממשלה.

● נוסף לביטול חוק לימוד תיכון חינם, ניסה משרד האוצר להעביר 125 מיליון דולר שנגבים באמצעות המוסד לביטוח לאומי, לבסיס תקציב החינוך. לכאורה, זהו תרגיל טכני. לפיו יקבל משרד האוצר את הכספים מן הביטוח הלאומי ויעביר אותם למשרד החינוך. תרגיל דומה עשה האוצר בעבר עם „עודפי" היטל החינוך, שנועדו לגני הילדים. הסכום נספג באוצר ולא נודע כי בא אל קרבו. תרגיל זהה עשה האוצר עם כספי לב"י. תחילה הם נתרמו במישרין לחינוך חיילי צה"ל ולאחר מכן נרשמו כהכנסה. והאוצר קיצץ סכום דומה מתקציב החינוך הצה"לי.

● הממשלה החליטה לבטל אחת משתי שעות השהייה שתהפוך לשעת הוראה. המשמעות המעשית של הצעה זו היא שמשרד החינוך יפטר כמה מאות מורים מכל דרגי החינוך ויחסכו 60 אלף שעות הוראה. החלטה זו זקוקה לצורך מימושה להסכמת ארגוני המורים.

● האוצר תבע העלאת המינימום הדרוש לפתיחות כיתה חדשה מ־15 ל־20 תלמידים. על כך משיב משרד החינוך, שמעשה זה ייפגע ביישובים המרוחקים, תנועות ההתיישבות והחינוך הדתי. במסגרת החינוך הדתי לומדים אמנם כ־20 אחוזים מן התלמידים היהודים, אך 77 אחוזים מתלמידי זרם זה הם טעוני טיפוח וזקוקים לתוספת שעות. מימוש סעיף זה בקיצוץ יביא לסגירת 400 כיתות ממלכתיות ו־400 ממלכתיות־דתיות. התביעה לא אושרה.

● האוצר הציע להגדיל את המקסימום המותר בכיתה מ־41 ל־43 תלמידים. לכך מתנגד שר החינוך מטעמים פדגוגיים. יש גבול למספר התלמידים שמורה יכול ללמד. הצעה זו לא התקבלה.

● האוצר הציע לסגור עשרות סמינרים, בנימוק שהביקוש למורים קטן וסיכויי הבוגרים למצוא עבודה ייפחתו. כיום הסמינרים מספקים מועמדים להוראה בהיקף כפול מן הדרוש. על כך משיב נבון, שמשרדו ממשיך לצמצם את מספר הסמינרים, לא רק מטעמים תקציביים, אלא גם כדי לשפר את רמתם. בשמונה השנים האחרונות נסגרו 20 סמינרים קטנים. השנה שלושה והתהליך יימשך. בסופו של דבר החליטה הממשלה לסגור חלק מהסמינרים ולקצץ את מספר הלומדים באלה.

● שר האוצר הציע לקצץ באגף הנוער, בתוכניות לימודים וכן במערך המסייע (פסיכולוגים, יועצים, קציני ביקור סדיר). נבון התנגד. פגיעה באגף הנוער תהרוס את מה שנותר מהחינוך המשלים. פגיעה באגף לתוכניות לימודים תותיר את המורים ללא כלי עבודה, כמו ספרי לימוד מעודכנים וחומרי למידה נוספים וכמו תוכניות לימודים ממוחשבות. פגיעה בפסיכולוגים, יועצים וקציני ביקור סדיר תותיר את המורים בכיתות הגדולות ללא עזרת מומחים לטיפול בתריגים.

במה לא דנו שני השרים?

● משרד החינוך מממן סמינרים למורות של אגו"י ומקבל אליהן את כל בוגרות התיכון החרדיות. אגו"י טוענת, שסמינרים אלה משמשים לבנות החרדיות מעין תחליף לאוניברסיטה. אולם באוניברסיטה, כמו בסמינרים, ישנם קריטריונים לקבלה, ובראש ובראשונה תעודת בגרות ומבחני כניסה. מבחנים אלה אינם קיימים בסמינרים החרדיים. משמע – יש אמות־מידה שונות לחרדים ולזרמים הממלכתיים (כולל הממלכתי־דתי).

● שר החינוך הזכיר בדיונים את האפשרות של מיזוג פונקציות בין משרדו לבין משרד העבודה והרווחה. כידוע, מטפל משרד הרווחה בנערים עובדים, בנוער במצוקה ובמפגרים. אלא שעל נושא זה אי־אפשר לדון בין שרי החינוך והאוצר, משום ש„בעל האחוזה", שר העבודה והרווחה, לא נכח באותה פגישה.

● שני השרים לא דנו בכפילות התפקידים בין הלשכות המחוזיות של משרד החינוך לבין מחלקות החינוך של הרשויות המקומיות. שר החינוך איננו שש להעלות נושא זה, מחשש שמא יקטן היקף עבודת משרד החינוך ואילו הרשויות המקומיות יתחזקו.

● מודעי הציע לסגור את אגף הנוער. הוא לא הציע, למשל, לצמצם את האגף לתרבות תורנית ולמזגו עם האגף לחינוך דתי.

● שני השרים לא דנו בסגירת פנימיות למבוססים או למוכשרים פחות מבוססים, שיש להם פתרון הולם ביישובים, בנושא הפנימיות לא בערך זה שנים רבות סקר רציני, שיקבע את הצרכים ההכרחיים ואת סולם העדיפויות. הנזקק הגלוי, בסעיף זה ניתן לחסוך כספים רבים.

● שני השרים לא דנו בהסדרת ההקצאה של כספי מפעל הפיס לבניית 500 חדרי כיתות. משמעות ההתעלמות מנושא זה היא, שהמשמרת השניה בתשמ"ז תהיה הדאויה, ולא רק במגזר הערבי.

בשורת התקציב — חידוש הצניחה

"יהודים בחזית, ערבים בעורף"

מאת יהודה צור

לדרוזים בישראל נמאס. לטענתם, להמשיך ולשמש כ"יהודים" בעיתות מלחמה בחזית ולאורך הגבולות, ולהיחשב כאזרחים ערביים לכל דבר, בכל הקשור להתייחסותם של המשרדים הממשלתיים כלפיהם ולמעמדם בחברה הישראלית. השביתה הממושכת בעשר הרשויות המקומיות הדרוזיות פרצה אמנם על רקע תביעתם של ראשי המועצות מן הממשלה לכסות גרעון של שני מיליון דולר הרובץ עליהם. אולם, כבר בסוף השבוע שחלף היה ברור לראשי הדרוזים בארץ שהשביתה מתרחבת על פני חזית גדולה יותר.

ראשי המועצות הדרוזיות חשים שהקרקע מתחתם רוחשת ותוססת והאוכלוסייה הדרוזית בארץ, בעיקר אלפי הגברים הצעירים משוחררי צה"ל, כחלקם קצינים ואף קצינים בכירים, אינם מוכנים עוד להיחשב כאזרחים מסוג ב' בישראל.

— "אנו לא נסכים עוד להיחשב כיהודים, כאשר צריכים אותנו בצה"ל, כאשר רוצים את חיינו, כדי שבשכונו לעורף שוב יסתכלו עלינו כעל ערבים, כלומר, אורחים מסוג ב' או פחות מכך", אומר לנו סאלח חיר, ראש מועצת פקיעין, צעיר, קצין צה"ל במילואים. לדבריו, האוכלוסייה הדרוזית בארץ, שבעה כבר מהבטחות ומדיבורים רמים על ברית הדמים בשעת טקסים, כאשר ביום־יום, כאשר צריך לפרוע את ההבטחות, דבר לא מתרחש בשטח והכפרים הדרוזיים נותרים בפיגורם והזנחתם.

במשך חודשים רבים מנסים ראשי המועצות הדרוזיות בארץ, המהווים את הנציגות הנבחרת של הדרוזים, להבהיר לשרי ממשלה, לרבות ראש הממשלה, שבעיית ראשי המועצות והרשויות המקומיות עלולה על נקלה להפוך לבעיה לאומית ממדרגה ראשונה, שתעמיד זה מול זה יהודים ודרוזים, אם לא ימצא פתרון לנצבם של הדרוזים.

קיפוח בפול

סאלח חיר קובל על כך, שבמשך שנים רבות נאלצו הרשויות הדרוזיות להיות צמודות למחלקות לענייני מיעוטים במשרדי הממשלה השונים, שהעובדים בהם הם בדרך־כלל פקידים ערבים. "מטבע הדברים, בשעת חלוקת התקציבים, מעדיפים הפקידים את הכפרים הערביים והדרוזים נדפקו כפליים — גם כמיעוטים וגם בשעת מתן ההטבות וחלוקת השלל", אומר סאלח חיר.

לדברי חיר, עדיין נמצאים מספר משרדי ממשלה המנהלים את ענייני הדרוזים דרך מחלקות למיעוטים, בדרך זו פוגעים כלכלית בדרוזים ואף משפילים אותם.

סאלח טריף, יו"ר מועצת ג'וליס, גורס שהמאבק הנוכחי של הדרוזים הפסיק להיות קרב על חלוקת התקציבים. "הוא היה למאבק עיקש, שלא נפסיק אותו עד שנגיע לשיוויון בין יהודים לדרוזים. אנו עייפים מלקבל הבטחות ודיבורים רמים על כך שקיים קשר דמים בינינו לבינכם היהודים. כאשר שום דבר מעשי לא עומד מאחוריהם. הפעם אנו מנהלים מאבק למען שיוויון וכבוד עבור הדרוזים".

מוחמד מולה, יו"ר מועצת ירקא, הנחשב לאחר מראשי המועצות הדרוזיות המתונים יותר, אשר איננו מתלהב מהכרזות קיצוניות, סבור גם הוא שהמצב חמור: "במשך שנים אומרים לנו שיפתחו את הכפרים הדרוזים. דבר לא יצא מזה. אין לנו שירותים, לא מתנ"סים, לא עובדים סוציאליים, כאשר מדובר באוכלוסייה של יותר מ־7,000 תושבים. גם אצלנו יש בעיות קשות, חברתיות וכלכליות. גם אצלנו נעשים נסיונות קליטה של צעירים שחזרו מצה"ל ואין להם עבודה, גם לא הכשרה מקצועית או אפשרות סבירה לבנות את בתיהם ולבנות משפחה".

האוכלוסייה הדרוזית שבעה מדיבורים רמים על ברית־דמים בימי זיכרון, כאשר במציאות נותרים הכפרים הדרוזים במצב של הזנחה ופיגור

מים יקרים מרי

כפר בית־ג'אן, 7,000 תושבים, בגליל העליון, הוא אולי אחת מן הדוגמאות הקשות יותר למעורבותו של הציבור הדרוזי בארץ. שלושים מבניו נפלו במלחמות ישראל. "תושביו חשים במלוא החריפות את האפלייה, ההזנחה, היעדר תקציבים ולעיתים קרובות אף ולזול בצרכיהם הבסיסיים", אומר שאפיק אסאר, ראש המועצה המקומית. שאפיק אסאר כיהן בתקופתה של ר"ש כחבר כנסת מטעמה ונעתר לפני שנתיים לשמש כראש המועצה. אורחי המקום חשבו שאדם בעל קשרים כמותו יצליח לקדם את ענייני המקום. "שום דבר לא יצא מזה. המים אינם מספיקים גם לחמישים אחוזים מהתושבים. צינור המים, המספק מים זורמים, נבנה בראשית שנות השישים ומאז לא הורחבה צנרת המים. בקיץ, במקומות הגבוהים של הכפר, המים פשוט לא מגיעים לבתים. לפני שנתיים חתמנו חוזה עם מקורות להנחת צינור. המחיר היה, במונחים של אז, בשלושים אלף דולר, כאשר כל תוכנית הפיתוח שלנו השנה מגיעה לי־ שלושים מיליון שקל בלבד. פחות מעשרים אלף דולר. הם התחילו לעבוד, אולם המחיר גדל והלך והסכומים שלנו הספיקו לממן רק את התשתית ואת תחילת התוכנית כולה. ב"מקורות" נאמר לי, שהמחיר להנחת הצינור הוא, נכון להיום — שש מאות אלף דולר. מכיוון שתקציב הפיתוח השנתי מגיע רק לשלושה אחוזים מהסכום הזה, תושבי בית־ג'אן יצטרכו להמתין עשרות שנים למי־ שתייה. אחר־כך מדברים איתנו על "ברית דמים". כאשר אפילו מים אין לנו".

מאז מלחמת השחרור נפלו שלושים מתושבי בית ג'אן במלחמות, מהם 11 במלחמת לבנון. שרים בליכוד לא הפסידו שום הזדמנות כבואם לנאום בטקסים ממלכתיים בעת קבורתם של החללים, כדי לפזר הבטחות ולדבר על הברית הקדושה, לדבריהם, בין יהודים לדרוזים. "אולם הם אינם מסוגלים לממש זאת כמונחים של כמה דולרים ולספק שירותים מינימאליים או תעסוקה לעשרות החיילים המשוחררים" אומר לנו אתמול קצין בכיר בצה"ל, המתגאה במדיו, אך סובל מהפיצול שבין ההבטחות הרמות למציאות שבכפרו.

תקציב אומלל

חצי מיליון דולר — זה התקציב השנתי של בית ג'אן. בית הספר התיכון שבו, המאוכלס ב־250 תלמידים, נאלץ עדיין לפזר את כיתותיו בין חדרים שכורים רבים. בהיעדר מבנה קבוע. בבית הספר העממי ובגנים לומדים — בעשרות חדרים שכורים אחרים. מדי חודש נאלצת המועצה לשלם לעובדיה סכום המתקרב לשבעים מיליון שקל נטו מתקציבה הדל ממילא, וסך המשכורות בולע כמעט את כל תקציבה של המועצה. "בחודשים שחלפו אנו לא משלמים משכורות לעובדים והדברים אמורים גם לגבי עשר הרשויות הדרוזיות", אומר שאפיק אסאר.

שאפיק אסאר לא מסתיר את העובדה שחבריו מנסים להצניע. מתחת לפני השטח גוברת והולכת תסיסה, שניזונה מתיסכול של אלפי צעירים דרוזים ששבים הביתה ואין להם תעסוקה. זאת הסיבה שבבית ג'אן בלבד 70 אחוז מכלל המועסקים משרתים בזרועות הבטחון. לדברי אסאר אין להם שום אפשרות אחרת. "כי לא מכשירים אותם, אין להם אפשרות ללמוד מקצוע וכל מה שהם יודעים זה בטחון". שאפיק אסאר לא צריך ללכת רחוק מביתו כדי להיפגש עם המציאות הסוערת של הצעירים הדרוזים: "יש לי שלושה בנים המשרתים בשירות חובה. כשהם יחזרו הביתה, איך אסביר להם את העובדה — אחרי שהם ראו במו עיניהם ישובים יהודיים פורחים עם שירותים נאותים — כי עליהם לשוב לבית ג'אן ולפגוש כאן מציאות אחרת. אין מתנ"סים, אשפה ברחובות, תעסוקה עליהם לשוב ולמצוא בצבא, אין להם אפשרות לקבל הכשרה מקצועית ואחר־כך דורשים מהם לחיות נאמנים לברית הדמים בין היהודים לדרוזים".

השבוע החליטו ראשי המועצות שהתכנסו ביום ראשון, להחריף את מאבקם, למרות הוויכוח הנוקב שהתנהל בין המשתתפים בדיון. הדעה המכרעת היתה, שהפעם יש להרחיב את המאבק ולהפוך אותו מקרב על התקציבים לנסיון להעלות את מעמדם של הדרוזים בארץ.

שיוויון — גם בתקציב

מאת קאסם זייד

ראש הממשלה אמור לקבל משלחת מטעם ראשי הרשויות הערביות לדיון במצוקתן הכספית, קרוב לוודאי, שהוא ייפגש קודם־לכן עם שר האוצר ועם שר־ הפנים, בנסיון למצוא פתרון לבעיה.

בדיון מרתוני שקיימו ראשי הרשויות הערביות שהתכנסו בשבת לישיבת חירום בנצרת, הם הסכימו לעשות מחווה של רצון טוב לראש הממשלה ולהקפיא את שביתת הרשויות הערביות באותו יום. פן יתפרש כי הדיון עם ראש הממשלה יתנהל תחת איום השביתה. עם זאת, הוחלט לשוב ולחדש את השביתה ואף להחריפה, אם הפגישה עם ראש הממשלה לא תישא פרי.

חברי המשלחת, שייפגשו עם ראש הממשלה, יתבעו לכסות את גרעונותיהן של הרשויות הערביות, המסתכמים ב־10 מיליון דולר. הם לא יסתפקו במימוש הבטחה קודמת של ראש הממשלה מלפני שנה, לשלם לרשויות הערביות מיליון ו־700 אלף דולר, שמהם שולמו, לדבריהם, 700 אלף דולר בלבד. שכן מיליון ו־700 אלף הדולר שהובטחו להם לפני שנה, נשחקו בלאו הכי והם לא יפתרו את מצוקת הרשויות הערביות שקופותיהן ריקות ואין ביכולתן לשלם משכורות לעובדים.

ראשי הרשויות הערביות קובלים על אפליה משוועת ומכוונת נגדם. בנאום שנשא יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר, לאחר ההפגנה שהתקיימה בשבת בנצרת, הוא פירט אחר לאחר את גורמי האפליה. נגד הרשויות הערביות. הוא הבהיר, שבעוד שתקציב הרשויות היהודיות מגיע למיליארד ו־500 אלף דולר לשנה, חלקן של הרשויות הערביות אינו עולה על 30 מיליון דולר. לדבריו, האזרחים הערביים משלמים כ־400 מיליון

לקראת הפגישה עם ראש הממשלה, החליטו הרשויות הערביות כי ביום הפגישה לא תקוים השביתה. אם גם זה לא יעזור — יוסלם המאבק

שקלים לשנה לקופת המדינה, בעוד שחלקם בעוגה אינו מגיע לכ־300 דולר מתקציב הרשויות המקומיות בארץ, בעוד שחלקו של האזרח הערבי אינו עולה על 60 דולר.

יו"ר הוועד הארצי אמר כי ההכנסה העצמית של הרשויות הערביות גבוהה מזו שברשויות היהודיות, כך שלדעתו, אין שמץ של אמת בטענת משרד־הפנים שההכנסה העצמית של הרשויות הערביות נמוכה, לדברי נימר, שיעור הגבייה ברשויות הערביות אינו נופל מזה שברשויות היהודיות.

בפגישה עם ראש הממשלה יתבעו הרשויות הערביות לבנות את תקציביהן על בסיס שווה לזה שברשויות היהודיות, הם יתבעו גם תקציבי פיתוח הולמים. בנוסף על תביעות בתחום התקציבי, יתבעו [illegible] הרשויות הערביות לממש הבטחה קודמת של ראש הממשלה להקפיא את הפקעת האדמות ואת הריסת הבתים.

בנאום שנשא ח"כ תאופיק זיאד בהפגנה בנצרת, הוא אמר שהרשויות הערביות נמצאות כיום עם הגב אל הקיר וכי אין להן דרך חזרה מהמאבק להשגת שיוויון זכויות. זיאד הזהיר מפני הרמת ראש של הפקעת האדמות והוא השווה אותה לחית־טרף שהאזרחים הערבים לא יתכופפו בפניה. עם זאת, זיאד היה המתון מבין כל ראשי הרשויות הערביות. הוא הציע לעשות מחווה של רצון טוב כלפי ראש הממשלה ולהפסיק את השביתה ביום ד'.

ראשי הרשויות הערביות רוגזים יותר מכל על יחס משרד־הפנים. הם טוענים כי המשרד מכיר באפליה שנגרמה לרשויות הערביות, רבים זוכרים את המברק ששיגר להם לפני שבועיים המנכ"ל, חיים קוברסקי. בו נאמר כי שר־הפנים ביקשו אישית להתערב אצל ראשי הרשויות הערביות לדחות את השביתה, תוך התחייבות שהוא, השר, ידאג להעביר לרשויות הערביות את הסכומים הדרושים

ראשי הרשויות הערביות טוענים, כי קוברסקי הודה קבל עם ועדה, ביותר מהזדמנות אחת, בפער הקיים בין תקציבי הרשויות הערביות לבין תקציבי הרשויות היהודיות. ראשי הרשויות הערביות רואים בדברי קוברסקי שטר והזעק לפירעון.

יש לקוות, כי ראש הממשלה יביא לפגישה עם ראשי הרשויות הערביות בשורה טובה והתחייבות לפתור את מצוקתם, אחת ולתמיד. אם לא יהי כן, ראשי הרשויות הערביות איתנים בדעתם להסלים את מאבקם

עכשיו הכדור בידי השלטונות. נחכה ונראה כיצד יגלגלו אותו.

מדיניות וחברה

"מיהו יהודי" חילוני

מאת יעקב רבי

שמא מדינת ישראל אינה זקוקה מעיקרו של דבר לחוק השבות ולהגדרה הכרוכה בו בדבר מיהותו של יהודי? הרי המדינה היא גם מדינתם של בני מיעוטים לא יהודיים. מבחינה לאומית ודתית. היושבים בתחומה כחוק והמוכרים כאזרחיה. אף־על־פי־כן אין ישראל מדינה הפתוחה לכל מאן דבעי, כמו שהיתה ארצות־הברית, למשל, בתקופת ההגירה ההמונית הבלתי מוגבלת. עד שנת 1924.

רק לבני קבוצה אחת, היהודים באשר הם, יש זכות היסטורית בלתי מעורערת לקום ולעלות לישראל, להיקלט בה ולהחשב לאזרחיה משעת עלייתם. הגירתם והשתקעותם של בני לאומים אחרים תלויות בכמה תנאים מגבילים: אין הן מובנות מאליהן. הרי לא בכדי נקראת המדינה בשם "ישראל" ונחשבת למדינה יהודית: אין כאן מקום להעריך בברור משמעותה של פרשת־"שמות" זו. מן הדין איפוא לקבוע מסמרות למושג "יהודי" — גם בלשון החוק.

אבל הציונות, שהיא תנועת שחרורו הלאומי והחברתי ובניין ארצו וחידוש ריבונותו המדינית של העם היהודי, מחייבת לדחות בשתי ידיים את תיקון חוק השבות ושינוי סעיף מיהו יהודי ברוח חרדית־קיצונית, כפי שתובעת השדולה הדתית בכנסת. וזאת לא רק מחמת העובדה שיהיה בכך משום נעילת דלת בפני המוני יהודים לא אורתודוקסים בגולה, אם וכאשר ירצו לעלות (ובשביל שירצו לעלות), אלא גם אנו, החילונים שבישראל, אם בעלי מצפון אנו ובעלי יושר אינטלקטואלי, אסור לנו לטובתנו להשלים עם התמורה הכפייתית הנדרשת עתה בבית המחוקקים הישראלי.

אל נעשה לנו את המלאכה קלה, או קלוקלת: אל נאמר שלגבי רובנו המכריע זה ממילא לא משנה אם סעיף מיהו יהודי יוגדר על טהרת ההלכה, שהרי חוקה על רובנו המכריע שיהודים כהלכה אנו, אפילו אם איננו מקיימים את כל תילי התילים של ההלכות.

תרים נגד ראדיקליזציה חרדית

אסור לנו להשלים עם הראדיקליזציה האורתודוקסית של המושגים "יהודי" ו"יהדות" — ראשית משום שנצחון תחיקתי של החרדים יקנה להם כוח פוליטי ומורלי רב והכפייה הדתית בכל התחומים תרד לחיינו ותצמצם יותר ויותר את חירות פעולתנו והתבטאותנו. נתחיל להרגיש את נחת זרועם של בעלי הדת בכל עת ובכל שעה ובכל אתר ואתר, לא רק בחוצות בני־ברק, במאה־שערים ובפרברים ירושלמיים הגובלים עם משכנות חרדים. שנית, כניעה לראדיקליזציה האורתודוקסית תוריד־תדרדר את רמת התרבות של ישראל ואת איכות חייה ותפגום בכושר ההישרדות שלה.

אמור מעתה, שהציבור החילוני ומפלגותיו חייבים להאבק למען הגדרות של חוק השבות ושל מהות היהדות, אשר יהיו הולמות את ההוויה היהודית כמות שהיא בזמננו. ודאי שליהודים יחשבו גם רפורמים וקונסרבטיבים ולא אורתודוקסים אחרים, אפילו כשמדובר בבני־זוג מעורב שהצד הלא יהודי שבו (בעיקר האשה) לא נתגייר בגיור אורתודוקסי או לא עבר שום תהליך פורמלי אחר של התייהדות, ובלבד שהזוג מורה ביהדותו ורצה בה ומודע למשמעויותיה ומחוייבויותיה. ראוי יהיה לתת דווקא לתפיסה החילונית של היהדות ביטוי בחוק, כתריס נגד התפיסה החרדית: היהדות היא כיום קטיגוריה לאומית־היסטורית־תרבותית, שהיו לה אכן מקורות בדת.

פילוג דמוגרפי

מה עלול לקרות אם נעמוד על דעתנו היתגלע פירוד בעם? החרדים יסרבו לבוא בברית הנישואים עם חילונים? אדרבא, יסרבו. תפארתם לא תהיה על הדרך הזאת, ממילא אין הם אלא מיעוט בעם. לעצמו של דבר, חרדים בני חרדים נמנעים מלבוא בברית הנישואים אפילו עם חוזרים בתשובה, כי מי יערוב להם שלא היה פגם במשפחתם קודם חזרתם בתשובה? וספק אם יימצאו חילונים רבים אשר יהיו להוטים להתחתן עם חרדים.

מבחינה דמוגרפית, חברתית, תרבותית — הפילוג בעם, למרבה הצער, הוא כבר עובדה קיימת וספק אם יש לו תקנה. הגיעה איפוא השעה להגדרה חילונית מחייבת של מושג היהדות ושל המיהות היהודית.

ארוכה הדרך לריענון

מאת אבשלום קווה

ביום חמישי בשבוע שעבר בחר מרכז מפלגת־העבודה 18 נציגים לוועדה המרכזת ובכך הסתיים, לפי שעה, המירוץ העיקרי אל הרכבת ממשלת ההסתדרות. בסופו של דבר לא עמד קיסר במשימה שהציב לעצמו ולהסתדרות, לצמצם את הוועדה המרכזת ולרענן ריענון משמעותי את שורותיה. אם כי בקרב הקבוצה החדשה ישנן דמויות מבטיחות כגון אמירה אנדריאנוב, מאיר גת, משה בית דגן ויעקב שמי. העשויות אולי להיות מבשרות של השינוי הגדול שיבוא ביום מהימים.

מרכז מפלגת־העבודה הצביע הפעם לא רק בחשאיות, אלא גם אחרי מצעד סטגוני של המועמדים, אשר ניסו, לפעמים בעזרת טריקים אמריקניים, לשכנע שיכנוע אחרון. בניגוד לעבר, הנבחרים החדשים "חייבים" את בחירתם למרכז, ולא לאותן משלחות איך־ סופיות שהיו פוקדות את הוועדה המסדרת. מובן שגם בבחירות אלו היו "בלוקים", הבנות פוליטיות של "שמור לי ואשמור לך", אך מחוייבותם של הנבחרים החדשים היא אחרת.

מתוצאות ההצבעה הפנימית אפשר להסיק מספר מסקנות: אותם מועמדים המזוהים עם מחנה רבין או שנעזרו בשירותיהם הטובים של אנשיו, הקדימו את יריביהם. מי שניצח מאחורי הקלעים על מלאכת השכנוע היו השר יעקב צור ועוזרו של שר הכבורה, עם פרישתו של הגזבר נתן אלמוזלינו וכשלון שניים מחבריו להיבחר, ניתן לומר כי סיעת אחדות־העבודה ההיסטורית נעלמה לחלוטין מהמפה ההסתדרותית. המנגנון ההסתדרותי, שפעל להכניס כמה מאנשיו, כגרשון גלמן ויורם אוברקוביץ, נכשל. נגוזה התקווה הזמנית לראות, איש אקדמיה או איש רוח מקרב המפלגה בוועדה המרכזת. לעומת זאת, גדל שיתופן של הנשים. לעומת שש שהיו בקדנציה הקודמת, עלה מספרן לשבע. גם מספר הצעירים גדל באחר.

איך יקום קאבינט

ב־29 בחודש יציג המזכ"ל ישראל קיסר את הוועדה המרכזת החדשה וסביר להניח, כי יהיו בה 41־42 איש, בדומה לוועדה הנוכחית. לפי שעה רשומים על הנייר כ־39 איש, להם [illegible]

אמירה אנדריאנוב — גברת על הגברים

ואזי גם רשאית מפ"ם, על־פי הסכם המערך, לדרוש נציג נוסף, על השישה שיש לה. זאת על־פי הסכם המערך.

קיסר אמר לאחרונה, כי הוא שוקל הקמת קאבינט מצומצם. אך מאחר שבמרכזית התיקים הנכבדים מחזיקים אותם שישה חברי הוועדה המרכזת שעברו את שישים האחוזים, ומאחר שקיסר בעקיפין ביקש מהמרכז לא להביע בהם אמון מחודש, קשה לראות כיצד יקים קאבינט כלעוריהם. אחד התיקים שיהיה בהם שינוי הוא תיק הגבורות, אשר יעבור לידיו של ארתור ישראלוביץ, איש ביצוע מובהק, מאנשיו הקרובים של קיסר. עוד תוכנית שמתרקמת היא פיצול אגף החינוך לשניים. מחלקות הספורט והנוער יעברו לידי יעקב ישי, והחינוך והתרבות ישארו בידי מי שהחזיק בהם עד עתה, נחום פסה. מזכירות התק"ם כבר הודיעה, שאינה רואה בעין יפה את כוונתו זאת של קיסר, והיא לא תיתן לו לגנוס מנחלתה.

השינוי הבולט ביותר, כשמעיינים במשבצות הבחירה, הוא בתחום מזכירי האיגודים המקצועיים. מזכ"ל הסתדרות הטקסטיל, אמירה אנדריאנוב, הדבירה את יריביה הגברים. אנדריאנוב, תושבת קריית־גת [illegible] להיות מנהיגת איגוד מקצועי [illegible] כעובדת שטח במשך תקופה ארוכה. והן כמזכירה מעודה. היא מייצגת את אחד האיגודים הגדולים והמסובכים. אחריה בא מ"מ מזכיר הסתדרות הפקידים, משה בית דגן, המחליף את אליהו רייף. מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי, שעמד באחרונה במרכזו האירועים בסקטור הציבורי, [illegible]

(המשך בעמוד 10)

מאת אלכס פישמן

צה"ל רואה בחושך גם מתחת לאבק

בקטלוג האחרון של סיב"ט (סיוע ויצוא בטחוני — משרד הבטחון), מתפרסם בראשונה פיתוח של רפא"ל בתחום האופטיקה. זו מערכת חדשנית ומתוחכמת, העושה שימוש מירבי בטכנולוגיות קיימות, ובכך הופכת את המוצר הישראלי למוצר ייחודי בטיבו. זו מערכת הדמייה טרמית וכה שני אמצעים עיקריים: מערכת המורכבת על מערכות לחימה עיקריות ומאפשרת תמונה המופיעה על מסך טלוויזיה ומערכת אישית ללוחם. שני אמצעים פאסיביים אלה לראיית לילה, מאפשרים את הפיכת שדה הקרב בלילה לבלתי־ מוגבל באמת. המערכת מתגברת על הפרעות כמו עשן, ערפל, אבק ואמצעי הסוואה מלאכותי אחר ומצויה — לדברי עלון ההסברה — בשימוש בצה"ל. פירסום אמצעי לחימה ייחודיים מעין אלו מלמד על הקושי אליו נקלעה התעשייה הישראלית. בעבר לא הותרו לפירסום אמצעי לחימה ייחודיים, גם אם ברור היה כי הנזק המסחרי שנגרם לחברות הוא ככד בשל כך. היום, כתוצאה מן המצב במשק, חל היפוך בסדר

מערכת אישית ללוחם, שפותחה ברפא"ל

את האונית הזו צילמו בחשיכה מוחלטת

מיגדלים פורחים בניו־יורק

חצי שנה (!) רק לפני כשבוע קיבל גל סוקסוני את תפקיד חשב המשלחת, ומה ייעשה בקוקלביץ עכשיו? כאן אנו עוברים לשלב ה"המצאה". ממציאים פרויקט שעל פניו נראה הגיוני. להמצאה קוראים "בית ישראל" מטרתו את קוקלביץ לעמוד בראש פרויקט שייסד באתר למשלחות ישראל בניו־יורק, המייצגות גופים ממשלתיים ציבוריים, בניין משותף אחד בו ירוכזו כל השלוחים [illegible]

[illegible]

מחיר התלות בארה"ב

חוסכים

את מי משרתות מכוניות השרד

זמן רב מחזיק משרד הבטחון בתוכו מוסד הנקרא "פול נהגים ורכב". היום מצויות ב"פול" (מאגר) זה עשר מכוניות אמריקניות מפוארות משנות ייצור 1977־1983, שתפקידן העיקרי להסיע אישים רמי־מעלה, הבאים לביקור כאורחי מערכת הבטחון בישראל.

את המאגר הזה משרתים שנים־עשר נהגים במשכורת מלאה. בשנה האחרונה עקבנו אחר השלשלות או המבקרים הכודרים שהגיעו למשרד הבטחון וגילינו, כי למכובדים אלו ממתינות מכוניות שכורות של חברות פרטיות ונוהגים בהן נהגים המועסקים אצל אותן חברות. בבדיקה שטחית שערכנו בחברות מתברר, כי תעריפי ההשכרה זולים להפליא ביחס למחירי שוק השכרת המכוניות בישראל, אין תימה, איפוא, כי משרד הבטחון מבקש לארח את המכובדים במכוניות חדישות אותן הוא משיג במחיר זול, יחסית. מבדיקה לא מעמיקה עולה, כי סך־כל הובלות האח"מים (אורחים חשובים מאוד) בחודש מסתכם בימים ספורים בלבד.

אם כך, נשאלת השאלה, לשם מה זקוק המשרד לאותו מאגר רכב שתחזוקת מכוניותיו יקרה. שלא לדבר על אותם שנים־עשר נהגים המרגישים ודאי מאוד מתוסכלים כאשר עיסוקם העיקרי נגזל מהם. נדמה לנו, שהתשובה טמונה יותר במסורת המשרד מאשר בצרכיו המעשיים. בשנות קיומו הראשונות של המשרד עסק אותו מאגר נהגים ורכב גם בהסעת עובדי המשרד, כאשר רשיון הנהיגה ותופעת הרכב הצמוד לא היו נפוצים. היום, מתברר בחשבון סופי, כי כל אותם תפקידי שליחויות והובלת עובדים פחות קריטיים, ובוודאי יותר יקרים לעומת השכרת רכב. יתרה מזאת, גם היום הובלת העובדים למשימותיהם אינה נעשית באותם כלי־רכב אמריקניים מפוארים. אם כך, לשם מה זקוק המשרד למאגר מכוניות־פאר זה?

שמא כדאי למכור אותו או לפחות את חלקו, ולחסוך בכך מליונים?

מלת קוד

חוקי משחק חדשים

מאת ד"ר אריאל לויטה*

הרוב בציבור ובממשלה התרגל לראות בארה"ב פיה [illegible], שתפתור בעבורנו את כל הבעיות. איננו יכולים לעמוד בנטל הביטחון לבדנו — ארה"ב תושיט סיוע צבאי, מצבנו הכלכלי מעורער — ארה"ב תעניק לנו סיוע כלכלי, אם אין די בתמיכה הצבאית והכלכלית — היא תוגדל ויצטרף לה סיוע חירום כזה או אחר; איננו יכולים לעמוד בנטל ההחזר של ההלוואות — יומר הסיוע מהלוואה למענק ותופחת הריבית על הלוואות העבר.

אין "הפתרון האמריקני" מוגבל בענייניו לתחום הסיוע הצבאי או הכלכלי. לא זו בלבד שהתרגלנו לראות בארה"ב את מי שתצילנו מכל צרה ובעיה בתחום הדיפלומטי (החל במשא־ומתן עם הערבים, עבור הניסיונות לסלקנו מהאו"ם וכלה באיומים סובייטיים) אלא שגם הסקטור היצרני שלנו רואה כיום בארה"ב מרפא לכל צרכיו ובעיותיו. אנו מתקשים ביצוא לעולם השלישי, מוגבלים ביצוא (או לפחות בפוטנציאל הצמיחה של היצוא) לאירופה ומפנים את כל מרצנו לייצוא לארה"ב. הביטויים החוזרים ונשנים על כך שהשוק האמריקני בלתי־מוגבל והסכם הסחר החופשי פותח אותו בפנינו, משקפים נאמנה אורח חשיבה זה.

כמעט אין עוררין לגבי התועלת העצומה שביחסים הדוקים עם ארה"ב; אך האם ברור לנו גם מה מחירם של יחסים כאלה? והאם אנו מודעים למחיר שאנחנו כבר נאלצים — ועלול יותר בעתיד — לשלם בשל הקירבה ההדוקה למדינה המיטיבה עימנו ברוב, שתשובה על שאלה זו שלילית לחלוטין.

התרגלנו לשפע האמריקני שמשפיעים עלינו. התרשמנו כל־כך מהצלחתנו לעקוף או להסיר בהינף יד כל מכשול ותקלה המתעוררים ביחסינו עם ארה"ב, עד כי אנו מתעלמים במודע או שלא במודע מהמחיר הכרוך ביחסים כה קרובים והדוקים עם ארה"ב. אנו פועלים בארה"ב כמי שחושב שמותר לו הכל (ראה פרשת פולארד) ומשתעשעים באשליה שיחס נוח במיוחד לישראל ולראש הממשלה הנוכחי, כפי ששורר היום בממשל האמריקני, הוא תופעה של קבע ולא צירוף נסיבות יחודי. מן הראוי, אפוא, לעמוד על אופיין של מחיר הקירבה.

גם אם נתעלם, לרגע, מן הסיכון שבצמצום, לפחות, בממדיו הריאליים, של הסיוע הממשלתי האמריקני לישראל (שכלל אינו בלתי־ספיד בטווח הארוך) ניווכח שלקירבה לארה"ב מחיר בשני תחומים עיקריים: תלות פוליטית/מדינית והצורך לאמץ את כללי המשחק האמריקניים. התלות בארה"ב מתבטאת בכך, שאין אנו עוד מדינה ריבונית לכל דבר, בעלת חופש תימרון מדיני מלא, לא בכל הקשור לעניינים בינלאומיים ואפילו לא במעילות בתחום הפנימי אצלנו. כיום אנו נאלצים להתחשב בממשל ובדעת הקהל בארה"ב לא פחות, ואולי אף יותר, ממה שאנו מתחשבים בדעת הקהל בארץ. רק בימים אלה גילה לנו מנכ"ל האוצר, ד"ר עמנואל שרון, כי כל מהלכיה הכלכליים של הממשלה אינם אלא שלבים במימושה של תוכנית 11 הנקודות שסיכמה עם ארה"ב באביב החולף. ואין זו הדוגמה היחידה. התלות מתבטאת גם בכך שנגזר עלינו לקבל עונש פומבי חמור בהרבה בעבור פרשת פולארד (וקירות הדיפלומטים) מכפי שמקובל במקרים דומים, המרוחשים בין מדינות ריבוניות ידידותיות.

אך התלות המדינית אינה משקפת רק את מלוא מחיר הקירבה שלנו לארה"ב. מימד נוסף של מחיר זה: שאנו ממעטים לאזכרו ועוד פחות מכך לתת עליו את הדעת, הוא ההכרח לאמץ ולחיות על־פי כללי המשחק האמרי־ קניים. ברור לכולנו הצורך לעמוד בתקנים אמריקניים כדי לייצא לשם. אנו גם מתרגלים בהדרגה לעמוד בדרישות גבוהות במיוחד של אמינות לספקים. אולם אנו עדיין איננו נותנים את הדעת למחיר הקירבה הנובע מאופיין התחרותי כל־כך של השוק האמריקני. כאן טמונה הסכנה האמיתית. חברות אמריקניות אינן עוברות לסדר היום כשמתחרה מקומי מנסה לנגוס מנתח השוק שלהן, כשאינטרסים מובהקים שלהן נתונים בסכנה, מרגיזה האמ־ צעים כשרים כדי לסכל כל איום, גם אם בלקוח חוץ נשמרת חזות האדיבות והג'נטלמניות.

אם, זהו המצב בתחרות, בין יצרנים אמרי־ קניים, קל וחומר שהוא כזה במאבק על השוק האמריקני בין יצרן אמריקני ליצרן זר. יהא זה יצרן טכסטיל, מזון או מוצרים בטחוניים. על אחת כמה וכמה אם היצרן הזר נהנה מידע אמריקני, סיוע כספי אמריקני ושאר מיני

(המשך בעמוד 10)

רשות הקורא

לבני־אדם ולבהמות

הייתי פעם בין גבאי בית הכנסת "אמת ואמונה" ברח' נרקיס בירושלים. דרשנו לפנינו דרשנים רבים. לפי דעת כל הקהל, היה הרב פרופ' ד"ר פנחס פלאי תמיד המוצלח ביותר. הוא סיפר על נסיעתו האחרונה לארה"ב. קהילה ידועה הזמינה אותו לדרוש בשבת, אך רב הקהילה היה נגד בואו ולא הזמין אותו לביתו לסעודות. התרגז מאוד הרב פלאי ופנה אל ראש הישיבה בה למד פעם יחד עם רב העיר. ראש הישיבה הסביר: "יש לנו שני מיני רבנים: אחד טוב לבני־אדם ואחד טוב לבהמות (דיני שחיטה). רב העיר שייך לאלה שאינם טובים לבני־אדם".

באחרונה שוב פרץ ריב בין הרבנים הראשיים לבין יהודי אתיופיה, הטוענים ששיקרו להם בנוגע לחתונות. אם רבני בהמות הם, הצדק איתם — אין פרה רואה את עצמה נעלבת אם משקרים לה.

שלמה שטיין, ירושלים

בין אורי זוהר לרמב"ם

הרמב"ם ניסח את שלושה־עשר העיקרים בלשון "אני מאמין" וכו', כלומר אי־ידיעה. שהרי אם יש ידיעה, אין צורך באמונה. ואילו אורי זוהר חזר וקבע ב"זמן הזמן" (16.12.85): "לא, אני לא מאמין — אני יודע". פנישת.

אחת מן השתיים: אורי זוהר אינו מתפלל תפילת שחרית, שהרי אינו יודע את י"ג העיקרים, או שאורי זוהר "גדול" מן הרמב"ם, שהרי הרמב"ם רק "מאמין" ואינו יודע, ואילו אורי זוהר "יודע ויודע".

ועל זה נאמר: פתי, המאמין לו.

יעקב בהט, חיפה

סמים בכלא

למען אורחיה, על המדינה להקים כרחיפות במסגרת שירותי בתי־הסוהר, רשות לטיפול במשתמשים בסמים. מפירסומים מתברר, כי התופעה הפכה לנגע — 90% מאסירי ישראל צורכים סמים, וכדי לספק את המצרך היקר מוכרים שולחים את נשותיהם לזנות. ("על המשמר", 11.12.85). באותה ידיעה מוסיף הכתב, כי נגע הסמים חדר גם, במקומות מסוימים, לצה"ל.

כדי שהדבר לא ייהפך לנגע, על המדינה לטפל בנושא ע"י הקמת רשות משותפת למשרדי הבריאות, המשטרה והחינוך.

אורי שדה, חיפה

איסור נוסח דרא"פ

מדהימה הסתירה בין הדיבורים היפים של שר החינוך נגד גזענות ובעד הצורך לחנך את התלמידים לדו־קיום בשלום בין יהודים וערבים, לבין מודעת האסור מה־10.12.85 על מפגשים כאלה בנווה־שלום, ישוב המבטא בצורה המוחשית ביותר את הדו־קיום בשלום בין שני העמים, דו־קיום לו מטיף השר נבון. אומנם הפעם פקיד משרד החינוך שהודיע על האיסור לא נימק את סיבתו, אך לפני זמן לא רב נומק הדבר ע"י האגף הדתי במשרד, המתנגד למפגשים בין תלמידי תיכון יהודים וערבים, מחשש לסכנת נישואי־תערובת בין התלמידים, שברובם הם בגיל 14־18.

היתכן שהשר, המטיף מצד אחד נגד גזענות, ישריש את הגזענות והשנאה הלאומנית ע"י איסור כזה, שנימוקו מוביל באופן הגיוני לגזענות נוסח־אפריקה ולליבוי השנאה בין שני העמים? הרי אין להניח שהפקיד שהכריז על האיסור למפגשים בנווה־שלום עשה זאת בניגוד לדעת השר הממונה עליו.

רבקה תל, עמיר

טלפון ציבורי לכבדי שמיעה

ארגון כ.ש.ב. (כבדי שמיעה ומתחרשים בישראל) מודה למנכ"ל חברת "בזק", צבי אמיר, על היענות החברה לבקשת הארגון להתקין טלפונים ציבוריים מיוחדים לכבדי שמיעה באיזור תל־אביב.

על־פי בקשת ארגון כ.ש.ב. מצוידים הטלפונים החדשים במגברים, המאפשרים ויסות עוצמת הקול, וכן במצמצמים אקוסטיים, המנטרלים את הרעש הסביבתי. רעש זה היה הגורם שהפריע ביותר למרכיבי מכשירי שמיעה, כיוון שמנע מהם לשמוע את הצלילים המועברים באפרכסת.

בשלב ראשון הותקנו "בזק" 5 טלפונים באיזור תל־אביב. ארגון כ.ש.ב. מרגיש את הצורך בהתקנות נוספות כאלה במקומות מרכזיים בעיר, כגון התחנה המרכזית, תחנת הרכבת ועוד, כן רצוי להתקין שילוט בולט, המורה על קיום הטלפון ואפשרות השימוש בו. טלפונים כאלה יש להתקין גם בערים אחרות.

דינה ולבר, כ.ש.ב. ת"א

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום, קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

מאת שלי יחימוביץ'

משהו חיובי

יש בבאר־שבע קבוצה של 150 אשה ואיש נכבדים, שעם שובם מעיסוקיהם הקבועים — הם אינם משתרעים מול הטלוויזיה, כמקובל. הם לובשים את מדי „המשמר האזרחי", ויוצאים לסיורי לילה.

יחידת „המתמיד", היא היחידה שמדובר בה, היא „הסיירת" של המשמר האזרחי. יש בה מהנדסים מקמ"ג, רופאים, מורים, מרצים, אנשי קבע, ואחרים. בשבוע שעבר מלאו שנתיים להקמת היחידה המיוחדת במדים של משא"ז. המועד הזה צויין בטקס חגיגי, בו כמה שוברי שיאים קיבלו תעודות הוקרה על שעות העבודה שתרמו ליחידה.

היחידה הזו לא קיימת כדי לספק יצר התנדבות של אזרחים משועממים. מפקד מרחב הנגב, תנ"צ חיים בן איון, אומר כי היחידה מכפילה למעשה את מצבת כוח־האדם של משטרת באר־שבע, ומסייעת באופן שוטף ופעיל להגברת הנוכחות המשטרתית בשטח. במשטרה מייחסים לפעילות היחידה את ירידת היקף הפשיעה בשנתיים האחרונות.

מה מניע אזרחים נכבדים ומלאי־עיסוקים לתת שעות רבות מזמנם לפעילויות שיטור? מעבר להנאה שבכל אחד מאיתנו מסתתר שוטר מתוסכל יש, מסתבר, עוד כמה סיבות. יש המאמינים באמת ביכולתם לתרום לשיפור איכות־החיים. יש שגדלו בשכונות־מצוקה ואינם רוצים שילדיהם ימשיכו לחיות בשכונות כאלה.

השבוע סקר שר־המשטרה חיים ברלב את שורותיהם, ונשמעו נאומי תודה והוקרה. זה התגמול הרשמי. יש, מן הסתם, כמה תגמולים פסיכולוגיים אחרים, שמניעים את גלגלי הגוף היוצא־דופן הזה. על כל פנים — יש משהו חיובי.

שר־המשטרה חותך את עוגת „המתמיד". התגמול הרשמי

עוד לא בינלאומי

לאוניברסיטת בן־גוריון, אוניברסיטה רכה בשנים, ענייה, נאבקת על הישרדות — יש מבחר נכבד של אירועים נוצצים, מעונבים, יוקרתיים. אחד מהם התקיים בשבוע שעבר. היה זה טקס הענקת הפרס האקומני הבינלאומי. חתן הפרס היה הקרדינאל רוז'ה אטשגרה, נשיא הוועדה האפיפיורית לצדק ולשלום.

מה שמאפיין יותר מכל את האירועים הללו, ואיפיין גם את האירוע הזה — היה הנתק המוחלט שבין האורחים והגבירות המהודרים, שבאו כאילו מעולם אחר, לבין קהל הסטודנטים באוניברסיטה. הסטודנטים, לרוב, לא יודעים על קיומו של טקס כזה.

הפעם, שלא מרצונם, הם ידעו. אודיטוריום מספר 6, בו התקיים טקס הענקת הפרס לקרדינאל, היה ריק למחצה. תלמידי שנה ג' מחשבים הוזעקו באמצע שיעור למלא את הכיסאות הריקים. עיתונאי אחר, שהיה קצין־חינוך בעת שירותו הצבאי, סיפר לי, למראה הכיסאות הריקים, שלו לא היתה בעיה במופעים לא פופולאריים. הוא היה מרים טלפון ומזעיק צ'יק צ'אק שתיים־שלוש כיתות של חניכים, שראו את המופע בפקודה. שנייה אחרי שסיפר לי על כך, נדחקו לתוך האולם הסטודנטים הנבוכים למחשבים, שלא היה להם שמץ מושג לאן נקלעו. אחר כך, בקטעים של מחיאות הכפיים, הם התגנבו החוצה חרש, והכיסאות שוב נותרו ריקים.

המפות הירוקות, סידורי הפרחים, הנבל, הנאומים באנגלית, עברית וצרפתית, כל אלה נראו כמו חלק מתפאורה להצגה מוכרת. נלי לסט, אלמנתו של לרישלב לסט, שהעניק את קרן הפרס, מחתה דמעה. הסטודנטים שעוד נותרו, הציצו בשעון.

בשדה־בוקר, שם עלה הקרדינאל לקברות פולה ודוד בן־גוריון, האריך כתב הטלוויזיה גיורא צור בקרדינאל, לקצר בדבריו לכדי שש דקות. אחר־כך דאג הקרדינאל להעביר מסר של עלבון לצוות הטלוויזיה, שש דקות. הוא אמר, זה לא מכובד. הטלוויזיה לא שידרה גם את שש הדקות הללו.

פרס השלום החרשני הזה, שיוענק מדי שנה לאנשי דת מכל רחבי העולם על פועלם להבנה בין־דתית — לא הצליח לפרוץ אל התקשורת חרף המאמצים, ובכל זאת, בעידן רדיפות המורמונים ושנאת הזר, טוב היה לראות את הקרדינאל, את האב מרסל דובואה מישראל, את שייך פריד וג'די טרברי, חבר בית־הדין השרעי העליון, ואת הפרופסור צחק פלאי — חולקים כבוד של אמת זה לזה.

בשנה הבאה בבאר־שבע אולי יצליח הפרס לחרוג מעבר לשורת הטקסים השגרתית של האוניברסיטה.

נלי לסט: מחתה דמעה

מי רוצה לקנות בית־מעצר?

בית־המעצר של כלא באר־שבע נודע כמקום שגם בהמות יסרבו להשתכן בו. צפיפות נוראה, תנאי היגיינה ירודים. נשות ועדת־הפנים של הכנסת (ארבל־אלמוזלינו וסולודר), שביקרו שם פעם, יצאו מהמקום כשהן מיוזעות ומנוקות־נשימה.

בשבוע שעבר, בישר שר־המשטרה חיים ברלב, בעת ביקורו בבאר־שבע, כי נמצא פתרון למצוקת בית המעצר. העירייה העמידה לרשות המשטרה מגרש, שעליו תוקם גם מפקדת מטה מרחב הנגב.

המכשול הקטן בדרך לתחילת הבנייה הוא כמובן, כסף. 4 מיליון ומאתיים אלף דולר תהיה עלות המבנה, ומאין יגיע הכסף — עדיין אין יודעים.

השר ברלב גם שאל את העיתונאים אם ידוע להם, במקרה, על קונה לב... הישן של בית המעצר.

מאת יצחק שור

בריחת המנהלים

קשה למצוא מועמדים לניהול בית־ספר. החינוך עובר יותר ויותר לידי נשים, ואלה, גם כשהן מתאימות, אינן ששות לקבל תפקידי ניהול

במחוז ירושלים מתחלפים מדי שנה בין חמישית לרבע מכלל המנהלים בחינוך היסודי. בעל־יסודי המצב טוב הרבה יותר, אם גם שם כבר מתחילים לחפש מחנכים בעלי שיעור קומה, שיהיו מסוגלים להחליף, בבוא היום, מנהלים ותיקים. בתל־אביב לא המתין מנהל מחלקת החינוך העירונית, ד"ר שמשון שושני, לפרישה מרצון. בשנים האחרונות הוא העביר מתפקידם כמה עשרות מנהלים, שלא כל־כך התאימו לתפקידם. במיגזור הדתי אין פורצות שערורייות. שם מדיחים, בשקט, מפעילים לחצים דרך בית־הכנסת, ועד־ההורים, הפיקוח. לעיתים, בעיקר בפתיחת השנה, נחשף טפח. קבוצות הורים דינאמיות פועלות נגד מנהל בינוני או חלש, סמכותי, נוקשה, שאינו מסוגל לשתף פעולה עם ההורים.

קשה להפריז בחשיבותו של מנהל טוב בבית־הספר: הוא מקרין סביבו סמכות חינוכית, יוזמה, אווירה טובה. הוא קובע את איכות החיים בבית־הספר, את התדמית ואת המשאבים. אבל לאחרונה קשה למצוא מועמדים מתאימים לניהול. חלק ניכר מן הבעיה נובע מתהליך נישוי (פמיניזציה) ההוראה. לא שהמורות פחות מוכשרות לניהול, אלא שרבות מדי מוותרות על כאב־הראש והכבוד ומעדיפות לחלק את זמנן בין חינוך ילדיהם לחינוך ילדי זולתן. הגברים שנותרו עדיין ביסודיים חותרים, במידה שניתן להם הדבר, לתפקידי ניהול ופיקוח.

השנתון הסטאטיסטי האחרון, מ־1985, מספר ששיעור הנשים בחינוך היסודי היהודי מגיע ל־85 אחוזים, לעומת 44 אחוזים בחינוך הערבי היסודי. בעל־יסודיים היהודיים מהוות הנשים 57 אחוזים לעומת 28 אחוזים בעל־יסודיים הערביים. אפילו מבחינה חינוכית גרידא חשוב שיישמר איזון בין מספר הגברים לנשים במערכת החינוך. אין בידי נתונים על מספר הנשים בצמרת החינוך, אך אני מכיר אישית את רוב הנפשות הפועלות. בצמרת משרד־החינוך הייתה אשה אחת — ד"ר יעל פוזנר. היא פרשה לגימלאות. ועתה מתנהל המשרד בידי גברים בלבד. אין אשה אחת בהנהלת המשרד או בראש אחד המחוזות. גם באירגוני המורים שולטים גברים. גם שושנה בייה, העומדת בראש אירגון המורים העל־יסודיים, אינה אלא סגנית אחת, כמעט בודדת.

מהי הסיבה לתחלופת המנהלים? מדוע מורות מתאימות מסרבות ליטול על עצמן תפקידי ניהול? הפניתי שאלה זו, בנפרד, לשלושה אישי חינוך מרכזיים במערכת החינוך הירושלמית, שכולם יושבים כחברים בוועדת המיכרזים למינוי מנהלים. משיב מנהל מחוז ירושלים, יוסף יונאי: „הסיבה נעוצה באפשרויות ההשתלמות המצויות בירושלים. כאשר מנהל מגיע לשנת שבתון הוא נכנס להילוך גבוה של לימודים לתואר הראשון או השני, ופורש לשנים אחדות. המפקחים ממליצים על מועמדים, רובן מועמדות, ואולם ההיצע איננו הולם את הצרכים ואת הדרישות. קשה למצוא מועמדים מתאימים באמצעות המיכרזים".

מנהל מחלקת החינוך של עיריית ירושלים, מיכאל גל, קובע ששדה החינוך הוא נשי ולכן את רוב המועמדים לניהול יש לאתר מקרב המורות. אלא שאיכות המועמדים מוכתבת בידי היוזמים, אשר מגישים את שמותיהם לוועדת המיכרזים. לגברים ישנה מוטיבציה לניהול. לנשים — הרבה פחות. הכיוון חייב להשתנות: האחראים לנושא חייבים לאתר את המועמדים המתאימים ולדחוף אותם לתפקיד.

יו"ר ועד המנהלים בירושלים וחבר הנהלת אירגון המנהלים בהסתדרות המורים, יהודה אקרלינג, מסיר את הכפפות: „למנהלים אין כיום כלים לניהול. מפעלים שהקימו הולכים ומתמוטטים לנוכח עיניהם, בשל הקיצוצים הכבדים. ציבור המנהלים אינו מוכן לחזור לרמת ,החדר המתוקן', שבו ניצב מורה לפני לוח וכיתה עם חתיכת גיר בידו. המנהלים

שימוש יעיל

האם אפשר לייעל את השימוש במבני חינוך? שאלה זו מחריפה מדי שנה, נוכח הצמצום בתקציבי הפיתוח וסכנת המשמרת השנייה. כדי להשיב לשאלה זו הקים משרד־החינוך „מכון לפיתוח מבני חינוך", הפועל בתיאום עם האגף לפיתוח ועם המזכירות הפדגוגית באותו משרד.

מנהל המכון, נחום בלס, קובע בדף ל„ידיעות" (מספר 15, בעריכת בטי פוליטי), כי בארץ קיימת עתה תשתית פיסית בסיסית למערכת החינוך. אולם, כרגיל, סטאטיסטיקה גלובאלית מכסה על קשיים מקומיים רציניים מאוד, הבעיה קיימת במקומות שבהם פיזור האוכלוסיה אינו תואם את פיזור מוסדות החינוך. במקרים אלה שורר מחסור אקוטי במבנים.

כדי להתגבר על המחסור צריך לא רק לבנות, אלא גם להשתחרר ממסורות ומתפי־ [illegible] שנת הלימודים תהיה גמישה יותר, ניתן יהיה להשתמש במבנים גם בימות הפגרה. כיום מקבלת כל כיתה חדר לימודים. אולי אפשר לקבוע חדר מקצוע ולא חדר כיתה, ובדרך זאת להבטיח שימוש יעיל יותר בחדרי הכיתות. בישובים רבים מצויים מבנים שאינם מנוצלים חלק משעות היממה, כמו מועדוני נוער ומתנ"סים. „ישנם פתרונות טובים ולא יקרים, שאינם כרוכים בבנייה נוספת", מאמין נחום בלס. הוא מבטיח, כי בקרוב תצא לאור חוברת הדרכה, המפרטת תריסר שיטות להגברת החסכון והייעול בשימוש במבני חינוך.

ספר חדש

גננות משוחחות

גדעון לוין, בהשתתפות יהודית עין־צורי: גננות משוחחות. הוצאת ספריית־פועלים והקיבוץ המאוחד, סדרת אופק, ת"א, 1985, 119 עמ'.

„המרכז לפעילות הילד" בסמינר אורנים משמש כגן ניסויי. מדי שבוע, ביום קבוע, באים אליו ילדים מהסביבה, כל פעם מגן אחר. גננות „המרכז" מטפלות בילדים בעוד הגננות שלהם פנויות להתבוננות ולמחשבה. יחד איתן מסתכלות בפעילות הילדים גם סמינריסטיות, משתלמות ומדריכות פדאגוגיות. אחת לשבוע מתכנס במרכז לפעילות הילד חוג לדיון, שמתוכו צמח ספר חדש של גדעון לוין, חבר קיבוץ להבות־הבשן, מרצה לפסיכולוגיה של הגיל הרך, מנהל המרכז לפעילות הילד וחוקר־לשון אחר; הספר הוא פרי עבודה משותפת של חוקר וגננות.

פינת מים — בגן הניסויי באורנים

הילדים המתוארים בספר הם ילדים פעילים, המתנסים בקבלת החלטות ונהנים מחרות גילוי ועשיה. הנחתן של מחנכות „המרכז" היא, שאם אין לוחצים על הילדים להתאים את עצמם לדפוסים שנקבעו מראש בידי המבוגר, הם מוצאים את דרכם ולומדים לפתור בעיות קוגניטיביות, חברתיות ומכאניות. גדעון לוין וחברותיו במרכז ללימוד פעילות הילד הם מתנגדים חריפים למגמה להפוך את גן־הילדים לכיתת בית־ספר, שבה מעניקים להוראה משקל גדל והולך על חשבון יסודות אחרים באישיותו של הילד. העדפת ההיבט הקוגניטיבי בחינוך אינה נראית לבעלי הספר. שהרי לילד יש גם צרכים בסיסיים, רגשיים וחברתיים. הבעייה הניצבת לפני הגננות אינה כיצד להכין את הפעוטים לבית־הספר, אלא איך לסייע להם לצמוח כבני־אדם שלמים. מכאן עולה גם מסקנה המכוונת לעבר מעצבי מדיניות החינוך: הללו צריכים להפסיק להתאים את הילד למסגרות גם בגיל הרך, ולהתחיל להגמיש את המסגרת בבית־הספר כך שיתאימו לצרכי ילדים בעלי שונות גבוהה.

מחנכים רבים בבית־הספר, ואולי גם גננות, תופסים את המוסד החינוכי ואת בית הילד כשני קווים מקבילים, שלעולם לא יפגשו. גדעון לוין וחברותיו גילו שלאמיתו של דבר הכל עוסקים באותו ילד עצמו. מטעם זה ישנה השפעה רבה לאירועי הבית על הגן ולהיפך: חתונה במשפחה, או, להבדיל, מוות. תופסים בידי הילד לנושא של משחק, מחשבה, דמיון או פחד. השאלות שעליהן משיב גדעון לוין עונות לצרכי אימהות ומטפלות, כמו גם על צרכיהן של גננות: כיצד להגיב על גניבה, שקר, מעשי אונן, שטויות, אלימות.

גדעון לוין אינו מתחייב לתיאוריה חינוכית אחת, אף כי באורח כללי ניתן לראותו כחסיד של חינוך ניסויי, פתוח, עם הדגשה חברתית ולא פדוצנטרית. בקלות ניתן להבחין בגישותיו של המחבר בהשפעות פרויד, דיואי, פיאז'ה, שמואל גולן ורוג'רס. התשובות המוצעות לשאלות שמעלות הגננות במהלך הדיון הן בבחינת השערה אינטליגנטית, נכונה לשעתה, עד אשר תתפוסנה את מקומה השקפות והכרות טובות ונכונות יותר.

הספר בנוי בצורת פרקים קצרים בני שני עמודים, וכל אחד מהם מורכב משאלה ותשובה. הכתיבה עניינית, תמציתית, ונקייה לחלוטין מהפטפוט האקדמאי המלומד. ספרו של גדעון לוין מהווה תרומה איכותית לספרות המקצועית הדלה לגיל הרך בעברית, מומלץ בחום למחנכות בגיל הרך, לאימהות ואבות, סבים וסבתות.

בעריכת צביה בן־שלום

הפרובלמטיקה של מפעלי תעשיה

מרחב מחיה

אלפי מפעלים פועלים במדינה. אך האם קיים פיקוח עליהם? מי מפקח? מהם האמצעים שננקטים וקיימים למניעת מטרדים אקולוגיים מהמפעלים?

לפי „חוק הבריאות לעם", משנת 1940, ניתנה הדעת על הסכנות האקולוגיות, כולל תעשיות. ועל חוק זה הופקד משרד הבריאות. עקב חוסר פירוט והיות החוק כוללני, נוספו עם השנים, חוקים ותקנות, כגון: חוק למניעת מפגעים — 1961. או תקנות למניעת מפגעים — 1971. תקנות התכנון והבנייה (תסקירי השפעה על הסביבה) משנת 1982 מתייחסים לנושא המפעלים עוד בטרם הוקמו. כך שבמיקומם, היקפם או בתהליכי הייצור שלהם יש כדי לגרום להשפעה סביבתית ניכרת, החורגת מעבר לתחום המקומי. על הבעלים/יזמים להגיש תסקיר השפעה על הסביבה לרשות המקומית בה המפעל מתוכנן לפעול.

בין משרדי הממשלה, עיקר סמכויות הפיקוח על המפעלים בידי משרד הבריאות ובאופן עקיף, משרד הפנים, באמצעות הרשות המקומית. קיימות תקנות נוספות של רישוי עסקים, אשר להן השלכות על איכות הסביבה. אכיפתן נתונה בידי הרשות המקומית. התיקונים שנעשים בחוק רישוי עסקים, באו לתקן טעויות ו/או תוספות שנבעו מנסיון שהצטבר עם השנים, והתנאים הנוספים לרשיון העסק הם החשובים במקרה זה. למרות שהעסק/מפעל פועל זה מכבר. למעשה, בידי הרשות המקומית קיים כלי משמעותי המאפשר לו התמודדות, תוך נקיטת אמצעים עד הוצאת צו סגירה וביטול הרשיון להפעלה כלפי עסק/מפעל, אשר לא נקט אמצעים כפי שהורתה לו הרשות המקומית.

מפעלים רבים הפועלים שנים רבות, שינו תהליכי ייצור עקב שינויים טכנולוגיים. השתנו גם חומרי הגלם ואף התוצרת. למרות שייעוד המפעל לא השתנה, ואילו הרשות המקומית טרם נתנה את הדעת על השינויים הללו, טרם נקטה אמצעים העומדים לרשותה, לבדוק את ההשלכות הסביבתיות. כך גם משרדי הבריאות, הפנים והעבודה אשר להם סמכויות לנקיטת אמצעים שונים נגד מפעלים פרובלמטיים.

בידי הרשות המקומית האמצעים הדומי־ננטיים לשליטה על המפעלים הנמצאים בשטחה, ובאפשרותה גם לחוקק חוקי עזר מקומיים (באישור שר־הפנים), אשר באמצעותם תוכל לאכוף סמכויותיה על המפעלים.

אבי מילר

מתכנן עירוני/ סביבתי

מסיבה של קרפים

בעקבות הספר

שני ספרי בישול פותחים את הסידרה „כנרת לבית ולמשפחה". כנרת זאת הוצאת ספרים, אם לא ידעתם, שכבר הפיקה כמה להיטים, בעיקר בשטח השירה ומקבצי פזמונים. גם את „ספר הבית" ובישול מרוקאי. ראו אנשי כנרת כי טוב והתלבשו על סידרה שלמה, 10 או 12 ספרים. גם בישול, גם עשה במו ידיך, גם גינה, כל מיני מלאכות, עיצוב וכל זה. אבל האוכל קודם לכל. בכת־אחת ראה אור „מקוקטייל ועד מסיבה" (181 מתכונים מגוונים לכל סוגי אירוח) ו„קרפ עם כל דבר" (187 מתכוני חביתיות ובלינצ'ס, מתוקים ומלוחים). שני הספרים תורגמו מאנגלית (ראו אור בהוצאת פישר, בסוף שנות ה־70) והותאמו למטבח הישראלי על־ידי זאב קרן, השף של מלון הילטון. מכאן שהמאכלים כשרים ועשויים מחומרים שניתן להשיג בארץ.

בספר הקוקטיילים והמסיבות כל מיני הצעות לאירוח, רעיונות לקישוט, מבחר תפריטים למסיבה מסוג זה או אחר (רוצים חגיגה מקסיקנית? בבקשה: כופתאות בשר נוסח מקסיקו, פרוסות בננות בקוקוס, „סלסה" — מיטבל פיקאנטי, מטבל אבוקדו „גואקמול", עוגיות חתונה מקסיקניות וסלט סומברו...), יש הקדמה — על איך ליהנות מהאירוח ולהישאר בחיים והצעות להכנה מראש. להצלחת האירוע (חודש מראש: הכיני את רשימת האורחים ושלחי הזמנות; בכל זמן שהוא במשך החודש: הכיני והקפיאי מתאבנים, לחמים, רטבים, קינוחים...) — בכל מירשם גם הוראות הקפאה.

בספר הקרפים מפורטים כ־20 סוגי בלילה. הרבה סוגי מליח, הצעות לתפריטים שבמרכזם חביתיות וגם רטבים לחביתיות. שנה שלמה אפשר לחיות על זה ולא להשתעמם.

שני הספרים אלגאנטיים מאד, נייר כרומו, כריכה קשה, תצלומים צבעוניים, כ־140 עמודים בכל ספר וההוראות מאד ברורות.

עוגת לימון בטעם גבינה

20 לשונות חתול (עוגיות מאורכות, מוקצפות); 2 שפופרות חלב מרוכז; 8 חלמונים; 8 חלבונים; 2 כפות קליפת לימון מגוררת; מיץ מ־8 לימונים; רבע כפית קרם טרטר או 50 גרם סוכר; אבקת סוכר.

מחממים תנור לחום של 190 צ'. משמנים תבנית קפיצית מס. 24. מניחים את לשונות החתול בתחתית התבנית ובדפנות. טורפים את החלב המרוכז, החלמונים, הלימון (הגרידה והמיץ) לבלילה חלקה. מקציפים את החלבונים עם קרם הטרטר או עם מעט סוכר למקצפת קשה. את המקצפת מוסיפים לבלילת הלימון ומערבבים. יוצקים לתבנית ומחליקים. אופים כ־25 דקות עד לקבלת צבע זהוב ומצננים. מכסים את התבנית בנייר כסף ומקפיאים לא יותר מאשר ל־3 חודשים. בעת ההגשה מוציאים מההקפאה, בוזקים אבקת סוכר ומעטרים בפלחי לימון. מניחים לעוגה להפשיר במשך 15 דקות.

חביתיות קינוח בטעם רקיקים

4 ביצים; כוס קמח; כוס ביסקוויטים פתי־בר כתושים דק; 2 כוסות חלב; רבע כוס חמאה מומסת.

מקציפים במערבל את הביצים. מוסיפים בהדרגה את הקמח, הביסקוויטים והחלב ומערבלים היטב. מוסיפים את החמאה המומסת, מערבבים ומסננים. משהים את הבלילה במקרר לפחות במשך שעה אחת. מערבבים היטב לפני הטיגון. מטגנים במחבת כבדה. שומרים על חום בינוני.

מקומה של המשפחה בטיפול בקשיש החולה

בתצלום: ביקור קרובים אצל חולה באגף הגריאטרי.

„החולה הזקן עובר טראומה קשה בהיכנסו לבית־החולים. הוא מגיע לאישפוז עם מטען חרדה עצום, כאשר פחד המוות מכביד ומדכא. נגד תחושות אלה יש והם מתגוננים באמצעות הפרדת הצוות, גילוי חוסר סבלנות והבנה לאנשים המטפלים בזקן החולה. כאן באה לעזרתנו משפחתו של המאושפז, החייבת לסגור את הפער בין הצוות הרפואי והסיעודי לבין החולה הקשיש. מחובתנו לעדכן אותה, לשתפה ולשלבה במצבו, אפילו הוא חסר סיכוי", אמר ד"ר יוצקי, מנהל המרכז הגריאטרי שליד ביה"ח מאיר.

ד"ר יוצקי נשא את דבריו ביום־עיון בנושא „מקומה של המשפחה בטיפול בקשיש החולה", שהתקיים באגף הגריאטרי ואורגן על־ידי „המדור לקשיש" של המחלקה לשירות חברתי בעיריית כפר־סבא, בעזרת המרכז הרפואי ספיר. השתתפו בו קבוצה גדולה של עובדות עם זקנים מכפר־סבא והסביבתה, שגילו עניין רב בנושא.

ד"ר ארי טרגר, מומחה למחלות זיקנה מאוניברסיטת תל־אביב, הקדיש מדבריו ל„שינויים במצב בריאותו של הקשיש, כשההחלמה בגילו נעשית איטית. כאשר חידוש התאים בגוף הוא איטי, מתרבות תופעות פאתולוגיות כרוניות. חייבים לשמור על תזונה מתאימה, לא לעשן, וכדי לשמור על הכושר דרושה פעילות גופנית ורוחנית מתמדת".

כתבה וצילמה: חנה נדל

איזבל

איזבל התחתנה עם אחאב כי ההורים משני הצדדים חשבו שהקירבה המשפחתית עשויה להועיל מאוד ליחסים שבין שתי הממלכות — צור ושומרון.

אבא של אחאב, עומרי, היה שר צבא בממלכת ישראל המפורדת, ובעזרת הפיכה צבאית הוא התמלך והכניס הרבה סדר לממלכה. הבן שלו, אחאב, המשיך בעשיית הסדר. קודם כל הוא התפייס, לאחר שנים ארוכות של מלחמות, עם יהושפט, מי שהיה באותה עת מלך יהודה, וחיזק את הברית עוד יותר, על־ידי חיתון בתו, עתליה, עם הבן של יהושפט, יהורם. אבל זה קרה בפרק מאוחר יותר, זאת אומרת הרבה שנים קדימה.

נישואיו של הבחור הישראלי הצעיר, אחאב, עם איזבל הצורית, הביאו איתם הרבה קשיים ושיכנעו את הסופרים של המקרא שהוא היה מלך גרוע בשביל עם שנועד להיות נבחר. מלך מאוד גרוע, זאת, על־אף „הקבלות" — כלומר, הממצאים הארכיאולוגיים השונים, המצביעים על כך שבימיו זכתה ממלכת ישראל לחוסן מדיני וכלכלי מדהימים בעוצמתם.

מבחינתו של העורך המקראי, כל אלה היו הצלחות שוליות. מה זה בשביל עם נבחר חוסן כלכלי, או חוסן מדיני, או חוסן צבאי, או חוסן אחר — חוסן בא וחוסן הולך — העם צריך מלך שתהיה לו מלכה בסדר כמו שהעורך המקראי חושב שאלוהים היה רוצה לראות.

הקלאפטע היפהפייה מצור, המפונקת והעשירה הזאת, שהתייחסה לשורשיה הצוריים ברצינות מרגיזה, במקום לקבל את כל המשמעויות הכרוכות בלהיות אשתו של מלך ישראל — כל אלה היו למכשול בעת עריכת התנ"ך. יתרה מזו, הזיוים הנוצצים של חצר המלוכה ומקורביה, והן הפולחן הצורי שזכה לפינוקין יתר מצד המלכה, השניאו את אחאב על מי שהמוסר הדתי והחברתי היה חשוב לו.

פרשת נבות היזרעאלי רק חיזקה את המתנגדים לשלטון של הזוג היפה. אחאב ביקש לעצמו את הכרם, של נבות היזרעאלי הסמוך לארמונו. תמורת תשלום הולם, כמובן. ואולם, על־פי נוהגי המזרח הקדמון, אסור היה לאזרח למכור את נחלת אבותיו, וזאת כדי למנוע את התמוטטותן של היחידות החברתיות. אבל היה עוד נוהג אחד — אפרופו נוהג זה: אם אורח היה מקלל את אלוהים, או את המלך, והיו לכך עדי שמיעה, היו מטילים על המקלל עונש מוות, ורכושו הפרטי היה עובר לרשות המלך.

ומה שהמלך לא העיז לחשוב — יישמה אשתו בקלילות רבה. היא דאגה למצוא שני עדים שיישבעו לפני אסיפת העם כי שמעו באוזניהם איך הברנש הזה, נבות, מקלל את הוד מלכותו.

לנבות לא עזרו ההכחשות והוא הומת בסקילת אבנים.

המאורע, שהצטייר בעיני העם בישראל, כנבזי במיוחד, גרם לסקאנדל גדול בממלכה. איזבל לא נבהלה, והוסיפה לנהל בקפדנות את ענייניה הרוחניים, ואפילו ביתר אדיקות. בעוד בעלה טרוד בעיצוב מדיניות החוץ והפנים, סיפקה איזבל את ארבע מאות וחמישים כוהני הבעל שלה, ועוד ארבע מאות כוהני אשרה, שנהנו מחסותה הנדיבה והמלכותית.

אליהו הנביא נשבע, שיבוא יום וכלבים מהרחוב יזהנו ללקק את את דמם של המלך והמלכה, במיוחד של המלכה. העם קיווה והתפלל איתו. כך אומרים, פחות או יותר הכתובים.

ואומנם, בגלל „פליטת החץ" של אחד הקשתים נפגע אחאב במערכה, ונכס זמן רב עד שהצליחו לפנות אותו לשומרון. וכמו שאליהו הבטיח לו, הכלבים ליקקו את דמו, בערך עד הפיגוי. אצל איזבל, לקח קצת יותר זמן עד שהנבואה התגשמה. ובינתיים בשנים שעוד נותרו לה עד הגשמת הנבואה, היא לקחה לידיים את ענייני הממלכה המפרכים לצידם של בניה, אחזיה ויהורם. אפילו את הבת שלה, עתליה, שכבר מזמן היתה אשתו של יהורם מלך יהודה, היא גייסה לצורכי האינטרסים המלכותיים שלה.

העם איבד את הסבלנות לנוכח מעלליה, והמרד נגד משפחת עמרי היה רק עניין של זמן, עניין של עוד טיפ־טיפה אלכוהול שצריך להיכנס למדורה שבערה מזה זמן רב.

יהוא, שהיה שר־צבא, בעל כישורים מפוארים עוד מימי אחאב, הבין שהעם רוצה שינוי — והעם אומנם קיבל שינוי. יהוא עשה הפיכה צבאית.

בארמונה הגלגלותי נשמעו הדי ההפיכה. הגברת היפה שמה „פניה בפוך", זאת אומרת, השתדלה להיות יפה מאוד, כשהיא מקבלת את פניו של מנהיג המורדים. ממרפסת ארמונה צעקה לעברו כמה משפטים שפגעו ליהוא במרכז הנפש והמנהיג הטרי נעלב. נעלב. הוא דרש מכמה חיילים לעלות למרפסת הארמון ולהעיף אותה החוצה דרך החלון. החיילים העיפו אותה.

המקרא מספר שיהוא ביקש מהם גם לקבור אותה אחרי הנפילה „כי בת מלך היא" (מלכים ב' ט': ל"ד), אבל לא לפני שהם מרימים כוסית לכבוד הצלחת ההפיכה. כשהם שתו יין — התגשמה כדבר הנבואה של אליהו.

האגדה מספרת, שהסריסים אשר ביקשו לקבור אותה מצאו רק את קרסולי רגליה ואת כפות ידיה. יהוא לא הבין למה הכלבים השאירו דווקא חלקים אלה מגופה. אנשים הסבירו לו שארמונה של המלכה שכן סמוך לשוק, ובכל פעם שהותה יוצאת ללוויה של אחד האורחים נהגה איזבל לצאת מארמונה, ללוות את המשפחה תוך שהיא סופקת ידיים ומניעה בחן בלתי־רגיל את כפות ידיה — לאות אבל. לעומת זאת, כאשר היה מובל חתן אל חופתו, השיירה היתה עוברת סמוך לארמונה, היתה יוצאת איזבל מארמונה ומלווה את השיירה השמחה: היא היתה מפזזת עם הנשים, מנענעת את ידיה ורגליה בעליזות רבה, ומשמחת את כולם. אלוהים זכר לה את חסדיה אלה, והחזיר לה כגמול ידיה.

לילי פרי־אמיתי

מעיל גשם במו ידיך

זה רעיון למי שאוהב לעסוק ביצירתיות מועילה. לוקחים (קונים) ניילון שקוף ודי חזק ומכינים ממנו מעיל גשם. צריך 2 מטר ניילון ברוחב 70 ס"מ. מכינים גיזרה מנייר (לפי המידות המובאות כאן, או מתקנים את המידות בהתאם לצורך). בציור: למעלה — שרוול; למטה מימין: חצי לפנים, משמאל — גב. שמים את הגזרות על הניילון (אפשר לחבר בנייר דבק במקומות אחרים), גוזרים גב, שני חלקים חזית, שני שרוולים — משאירים מסביב שוליים של 1,5־2 סמ'. תופרים במכונת תפירה או — עדיף — מדביקים בדבק אוניברסלי. אם רוצים — גוזרים משאריות הניילון כיסים וצווארון ומדביקים גם אותם.

בולים ובולאים
מאת יהושע מרקוס

לזכרו של רב חובל

ביום רביעי (4.12.85) נפתחה במוזיאון הימי הלאומי בחיפה, תערוכת בולים לזכרו של רב חובל אמנון שטרנברג, שניספה באסון טראגי באסון האוניה „צים קליפורניה" בנמל פיראוס ביוון, לפני חמש שנים.

לאחר מותו החליטו בני משפחתו לתרום את אוסף הבולים הפרטי שלו למוזיאון, אשר הקים מדור בולאי על שמו.

בשנת 1492 הפליג קולומבוס מערבה מספרד, אך במקום להגיע להודו, הגיע לאיי בהאמה. גם במסעותיו הבאים לעולם החדש, שאותו כינה „איי הודו המערבית", האמין כי זהו חלק נוסף של יבשת אסיה.

בשנת 1498 הקיף ואסקא דה גאמה את יבשת אפריקה והגיע לקלקוטה. בשנת 1500 הגיע פדרו קאברל לברזיל, ובשנת 1504 הפליגו אמריגו וספוצ'י לאורך חופי אמריקה הדרומית.

יורדי־ים – מאוסף הבולים שתרמה משפחת שטרנברג למוזיאון הימי

בתערוכה הוצגו כשלוש מאות בולים, אשר הונפקו בחמישים ארצות לזכרם של נוסעים וחוקרים, שהפליגו בימים ובנהרות, חצו אוקיינוסים והגיעו לארצות לא נודעות. ביניהם: קולומבוס, פארי, ננסאן, סקוט, רוס ואחרים.

אוסף הבולים העשיר, שנתרם על־ידי משפחתו של רב החובל אמנון שטרנברג, מכיל 5398 בולים בעלי מוטיבים ימיים, מתשעים וארבע ארצות, מאז המחצית השנייה של המאה הי"ט ועד ימינו.

בסוף המאה ה־15 ובמאה ה־16, הודות להתפתחות שחלה בבניין ספינות ובשיכלול מכשירי הניווט, החלה התפשטות ממלכות אירופה מחוץ לגבולות היבשת. הראשונים היו הפורטוגזים והספרדים, ובעקבותיהם ההולנדים, האנגלים והצרפתים. הדחף למסעות נבע מהרצון להגיע להודו ולסין — מקורות התבלינים — בדרך הים.

הבולים שבצילום, אשר ראו אור באיי־קוק, קבוצת איים בדרום־האוקיאנוס, מראים את דמותם של יורדי־הים מיגאל לופז לגספי ואנדרס דה־אורדאנטה שהיה גם נזיר. השניים גילו את הנתיב הטוב ביותר לחציית האוקייאנוס השקט, דבר שאיפשר את ההתיישבות בפיליפינים.

קשה לאשנבי הדואר אבל טוב לאספנים

תקופת המעבר לבולי השקל החדש, שייכנסו לשימוש החל מ־1.1.86, חייב את השירות הבולאי להפסיק הדפסת הבולים עם הערכים של השקל הישן שיוצאו מאשנבי הדואר בסוף חודש דצמבר 1985.

מצב זה גרם לקושי מסוים באשנבי הדואר. ואולם, השירות הבולאי השתדל, מלבד הזמנה מיוחדת של בול עתודה בערכים של 100 שקל, לא להעמיס על המדפיס הממשלתי הזמנות נוספות של בולים ישנים, ולהתרכז במבצע הדפסת בולי השקל החדש.

חוקי משחק חדשים
(המשך מעמוד 7)

הטבות מתנת „הדוד סם", כפי שהדבר מתרחש במקרה שלנו. אין לצפות שחברות אלו יסתפקו רק בלחץ על המימשל להטיל מיכסות יבוא או לסגור בפנינו את השוק באמצעים אדמיניסטרטיביים־חוקיים אחרים, כפי שאירע בנושא מוצרי הטכסטיל. יש לצפות לשימוש באמצעים חריפים עוד הרבה יותר.

גורמים אלו הם גם שניסו לחבל בעסקת המרגמות האדירה בין חברת „סולתם" וצבא ארה"ב (הופצו ידיעות כאילו חברת „סולתם" שיחדה פקיד אמריקני בכיר) הם גם אלו שניסו לחבל בעסקת המזל"טים לצי ארה"ב (בטענה שהמיכרז „נתפר" בעבורנו). הם ודומיהם עומדים גם — במישרין או בעקיפין — מאחורי המאמצים האחרונים „לחשוף" ריגול טכנולוגי ישראלי בארה"ב (פרשת נפקו) וכנראה מאחורי חלק מהחשיפה התקשורתית הרבה לה זכו אירועים אלה. כל האמצעים נחשבים כשרים בתנאי השוק האמריקניים.

ישראל נתונה עתה במציאות חדשה בארה"ב, שעד כה היינו עדים רק לניצניה הראשונים. יחסי הקירבה יוצאי הדופן בינינו לבין ארה"ב רוכשים לנו שם גם אויבים לא מעטים. האהדה הרבה שרוחשים לנו הנשיא רייגן, שר החוץ שולץ ורבים מחברי הקונגרס היא לצנינים — בעיני לא מעטים במימשל ומחוצה לו. אלה חיפשו וימשיכו לחפש הזדמנויות לנגח את ישראל בכל תחום אפשרי. יש לזכור, שגם ידידי ישראל הם בראש ובראשונה אמריקניים ויכולתם לסייע לנו בעניינים הכרוכים בהקרבתם של אינטרסים אמריקניים אינה מובטחת. על ישראל ללמוד את כללי המשחק.

השתעשעות באשליה המתוקה שתמיד ובכל עניין נמשיך ליהנות אוטומטית מאיזו שהיא חסינות מאגית בשוק ובמימשל האמריקני, עלולה להיות הרת־אסון.

* המחבר הוא חוקר בכיר במרכז למחקרים אסטרטגיים על־שם יפה, באוניברסיטת ת"א.

יחסי ישראל־ירדן: רגע של אמת
(המשך מעמוד 7)

השלישי כיום. אם נשקיף על ההיסטוריה, די בעובדה זו כדי להבין שמלחמה כאילו מתבקשת מעצמה באיזור זה.

הסוכנות לפיקוח ולפירוק הנשק שליד מחלקת המדינה האמריקנית, מגלה בחוברת השנתית האחרונה, הנקראת „ההוצאות הצבאיות בעולם", כי במזרח־התיכון מתרכזות כ־50 אחוז מעסקות הנשק שנעשו בין השנים 1979 ל־1983 בעולם השלישי. למשל, במזרח־התיכון נרכשו באותן שנים 7708 טנקים לעומת 13,654 טנקים בשאר מדינות העולם השלישי; 11,319 מטוסי קרב סילוניים לעומת 3,693; 10,905 טילי נ"מ לעומת 21,506.

המזרח־התיכון הוא מרכז אינטרסים חשוב למעצמות לא רק מבחינה פוליטית אלא גם מבחינה תעשייתית כלכלית. המאגר הזה יתפוצץ בבוא היום ואנו הולכים וקרבים לרגע זה. וזה רק אחד האילוצים העלולים לדרדר את המזרח־התיכון למלחמה. ישנם עוד גורמים מקומיים רבים מאוד, היכולים להניע את מכונת המלחמה. יותר מאי־פעם בעבר, נתון גורל האיזור בידי מנהיגים אחרים, ולא נותר לנו אלא לסמוך על תבונתם ועל רצונם הכן ולשמור על האינטרסים ועל רווחתם. זו שאלה שמעבר לבעיות של חתימה על חוזה קואליציוני. ההגיגות שבמימושו היא עניין של חיים ומוות.

ארוכה הדרך לריענון
(המשך מעמוד 6)

איש מפא"י ההיסטורית, הוא מתנגד עקשן למדיניות הכלכלית־חברתית של הממשלה, אופוזיציה לפרס, שהצליח לדרוך לו על היבלות, וכן מזכיר הסתדרות הביוכימאים, משה ולרמן.

במשבצת „האחרים", או „האישים", בולט מאיר גת, מנהל האגף לאיגוד מקצועי, אחת הדמויות היוצאות־דופן באפרוריות ההסתדרות. בניגוד לציפיות, לא הצליחו נשי נעמת לעצור את התקדמותה של שרה אלספקטור, אשר באה משורותיה. את נעמת ימשיכו לייצג המזכ"ל מאשה לובלסקי ודרורה מאור.

במשבצת מזכירי מועצות־פועלים לא היה שינוי, להוציא את כניסתו של הצעיר מני וייצמן מנס ציונה. ברובריקה זאת נבחרו בצפוי מזכירי מועצות פועלי ירושלים – ניסן הרפז; בני־ברק – דוד זכות, ועפולה – יעקב אבימור.

לתוצאות ההצבעה במשבצת „ערי־ עולים",
ארציים: שלום חבשוש, איש התעשיה הצבאית. נבחר ברוב מרשים. זאת תהיה הקדנציה השנייה שלו. הוא מן המקורבים לקיסר, מצפה לגמול נאות עבור נאמנות, בצורת תיק נכבד. ברובריקה זאת החליף יעקב שפי מהתעשיה האווירית את אוברקוביץ, ונבחר מחדש איש „יכין חקל" חיים ליכטנברג, אשר רישומו על חיי ההסתדרות והוועדה המרכזת ניכר בכל פינה, למי שישכיל לראות זאת. במיגזר הערבי נבחר לקדנציה נוספת נואף מצלאחה והדרוזי יוסוף קארע.

ביום חמישי שעבר נסגרה כורסת המתמודדים. הטלפונים בבתי חברי המרכז השתתקו סוף סוף ורשימות חברי המרכז הוכנסו למגירות המאובקות. מפלגת העבודה עברה קורס קצר בענייני ההסתדרות, אך בסיכומו של חשבון, הציפיה שיצר קיסר, לריענון השורות ולהחזרת ההסתדרות לחברים, תמתין עוד קאדנציה נוספת, אם לא למעלה מזה.

פרופ' דורנבוש מ.אם.אי.טי:
הקפאת שער החליפין — בסיס לעצירת האינפלציה

על מנת לייצב משק ולעצור אינפלציה יש הכרח לייצב את שער החליפין — זוהי קביעתו המרכזית של פרופ' ראדיגר דורנבוש. במאמרו „אינפלציה, שער חליפין וייצוב", העומד להתפרסם בקרוב, קובע פרופ' דורנבוש כי על מנת לסיים תהליכים היפר־אינפלציוניים במשק יש הכרח לייצב שער חליפין קבוע ולשמרו — ברמה שנקבעה לאורך זמן!

למעשה, כו'ארגון הכלכלי המקובל בישראל, תומך הפרופסור הנודע ב„דולריזציה" כמרכיב הכרחי לעצירת האינפלציה. דורנבוש הוא פרופסור לכלכלה באם.אי.טי מהאוניברסיטאות המובילות בתחום הכלכלי, ומחברו של הספר „מבוא למאקרו־כלכלה" יחד עם פרופ' סטנלי פישר.

נוסחת דורנבוש להבראה כוללת שלושה מרכיבים: הקפאת שער החליפין וקיבועו, פיקוח על המחירים והשכר — תוך שינוי מנגנוני ההצמדה הנהוגים במשק אינפלציוני — וריסון תקציבי.

„במדינות העוברות תהליך היפר־אינפלציוני", כותב דורנבוש, „שער הדולר חומק מעמודיו הכלכליים של העיתון לעמודו הראשון... לכן, אם כל אחד רואה בשערי החליפין עוגן לקביעת רמת השכר והמחירים במשק, יהא זה אך טבעי לנצל עוגן זה כדי להביא לסיום התהליך האינפלציוני".

סינכרוניזציה של מנגנוני ההצמדה

בכל המדינות בהן ננקט צעד של הקפאת שער החליפין וקיבועו נעצרה האינפלציה כמעט באופן מיידי, או ירדה לשיעורים נמוכים ביותר. כך היה בארגנטינה ובצ'ילה של סוף שנות ה־70', אותן סוקר דורנבוש בהרחבה, וכך היה גם בגרמניה של שנות ה־20' ובאוסטריה. כשלונן של צ'ילה וארגנטינה בעצירת התהליך האינפלציוני לאורך זמן לא נבע, לדעת דורנבוש, מהקפאתו של שער החליפין!! להיפך... ההקפאה היתה ברוכה. אלא מאיז החוסר בצעדים כלכליים הנלווים ההכרחיים להקפאת השער הוא שהביא לחידוש התהליך האינפלציוני.

יתירה מכך, אם אין נוקטים צעדים משלימים לתהליך ההקפאה קרוב לוודאי שבסוף התהליך יימצא המשק במצב חמור בהרבה מזה שהיה נתון בו ערב ההקפאה. הקפאה ללא ריסון תקציבי ושינוי באופיים של מנגנוני ההצמדה הקיימים תביא, תוך מספר חודשים, לעלייה ריאלית בכוח הקנייה של הציבור, להצפת המשק במוצרים מיובאים, לבריחת מטבע־חוץ מקופת המדינה ולהרעה ניכרת במאזן התשלומים. זהו הלקח מהנסיון בצ'ילה בשנת 1979 ובארגנטינה שלאחר 1981. העגינה של שער החליפין ברמה קבועה טומנת איפוא בחובה סכנות גדולות, אם לא יתלוו אליה צעדים נלווים.

ממה נובעות הסכנות? ראשית, ממנגנוני ההצמדה. במשקים אינפלציוניים, ההצמדה ניתנת על סמך עליות המחירים בעבר בטווחי זמן קצרים (הצמדה חודשית), ועל־פי רוב היא „מביאה בחשבון" המשך המצב האינפלציוני דרך שערי ריבית גבוהים. מרגע שנעצרה האינפלציה, ע"י קיבוע שערי החליפין, יש צורך בשינוי מנגנוני ההצמדה בשני ממדים:

★ במימד הזמן — שינוי אורך התקופה עליה ניתנת ההצמדה (מהצמדה חודשית להצמדה חצי־שנתית, לדוגמה);

★ התאמת שיעורי ההצמדה — שינוי במנגנון ההצמדה שיביא לסינכרוניזציה של שיעורי ההצמדה, בד בבד עם הירידה בשיעורי האינפלציה — על מנת שלא יווצרו קפיצות מדרגה אינפלציוניות מחודשות, הנובעות מעידכון השכר על חשבון התקופה האינפלציונית בעבר.

לשני ממדים אלה יש להוסיף הורדה בשיעורי הריבית במשק לשיעורים סבירים, הן על מנת לא לפגוע בפעילות הסקטור העסקי, והן על מנת לא ליצור לחץ על המחירים.

סכנה נוספת עליה מצביע דורנבוש הוא ההיתפסות לנס ירידת המחירים מכוח הקפאתו של שער החליפין, המביאה לחוסר מעש במישור התקציב הממשלתי. למשקים המצויים במצב אינפלציוני גרעון תקציבי ניכר. על כן, במקביל לירידת רמת המחירים במשק עליהם לפעול לריסון תקציבי, אחרת יומר הגרעון הממשלתי בגרעון גדל והולך במאזן התשלומים. הגרעון הגדל יביא, בסופו של דבר, לחידוש הפיחותים והמעגל האינפלציוני יתפרץ מחדש — אלא שהפעם יקרה הדבר ברמת גרעון גדולה יותר מבעבר, תוך בזבוז האשראי הציבורי שניתן למטרה בנסיונה לייצב את המטבע.

אשליה של פסק־זמן

מעבר לסכנות, עגינתו של שער החליפין ברמה קבועה טומנת בחובה גם סיכויים ניכרים, אם יתגברו על הסכנות שנמנו לעיל.

ראשית, ייצובו של המטבע, ויצירת עוגן מוניטארי בטירוף החושים האינפלציוני מאפשרת רגיעה...

שנית, לעצם עצירת האינפלציה נודעת משמעות פיסקאלית ברוכה ע"י הגדלת ההיקף הריאלי של המיסים הנגבים ע"י הממשלה. אינפלציה גבוהה, שמקורה בבעיות פיסקאליות או בהרחבה תקציבית, היא עצמה מעלה בעיות פיסקאליות נוספות, וזו התמוטטות מערכת גביית המיסים בשיעורים ריאליים. היינו, לעצם עצירת האינפלציה נודעת בתחילה השפעה מצמצמת על הגרעון הממשלתי, כותב דורנבוש.

אך דווקא השפעות ברוכות אלו, הניכרות מיד לעין, היינו בלימת האינפלציה ושיפור בתקבולי הממשלה ממיסים, עלולות לגרום את קברניטי המשק לאשליה המתוקה שהסערה כבר מאחוריהם. נוסף על כך, עצירת קצב עליית המחירים יוצרת גם אשליה של פסק־זמן למחשבה. דומה שכך קורה עתה במשק הישראלי.

הקברניטים בישראל מתבססים במדדים הנמוכים ובהזרמה ממשלתית נמוכה יחסית בחודשים האחרונים, ואינם ששים לבצע שינויים המתחייבים מהקפאת שער החליפין ברמה של 1,500 שקל לדולר. מימד הזמן שבו יש לבצע את הצעדים הנלווים להקפאת שער החליפין הוא קריטי — ובישראל ניתן כבר לראות חלק מהתוצאות הקריטיות של „פסק הזמן" שלקחו לעצמם קברניטי המשק: חוסר הסינכרוניזציה של המשתנים הכלכליים העיקריים, בד בבד עם הקפאת שער החליפין, יביא לכך שבחודשים הקרובים יווצרו לחצים להעלאת מחירים כלפי מעלה, ויש כבר קולות המלחשים על פיחות „קטן" בזמן הקרוב.

כך עלולה ישראל למצוא עצמה במצבה של צ'ילה ב־1979: שער החליפין הקבוע הביא לירידת האינפלציה לאפס כמעט, אך חוסר הסינכרוניזציה גבה מאוחר יותר מחיר כבד ביותר בתחום הכלכלי והחברתי כאחד.

אורי בן־חנן

המכון לפריון — מדידה מעוותת

שכר העבודה של פועל ייצור בישראל היה רק 34.2 אחוז משכר עבודתו של פועל בארה"ב, 47.7 אחוז משכרו של פועל ייצור בשוודיה, פחות מ־60% משכרו של פועל ממוצע באיטליה ובצרפת — כך מתברר מנתוני המכון לפריון העבודה והייצור שפורסמו אתמול.

שכר לשעת עבודה (כולל תשלומים נלווים) לפועל ייצור בתעשייה בשנים 1975 — 1984

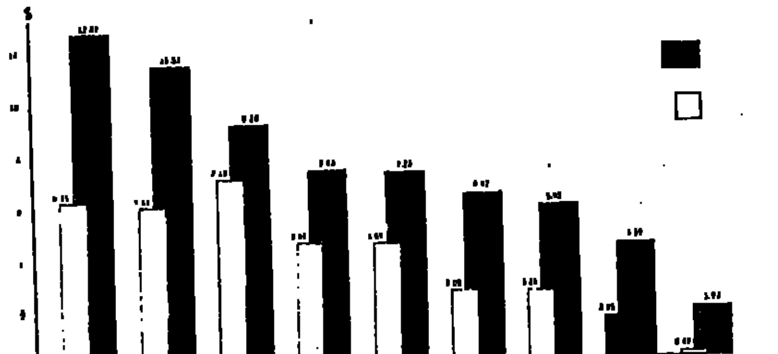

תוצר מקומי גולמי ריאלי למועסק אזרחי בשנים 1974 ו־1984 (בדולרים של ארה"ב, במחירי שנת 1984)

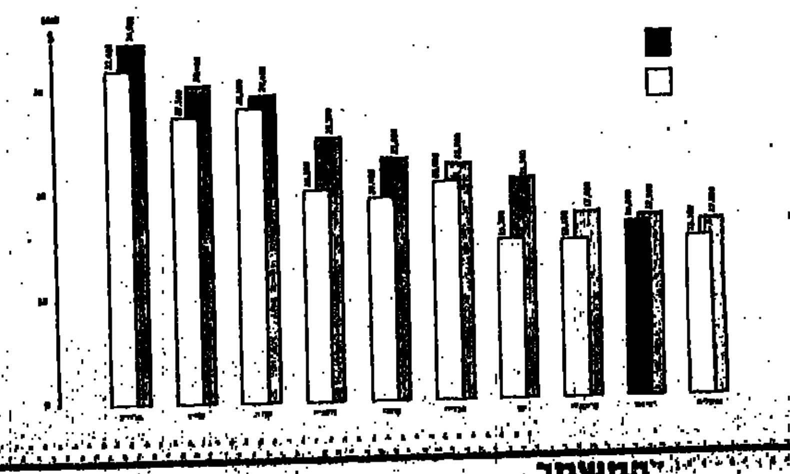

מהשוואת התוצר המקומי הגולמי למועסק מתברר, כי התוצר למועסק הגיע בישראל בשנת 1984 ל־17,500 דולר בצרפת, 25,300 דולר בגרמניה.

מסתבר מהנתונים, כי התוצר בישראל היה כמחצית מהתוצר בארה"ב, בעוד שכר העבודה הגיע רק לשליש מהתוצר בארה"ב. לפיכך היה פריון העבודה המחושב על כל דולר שכר עבודה ששולם גבוה בישראל ב־46 אחוז מאשר בארה"ב, ב־50% מאשר בגרמניה.

מהנתונים מסתבר עוד, כי התוצר לשעת עבודה של פועל אמריקני הגיע לכ־18 דולר בעוד שכרו הגיע לכ־13 דולר. לעומתו עובד ישראלי, שייצר כ־9 דולר תוצרת לשעה קיבל רק כ־4.5 דולר לשעה.

עוד יוצא, כי כושר התחרות של המשק הישראלי בשוקי חו"ל גבוה מזה של יפאן. התוצר למועסק ביפאן היה 21,300 דולר לשנה, כ־11 דולר לשעה, ושכר העבודה בדולרים כ־6.5 דולרים לשעה. כלומר, התוצר למועסק ביפאן גבוה רק ב־22 אחוז, בעוד השכר לשעה של מועסק גבוה ב־46%.

במסיבת העתונאים הושמעו הערות חריפות של כתבים כלפי הצגת הדברים על־ידי ראש המכון החדש, יוסף דוריאל, שטען כי הפיגור בפריון העבודה והייצור, לעומת חו"ל, פוגע בכושר התחרות של ישראל. הכתבים הצביעו על חוסר קונסיסטנטיות של הנתונים ועל תוצאות מוזרות במדידות הענפיות. ראשי המכון הודו, כי הנתונים בלתי רלוואנטיים במדידה ענפית ובמדידה לטווח קצר.

צ.ט.

כל הנימוקים — למען ערעור היציבות

לאוצר נמאס כנראה מהיציבות, למרות ההשקעה הגדולה בריסון האינפלציה. ישנם גורמים, במיוחד בהנהלת האוצר, המנסים לחדש ימינו כקדם. הדיונים מתנהלים רק על עיתוי הפיחות הצפוי ועל גודלו.

ישנם בכירים באוצר הסבורים כי יש לבצע את פיחות השקל עוד לפני סוף השנה, כי הפיגור בשער הדולר יקטין את הרווחים במאזני הבנקים, ומשום כך יקטן תשלום המס — משום שלפי הכללים הקיימים, מאזני הבנקים מתואמים לשיעורי האינפלציה ולא לשער הדולר. לכן רווח דולרי של 10 אחוזים בחו"ל יופיע במאזן כאפס רווח, כתוצאה מפיגור עליית שער הדולר אחר המדד.

האוצר חוזר בתשובה

האוצר הרוויח כמיליארד דולר בעלייה ריאלית של ערך כלל המסים הנגבים כתוצאה מביטול האינפלציה, אולם הפסד של כמה מיליוני דולרים גורם לאוצר הרהורי חרטה וחזרה בתשובה. לעצם העניין, הנושא אינו רציני: מאזני הבנקים כמעט לא יושפעו כך, פרט לבנק דיסקונט, שהשקעותיו בארה"ב גדולות.

אולם ישנם כאלה באוצר שאינם מושפעים ממאזני הבנקים. אך סבורים כי המחירים לחוצים מדי כלפי מטה ולא יהיה מנוס מלעשות תפר של 6־7 אחוזים בחודש פברואר, או לכל המאוחר במארס. באפריל צפויה הקטנה נוספת בסובסידיות וייקור הלחם, התחבורה הציבורית ומוצרי חלב. אם ייעשה פיחות במארס, הייקור באפריל יצטרך להיות גבוה יותר, כי הפיחות מגדיל את הסובסידיה על המוצר, או שהאוצר יחליט על קיצוץ סובסידיות בשני חלקים, גם באפריל וגם במאי. לכן, טוענים באוצר, אין מנוס מערעור היציבות.

נימוק שלישי הוא, שהציבור כבר מצפה לפיחות ורץ לכיוון של רכישת דולרים. לכן יהיה צורך לבצע פיחות, עקב הספקולציה.

אולם כל הטענות של האוצר מופרכות. אין כל צורך בפיחות ובחידוש האינפלציה. הפסד המסים כתוצאה ממאזני הבנקים אינו מצריך זאת. אם הבנקים מעוניינים להציג מאזן משופר, ולשלם יותר מס, והאוצר מעוניין לגבות יותר מס, ניתן לחוקק חוק לפיו המס ייגבה מרווחים מתואמים בדולרים ולא בשקלים צמודים. אולם גם זה מיותר ומדובר בסכום אפסי מבחינה מקרו־כלכלית.

אין כל צורך לבצע פיחות נוסף, כי לגבי רוב היצוא בוצע פיחות של 9.3% כתוצאה מירידת שער הדולר בהשוואה למטבעות האירופיים. עליית השכר הצפויה עד מארס לא תחזיר את השכר, במונחים דולריים, לרמתו ערב התוכנית הכלכלית. כלומר, היצוא קיבל את הפיצוי מראש ובתקופת השפל בשכר הגיעה הרווחיות התחשיבית הממוצעת של היצוא סביב 20 האחוזים, והיתה גבוהה בהרבה מהרווחיות המובטחות.

בניגוד למה שהתרחש ב־1983, אין כיום כל חשש שהציבור יברח מהנכסים השקליים לנכסים דולריים. הוטל פיקוח חמור על האפשרות לרכוש דולרים ירוקים בבנקים, כגון דולרי־נסיעות או דולרי־מתנות לחו"ל. פת"ם העו"ש נסגר. לגידול היבוא יש גבול המוצדק ע"י הריבית ואפשרויות השיווק: גידול מסויים במלאים צפוי ואף רצוי. כל יתר־הנכסים הדולריים הם אג"ח הנסחרות בשוק החופשי. אם יהיה ביקוש גדול, מחירן יעלה והתשואה תרד. אם יהיה היצע גדול, יהיה מחיר גבוה למימוש. זאת היתה הסיבה שהאמריקנים דרשו לסגור את פת"ם עו"ש, שהכניסה היצע בלתי מוגבל של דמויי דולרים.

הימור על יציבותו של מודעי

עליית מחיר הדולר השחור, שהוא שוק שולי, לא צריכה להפריע לאף אחד. גם „החזר הלוואות" לחו"ל הוגבל ושוב לא יכול לשמש צינור להברחת דולרים בשער הרשמי.

לכן המצב כעת שונה — אין לציבור לאן לברוח. אך ביצוע פיחות קטן עשוי לגרור אחריו פיחות גדול, כי הפיחות יגרום להגברת הציפיות שהספקולציה תשתלם.

אולם קיימת בעיה אחת אמיתית, והיא הטעות בתוכנית הכלכלית — הריבית הגבוהה, שהביאה ענפי משק שלמים להתמוטטות. אי־אפשר יהיה להניח לענפים אלה ליפול. ניתן לפצותם בשתי דרכים: או ע"י חידוש האינפלציה, שתמחק את החוב הריאלי שלהם, או ע"י סיוע ישיר באמצעות קונסולידציה של חובותיהם, שפירושו שימוש בסיוע החירום האמריקני, קרי־ בדולרים, לשם הצלת מגזרי משק שנקלעו לצרות.

הממשלה מנסה לשמור את 800 מיליון הדולר של סיוע החירום להגדלת הרזרבות. מעשה זה יביא או למיטוט המשק או לחידוש האינפלציה. האם תשכיל הממשלה להשתמש במשאבי מטבע החוץ של המדינה לשם מניעת שני האסונות גם יחד — זוהי שאלה מדינית שעל הממשלה יהיה להכריע בה. קשה לנחש כיום את טיב ההכרעה, שהיא הימור על יציבותו של מודעי, על מידת ההתקדמות במו"מ בין „חירות" לליברלים, על יחסי הכוחות בין המערך לבין הליכוד בממשלה. לכן השאלה היא פוליטית ואיננה כלכלית ביסודה.

צבי טימור

טור החדשות

הגלגול אינו משתלם

כדאיות „גלגול" פקדונות תפ"ס ופק"מ בבנקים ירדה מאד בתקופה האחרונה, ומי שמבקש „לגלגל" את פקדונותיו עשוי להפסיד מכך.

בדיקה שנעשתה על־ידי אחד הבנקים העלתה, כי פקדון תפ"ס בסכום של 50 אלף שקל, לדוגמה, כדאי לגלגל רק אחרי 8 ימים לפחות, שכן אז משתווה הרווח שיפיק בעל הפקדון עם ההוצאה הכרוכה בתשלום העמלות על קנייה ומכירה של הפקדון.

להלן טבלה שהוכנה באחד הבנקים, ממנה ניתן ללמוד לאחר כמה ימים הופך גלגול הפקדון לכדאי. הטבלה בנויה לפי סכומים ולפי סוג חיוב חשבונו של הלקוח בעמלות ניהול חשבון (כאשר החשבון בזכות או בחובה):

סכום ההפקדה בשקלים	סוג הפקדון	2 תנועות בזכות (208 שקל)	אחת בזכות והשנייה בחובה (351 שקל)	2 תנועות בחובה (494 שקל)
40,000	פק"מ	9 יום	16 יום	21 יום
50,000	פק"מ	8 יום	12 יום	17 יום
60,000	פק"מ	7 יום	10 יום	14 יום
70,000	פק"מ	5 יום	9 יום	12 יום
50,000	תפ"ס	8 יום	14 יום	20 יום
250,000	תפ"ס	2 יום	3 יום	4 יום
500,000	תפ"ס	1 יום	2 יום	3 יום

אייל שגב

ישונו תנאי תוכניות החסכון
אין עדיין תוכניות אופרטיביות לביטול ההצמדה

משרד האוצר עומד לשנות את תנאי תוכניות החסכון הצמודות למדד. הכוונה היא לבטל לחלוטין את התוכניות מסוג „למתמיד", ולהפעיל במקומן את תוכניות „תשואה", שחלק מהבנקים הפעילו כבר בעבר.

תוכניות אלה מבוססות על השקעת רוב כספי הצבירה של החוסכים באגרות החוב שיש לבנקים, או שהם רוכשים בבורסה. בעקבות כך ייקבע גובה התשואה של תוכניות אלה על־פי שיעורי התשואה על אגרות החוב בבורסה.

התוכניות החדשות יהיו לתקופה של שנתיים (24 מדדים) לפחות. כספי הצבירה יושקעו ברובם (75%) באגרות חוב ממשלתיות, וחלקם (25%) יהיו לשימוש חופשי של הבנקים.

שינוי נוסף יהיה בתוכניות ההמשך, הנקראות „רציף". כאן מתכוון האוצר לשנות את תנאי הכיסוי של התוכניות: הבנקים ישקיעו מחצית מסכומי הצבירה באג"ח, 25 אחוז יהיו לשימוש החופשי ו־25 אחוז יופקדו ישירות באוצר.

ככל הנראה ייכנסו השינויים לתוקף בתחילת ינואר, אולם אם לא יגיע האוצר לידי הבנה עם הבנקים על צמצום עמלותיהם, יידחה מועד השינויים לאפריל.

בשלב זה אין תוכנית אופרטיבית להפעיל תוכניות חסכון לא־צמודות.

א.ש.

ענף הביטוח לשותפות במיחשוב

חברות הביטוח מבקשות לשתף פעולה ביניהן, במטרה לחסוך בהוצאות הכרוכות בהפעלת המחשב.

בדיקות שנעשו על־ידי חברות הביטוח העלו, כי ההוצאות הכרוכות בהפעלת המיכון בכל חברה מגיעות לרבע עד שליש מכלל ההוצאות של החברות. לפיכך הוחלט באיגוד חברות הביטוח לנסות וליצור יותר שיתוף פעולה בין החברות, על מנת לחסוך בהוצאות מיכון.

שיתוף הפעולה יתבצע בתחומים כמו פיתוח תוכנה, עמידה משותפת מול ספקי שירות חיצוניים המשותפים למספר חברות וכו'. בשלב ראשון מבקשות החברות לפתח תוכנה משותפת.

א.ש.

היצרנים יקבלו החזר מהיטל שירותים מיובאים

התאחדות התעשיינים הפיצה בימים אלה בקרב מנהלי מפעלים וחברות את הנוהל החדש להחזר ההיטל על שירותים מיובאים. על־פי התקנות, זכאים היצואנים להחזר ההיטל ששילמו בשל רכישת שירות מיובא, כאשר השירות הינו אחד מאלה:

* עמלות לסוכן או לנציג מסחרי של יצואן (יש להוכיח, על־פי הסכם בכתב, כי העמלה משתלמת ישירות תמורת שירות ספציפי בשיעור סביר).

* תמלוגים המשתלמים תמורת שימוש בידע (יש להוכיח, ברומה לאמור לעיל).

* שירות פירסום בחו"ל, למעט הדפסת קטלוגים, מחירונים ודומיהם.

* תשלום עבור התקנה, אחסנה, או תצוגה של טובין מיוצאים.

* עריכת תערוכה, תצוגה או יריד בחו"ל.

* הוצאות אחזקה של סניף או נציגויות בחו"ל של יצואן, למעט תשלום משכורות וכיסוי הוצאות לעובד המועסק בסניף או בנציגות תקופה קצרה מחודש ימים.

* אגרות רישום המשתלמות בגין רישום בחו"ל של פטנט, מידגם, סימון מסחרי או אישור תקן למוצר.

התביעות להחזר יוגשו ביחידות ההישבון אליהם משתייך היצואן. יצואן שאין לו תיק הישבון יפנה ליחידות הישבון באיזורו, לפי חלוקה גיאוגרפית.

החזר רטרואקטיבי – היצואנים זכאים להחזר רטרואקטיבי בערך דולרי של ההיטל ששולם החל מיום 1.4.85 (ועד 12.11.85). יש למלא טפסים, לגבי כל חודש בנפרד, מאפריל ועד אוקטובר, ולהגישם ליחידת ההישבון לא יאוחר מיום 31.1.86.

התשלום הרטרואקטיבי יועבר לחשבון הבנק של היצואן, ויהיה צמוד לשער הדולר ביום התשלום. החזר יחושב על בסיס שער יציג + 0.6%.

החזר שוטף – היטל ששולם על־ידי היצואנים החל מ־1 בנובמבר 1985 יוחזר בערך שקלי בלבד. בתום כל חודש ירוכזו הנתונים של העברת ההיטל, ויירשמו בטופס המצ"ב בשקלים. הטופס השוטף יוגש ליחידת ההישבון לא יאוחר מה־15 בכל חודש, עבור החודש שהסתיים לפני כן. לגבי חודש נובמבר, באופן יוצא מן הכלל, יוגשו הטפסים עד ליום 31.12.85.

א.ש.

על מי הימר אייזנברג?

המיליארדר שאול אייזנברג, תרם מליון דולר למערכת הבחירות של המערך ב־1984 [illegible]

א.ש.

תעלת הימים — הפיל הלבן פורק

● **דירקטוריון חב' „ים תיכון־ים המלח" החליט, באי־הרצון, על פירוק — למרות חוסר־הכדאיות, הבזבוז והעדר תקציב. מאשימים את שחל ב„יצירת אוירה עויינת"**

בישיבת הדירקטוריון של חברת „ים התיכון — ים המלח" ביום 22.12.85 הוחלט לאמץ את המלצת המנכ"ל והצוות הבכיר של החברה להפסיק כל פעולות החברה, לפטר את כל עובדי החברה ולהביא לסיום של כל החוזים עליהם חתומה החברה. ההחלטה נובעת מן המצב אליו נקלעה החברה בשנה האחרונה — נאמר בהודעת החברה.

עוד נאמר בהודעה, כי עם כניסתו של שר האנרגיה משה שחל לתפקידו, הוא הכריז שהמפעל איננו כדאי והוא מתנגד לו, אך יביא את עתיד המפעל למליאת הממשלה ולא הוא יחליט על סגירת הפרוייקט. לאחר שלמד את דו"ח החברה, המבוסס על עבודת קונסורציום בינלאומי, החליט השר שחל לקבל את המלצת הקונסורציום להקמת המפעל בשני שלבים, ולהמליץ לפני הממשלה להמשיך בתכנון שלב א' של מפעל הימים, דהיינו בתכנון מפעל לאגירה שאובה בים המלח. ואומנם, ב־17.2.85 הובא הנושא למליאת הממשלה והשר שחל ביקש הקצבה של 2.5 מיליון דולר להשלמת התכנון הכללי של מפעל אגירה שאובה בים המלח (שלב א' של מפעל הימים). הממשלה אכן החליטה להקציב הסכום, והטילה על שרי האוצר והאנרגיה למצוא את המקור לתקציב.

מאז ועד היום עבר הנושא מספר פעמים ממליאת הממשלה לוועדת שרים וחוזר חלילה, ללא קבלת החלטה.

בחודש יוני התקבלה הוראה ממנכ"ל משרד האנרגיה להפסיק פעילות מינהרת החקר, מחוסר תקציב. ואכן עבודת החציבה הופסקה.

למרות פניות חוזרות ונשנות של דירקטוריון החברה והנהלה, לא התקבלה החלטה, כמתחייב מן החוק ומסדרי מנהל תקינים. ללא כל קשר עם תיקצוב הכספים הדרושים להשלמת התכנון הכללי של אגירה השאובה המליצה הנהלת החברה להפסיק את הפעילות. לא ניתן לפעול במסגרת חברה ממשלתית, כאשר המשרד הממונה חוזר ומצהיר בצורה בלתי משתמעת לשתי פנים שאין לו עניין במפעל הימים, אם כי בפועל אינו נותן הנחיה ברורה להפסיק את פעילויות החברה כמתחייב.

באווירה עויינת זו של המשרד הממונה, הנוגדת החלטות ממשלה, לא רואה החברה והדירקטוריון אפשרות להמשך פעילות. חברי הדירקטוריון הביעו דעתם, שדרך זו של קבלת ההחלטות איננה עניינית ואף הומלץ שמבקר המדינה יביע דעתו בנדון.

רייגן פתח במלחמת סחר

תחיקה הנוגעת לייצור החקלאי, עליה יחתום הנשיא רייגן ביום שני, תעמיד את ארה"ב בעימות ישיר עם יצואניות אחרות של מזון, ביניהן מדינות השוק האירופי המשותף, אוסטרליה וקנדה.

החוק האמור מורכב מסעיפים שיביאו להגדלת יצוא הדגנים מארה"ב ויצוא מוצרי החלב, והמוצרים האלה יציפו שווקים הסובלים כבר עתה מעודפים גדולים. בעת ובעונה אחת מגביל החוק הזה יבוא סוכר לארה"ב ממדינות מתפתחות, שמשקיהן תלויים בשיעור מכריע ביצוא הזה.

החוק התקבל בקונגרס על אף אזהרות המימשל כי המדינות שייפגעו ממנו עלולות לנקוט אמצעי־נגד שיקשו על היצוא האמריקני אליהן. עם זאת סבורים, הן בקונגרס והן בקרב כמה חוגים במימשל, כי החוק יסייע ליצוא האמריקני. כך, למשל, אמר שר החקלאות ג'ון בלוק: „אני סבור שאנו נופיע בשוק כבני־תחרות יעילים ביותר לאחר שהחוק יקבל את אישורו של הנשיא".

(עו"ד)

שוב שינוי באווירה

אתמול שוב השתנו המגמות בבורסה וירידות חריפות נרשמו בכל הענפים. הירידות בבנקים המסחריים היו עד 7%, במוסדות מימון עד 3%, במסחר ושירותים עד 6%, במקרקעין עד 10%, בתעשייה עד 10%, בחברות השקעה עד 5% ובמניות הנפט עד 10%. 217 מניות ירדו, רק 82 עלו ו־109 נשארו ללא שינוי.

אגרות החוב נסחרו בדרך כלל תוך תנודות של כ־1־2%, כאשר באג"ח 4.25% נרשמו בדרך כלל ירידות. מניות ההסדר ירדו אף הן בכ־1%.

המחזור במניות הגיע ל־4.4 מיליארד שקל, באג"ח ל־8.8 מיליארד שקל ובמק"מ לכ־4 מיליארד שקל.

בלוט התנודות: ספנות 50 — ירידה בכ־7.1%, כלל ליסינג — 5.4%, הדר 5 — 9.2%, גלי זוהר 1 — 10%, סתוף 5 — ירידה בכ־15% לעומת זאת עלו מניות תגל 5 בכ־12.8%.

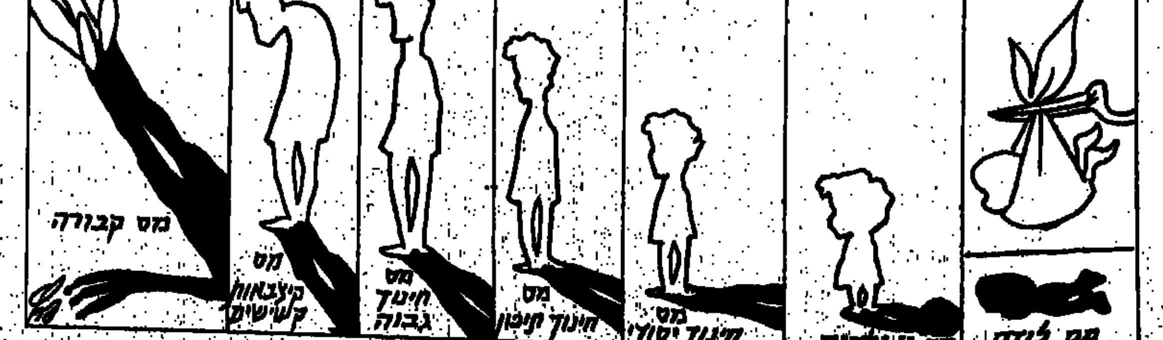

מפוף ומשם

מה חדש?

עפרה חזה — ביקורות טובות באנגליה

מאת עופר ניר

תקליטה של עפרה חזה „שירי תימן" יצא באנגליה, בהוצאת חברה עצמאית, „גלוב סטייל", וזכה לכמה ביקורות נלהבות.

אחד המבקרים כתב „זו הוכחה לכך שישראל מסוגלת להציע משהו שונה משירי אירוויזיון נוראים, המבוצעים בפי זמרים אשכנזים, חקייני ג'ון טראבולטה. עפרה חזה היא ספרדייה אורגינלית, מזרחית — שזכתה למעמד של כוכב במולדתה. היא שילבה את המנגינות המקוריות, המסובכות, מימי הביניים והוסיפה להן מימד מודרני ועכשווי.

התוצאה היא מוסיקה מענגת לריקודים. אילו היה מצעד של תקליטים לריקודי־בטן, התקליט הזה היה חוגג ברירוע... יש בתקליט הזה אווירה של תיחכום מודרני... הוא נפתח בקולה של עפרה, ללא ליווי. היוצר נוכחות אינטימית ועצמאית ויחד עם זאת תחושה של כיסופים וגעגועים. ואז, לפתע, לפני שאתה מבין מה קורה, אתה נסחף לתוך קצב דינאמי מופלא, מלווה בתיפוף על טסי־נחושת ופחי בנזין ריקים. „המילים אינן חשובות", מסיים המבקר את רשימתו. „אבל היות שכותב המילים, רבי שלום (וטעות מובנת של גוי אנגלי... ע.נ.) שבזי, מת לפני למעלה מ־300 שנה, אפשר לסלוח על שאינו תמלילן חדשני ורענן. חוץ מזה, מי שאין לו תואר אקדמי בעברית, ארמית או ערבית, לא יבין ממילא את המילים".

יופי עפרה.

„מינימל קומפקט" — הופעות במועדון „ליקוויד"

„מינימל קומפקט", שתי הופעות בארץ

להקת „מינימל קומפקט", הנציגים של הרוק הישראלי באירופה, ותיקים קצת יותר מעפרה חזה... הם, כידוע, יושבים בבריסל ומשם הם מגיחים להופעות. בקרוב יופיעו במזרח אירופה — הישג יפה ללהקה ישראלית — ובראשית 1986 יגיעו להופעות בארצות־הברית. לפני כן, ב־29 בדצמבר וב־4 בינואר, יופיעו במועדון ליקוויד בתל־אביב.

יחד איתם יגיע ארצה וגם יעלה על הבמה מפיק תקליטם האחרון, „בשמות גרושות", קולין ניומן, ששמו מוכר לחובבי הרוק המתקדם מלהקת „WIAE", בה היה חבר. התקליט הזה כבר נמצא בחנות „בית התקליט", ביבוא. „בית התקליט" רכשה לאחרונה את זכויות ההפצה של חברת „קראמר", בה מקליטים „מינימל קומפקט" ולהקות נוספות. לצורך זה הוקמה חברת תקליטים חדשה הנקראת „ווינד". בהצלחה, לחברה וללהקה.

„לייב אייד" — הפיראטים חוגגים

כחמישה מיליון דולר, להערכת מומחים, נגזלו מקרן ה„בנד אייד", שהוקמה לעזרת נפגעי הרעב באפריקה, על־ידי יצרני קאסטות פיראטיות שהקליטו את מופע הענק „לייב אייד", בחודש יולי. הם מפיצים את הקאסטות ומרויחים הון־עתק, מבלי לשלם אגורה אחת לקרן, אף־על־פי שהם מציינים על גבי הקאסטה, במדבקה בולטת, שהרווחים נועדו למטרה ההומאנית ההיא. לדברי ראשי ה„בנד אייד", מסתובבות היום בשוק העולמי לא פחות משש גירסאות — כולן לא חוקיות — של הקלטות מן המופע. נוסף לכך, הוקלטו גם קאסטות־וידיאו מן השידור החי של המופע וגם זה מדאיג מאוד את מנהלי הקרן.

בוב גלדוף, האיש שהרים את פרוייקט ה„בנד אייד" בסוף השנה שעברה, יצא בתגובה חריפה לא רק נגד הפיראטים חסרי־המצפון, שלדבריו „מכניסים לכיסיהם, פשוטו כמשמעו, מזון ותרופות שנועדו לנזקקים". הוא תקף גם את ממשלת אינדונזיה, אחד המרכזים הגדולים בעולם של הקלטות לא חוקיות, על שאינה מחסלת את הנגע ויותר מכך, מגוננת למעשה על הפיראטים. על כל קאסטה נוכה הממשלה כ־15 סנט מס־קניה ורווחיה, עד כה, נאמדים בכ־300 מיליון דולר. גלדוף פנה לצרכנים הפוטנציאלים של הקאסטות וביקש כי לא יקנו אותן. „אם תקנו, תגרמו על־ידי כך למותו של אדם באפריקה, שלא יוכל להיעזר בכסף", אמר גלדוף. הוא הוסיף כי כאשר אורגן המופע, בבהילות רבה, לא הקדישו זמן רב מדי לבעיות של זכויות־יוצרים להקלטות וידיאו. רק כעת, כמעט חצי־שנה אחרי, מנסה גלדוף לסגור את כל הצדדים החוקיים עם הנוגעים בדבר. הכוונה, הוא אומר, להפיק סרט קולנוע שיתעד את האירוע ההוא. חומר, כידוע, יש בשפע, להערכתו, ניתן יהיה לגייס עוד כ־20 מיליון לירות־סטרלינג מהקרנת הסרט. „זה יהיה חוסר־אחריות מוסרי מצידי אם לא אעשה את כל המאמצים הדרושים, לגיוס כספים נוספים למטרה שהיצבנו לעצמנו", אמר גלדוף. הוא, כנראה, עדיין מועמד לפרס נובל לשלום לשנה הבאה...

רוק למען ילדים נזקקים

עוד מופע צדקה, הפעם בעיר בירמינגהאם באנגליה והמטרה, גיוס כ־30 אלף לירות־סטרלינג להשלמת הבנייה של אגף לטיפול נמרץ בבית־החולים המקומי לילדים.

את המופע מארגן מתופף להקת „תזמורת אור החשמל" לשעבר, באו בוואן, וזה יתרחש בחודש מארס הקרוב, באולם מרכז הקונגרסים הענק בעיר. בין המשתתפים זמרים וחברי להקות שהחלו את הקאריירה שלהם בבירמינגהם. יהיו שם, בין היתר, רוברט פלנט, שאדיי, להקת „יו.בי.40", ה„מודי בלוז" ועוד. ה„מודי בלוז" גם תרמו את אולפן ההקלטות הפרטי שלהם, להקלטת שיר שיקדים את המופע, בביצוע הרכב־הכוכבים. גם ג'ף לין, סולן „תזמורת אור החשמל", הבטיח את השתתפותו בשיר, אף כי טרם ידוע אם ישתתף במופע. אחת האטראקציות הצפויות: הופעה של ה„מודי בלוז" בהרכב המקורי שלה, עם דני ליין, שהופיע אחר־כך עם פול מקארטני בלהקת „כנפיים". ליין ולהקתו־לשעבר ישירו את הלהיט הראשון של ה„מודי בלוז" — „לכי כעת". מי שיהיה בסביבה בעוד שלושה חודשים, שיילך.

סגנון

רוק בתחפושת

„אחות מטורללת" — איפור מוגזם ובגדים יוצאי־דופן

מאת אפי שפריר

במסגרת הרוק הכבד קיים סגנון, די ותיק למען האמת, שקיבל תאוצה רק בזמן האחרון. קוראים לו „רוק זוהר". מבחינת השמיעה קשה להבדיל בינו לבין הרוק הכבד. אותם סממנים של אגרסיביות, עוצמה, אולי קצת יותר רוקאנרול. אך מבחינה ויזואלית הדבר שונה מהקו המנחה ברוק הכבד. מתקבלת תמונה של אנשים מאופרים בצורה כבדה, לבושים בפריטי לבוש נשיים, שפתונים מרוחים על השפתיים, לכה על האצבעות. בקיצור — פורים ממש.

הלהקות הללו מנסות לחקות סגנון שתפש באמצע שנות השבעים. באותן שנים היו אלה דייויד בואי, גארי גליטר, אלווין סטארדסט, המתוקים, טי. רקס ואליס קופר, מכוכבי הרוק הזוהר. הסגנון עם הלבוש והאיפור לווה במוסיקה ובהצגת הקטע המושר, כמעט כמו קאבארט סאטירי. היום נשארה מוסיקה כבדה, לבוש ואיפור זוהרים, אך אין זכר לקאבארט או להצגת הקטעים המושרים בצורה תיאטרלית. להקות כמו „אחות מטורללת", מאריליון (בימיה הראשונים), קיס (עד לשנת 1984), מוטלי קרו והאנוי רוקס, הן מקצת מן הלהקות אשר נוהגות להתלבש ולהתאפר. האמת היא שכיום למוסיקה שלהקות אלה יוצרות אין כל קשר ללבוש ולאיפור. היום הדבר נראה כך: ככל שתהיה אגרסיבי בצורת האיפור והלבוש, כך תזכה לחשיפה גדולה יותר באמצעי התקשורת וכך גם חורה למעריצים חדשים.

נקח למשל שתיים מהלהקות שהוזכרו לעיל. מוטלי קרו — הלהקה החלה להתפרסם ב־1982, אחרי שזכתה להגיגה תקשורתית הודות לצורת הלבוש והאיפור שנהגו חבריה להשתמש בהם על ומחוץ לבמה. עקבים גבוהים, עור שחור, איפור ושיער צבוע בגרוטסקיות. כך היה בתחילת הדרך. גם כיום, לאחר שלושה תקליטים (בהם הצליחו להוכיח כי נוסף לגימיקים הפרסומיים, הם מוסיקאים טובים), משתמשת הלהקה בפריטי לבוש יוצאי־דופן, והספריי לשיער אינו מש מידי חבריה.

„אחות מטורללת" היא להקה אמריקנית שלא הצליחה במולדתה, עברה לאנגליה, וחבריה תפשו שרק הגרוטסקיות והאבסורד יעזרו להם לפלס את דרכם. ואז הוחלט שאיפור מוגזם בכוונה ובגדים יוצאי־דופן יפרסמו אותם.

שפתונים אדומים, סומק בלחיים וצלליות מעל ומתחת לעיניים גרמו לתשומת לב התקשורת השמרנית האנגלית והדרך נסללה ללהקת „אחות מטורללת".

הבעיה היא שהלהקה, כשמה כן היא — מטורללת. הופעותיה גרוטסקיות, מלאות כוח ואלימות אך יחד עם זאת — שעשוע ותענוג וכן, פה ושם אפשר לשמוע קצת מוסיקה.

כל אלה שמנגנים קצת רוק כבד: התאפרו, התלבשו כבחורות, מי יודע, אולי תזכו לתשומת־לב בארץ ותפלסו לכם דרך... לבית המשוגעים הקרוב ביותר!!!

מה יצא?

הפשע משתלם...

מאת עופר ניר

„מיאמי וייס" היא סידרת טלוויזיה אמריקנית, מן המצליחות ביותר בין סדרות השוטרים־נגד־עבריינים. תקליט האוסף, ובו שירים שהושמעו בתוכניות „מיאמי וייס" וכן נעימת־הנושא מתוכו — נמצא כבר שבועות אחדים בראש מצעד המכירות באמריקה. עכשיו יצא התקליט הזה גם בארץ (חברת הכללית למוסיקה).

בין המשתתפים: גלן פריי, יוצא להקת „הנשרים", בשני שירים מצליחים, „כלוו המכריחים" ו„את שייכת לעיר". יאן האמר, קלידן מוכשר, מנגן את נעימת־הנושא, גם היא להיט גדול מן המצעד האמריקני. להיטים נוספים של פיל קולינס, צ'אקה חאן ועוד.

משהו שונה לגמרי, עדיין באותה חברה. תקליט אוסף של להקה אמריקנית שהיתה פופולארית מאוד בראשית שנות ה־70, להקת „לחם". אנתולוגיה, כך נקרא התקליט והוא מציג 20 שירים של הלהקה, חלקם להיטים מצליחים מאוד בזמנם כמו „לעשות את זה איתם", „אם", „כל אשר לי" ו„איש הגיטארה". נוסטאלגיה.

לחובבי הרוק־כאסח האמריקני, תקליטה החדש של להקת „זי.זי. טופ" הנקרא "AFTERBURNER". מן הצד השני, משהו לילדות שאוהבות את הצמד הגרמני „דיבור חדיש" (מודרן טוקינג), התקליט השני של הצמד, הנקרא „הבה נדבר על אהבה". גם שני תקליטים אלה בהוצאת החברה הכללית למוסיקה.

תקליט חדש ללהקה האנגלית־סקוטית „סימפל מיינדס" (מוחות פשוטים) והוא נקרא „היה היה פעם" (סי.בי.אס.) תקליט שני של הלהקה בארץ, שיוצא לאחר שזו כבר הצליחה לפרוץ לשוק האמריקני בלהיט מתוך הסרט „מועדון ארוחת הבוקר" — „אל תשכחי אותי" — שאינו כלול בתקליט זה. לעומת זאת, מופיע כאן הלהיט האחרון שלה, „חי וקיים".

שני תקליטים נוספים בסי.בי.אס. אוסף של קטעי רגאי ושמו „מאסיבי". שמות המבצעים מוכרים היטב לחובבי הרגאי והבולטים בהם: סמיילי קלצ'ר, מקסי פריסט, בריגנטון לוי, להקת „אסווד" ועוד. מי שלא מכיר, הנה הצ'אנס שלו.

אחרון־חביב, באמת חביב, ג'ון קייל בתקליטו „אינטליגנציה מלאכותית". חג קטן למי שאוהב אותו: תקליט ראשון שלו בהדפסה מקומית.

סרט

מות הרוק'נרול

מאת יעל ישראל

רק עשרים וחמש שנים עברו מאז לידתו של הרוקנ'רול, וכבר הוא אפוף מיסתורין וגיבוריו הפכו למיתולוגיה. רוקנ'רול לא היה רק מוסיקה, זו היתה דרך חיים לצעירים אלמונים, שרצו לעשות מוסיקה אחרת וקיוו להתפרסם.

לימים חלקם נשכחו וחלקם הפכו לאגדה בחייהם, או לאחר מותם הטראגי מסמים, מתאונות דרכים, מאלימות, ותוכלו למנות עוד עשרות פגעים.

אדי וילסון, זמר רוקנ'רול מהלהקה „אדי והמשוטטים", מת בשנת 64' בתאונת דרכים, רגע לפני שיא תהילתו. אך אל תטעו, אדי וילסון הוא רק דמות פיקטיבית, שהומצאה לצורך הסרט „אדי והמשוטטים" — סרט מחווה לתקופה שחלפה ואיננה עוד, החייאת הזכרונות, התרפקות על העבר לכל מי שעכשיו מצוי בשלהי שנות הארבעים לחייו ואז היה נער נסער. אבל אין זה משנה ש„אדי והמשוטטים" אינו מבוסס על ביוגראפיה של להקה שכוחה מעשרות הלהקות שצצו במהלך שנות השישים. מבחינת הסרט זה היה יכול להיות דיוקן של להקת „נערי החוף" או „החיפושיות", אלא שאלו להקות שהצליחו. „אדי והמשוטטים" הוא דיוקן של להקה שלא הצליחה, תיעוד של תקופה, מראה מפוכח על אותם ימי זוהר, ולגבי ההווה — מציבה לרוקנ'רול. אולי לא למוסיקה, שעודנה מתנגנת, אבל ללא ספק לתקופה, לאנשים, למרד, ללבוש וליתר הסממנים. ובעוד עשרים שנה יספרו באותה צורה את בוי ג'ורג' וחבר מרעיו.

סיפורם של „אדי והמשוטטים" וסיפורה של התקופה מתחיל בשנת 82', כאשר כתבת טלוויזיה חטטנית נתלית בעובדה שלפני 18 שנה לא מצאו את גופתו של אדי. גם העתקי ההקלטות לאלבום האחרון של הלהקה, „עונה בגיהינום", נעלם יום לאחר מותו. הכתבת בטוחה שאדי חי, וכבר משפשפת ידיה בהנאה למראה הסקופ שייפול לידיה: היא מראיינת את יתר חברי הלהקה ופותחת מפצעים ישנים.

אחד ממרואייניה הוא פרנק ריג'ווי (טום ברנג'ר מ„חברים של אלכס"), מורה מורקן ששימש אז כפסנתרן ותמלילן של הלהקה. פרנק נזכר בעבר נפגש עם שאר החברים ומוצא אנשים שבורים וחלומות הרוסים:

„אדי והמשוטטים" — דיוקן של להקה שלא הצליחה. בתמונה: מייקל פאר ואלן שניידר

המארגן הפך לדיסק־ג'וקי בתחנת רדיו פרובינציאלית, נגן הבאס עושה תאלטורות במועדון זול, זמרת הרקע מלמדת ריקוד והוא עצמו, שחלם להיות משורר גדול, הפך למורה עלוב. בתווך יש פלאש־בקים לעבר, למנהיג הלהקה ארי הגדול (מייקל פאר מ„רחובות לוהטים"), לתככים הפנימיים של חבורת אנשים שמנגנים וחיים יחד כל כך הרבה זמן, ולסוף הטראגי של ארי, שעם מותו נגמר הכל: חלום הזוהר נשבר.

הבמאי מרטין דיוידסון השתדל ליצור אותנטיות, וחברי הלהקה המדומה עבדו יחד במשך חודשים כדי להתגבש ולהפוך ל„להקה". אחדים מהשירים הגודשים את הסרט הושרו על־ידי השחקנים לראשונה בפני קהל בעת הצילומים. אגב, השחקנית שמופיעה בתפקיד הזמרת, חברתו של ארי, היא הלן שניידר — אף היא זמרת ובעלת להקה בחייה הפרטיים.

אף שרוב השירים נכתבו במיוחד לצורך הסרט והעלילה מורכבת בקושי מאלמנטים של דרמה, מתח, קצת רומנטיקה בגרוש, „אדי והמשוטטים" הוא קודם־כל מחווה ומציבה לדבר, הרוק'נרול שאיננו עוד.

טלוויזיה

08.15 חשבון פשוט ד' — המרחק. 08.40 בלי סורות — כ — ה. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 מדעי הטבע ח"ד — העיכול. 10.10 אנגלית ד'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 צרפתית. 11.15 חשבון ה' — כפל בשברים. 11.30 גיאוגרפיה ד"ט — סלעים ומינרלים. 12.00 ארץ מולדת — היציאה מן החומות. 12.25 ספרות (עלייטורין) — אריפוס המלך. 13.00 מוסיקה ע"י — העשרה — המשולש המוסיקלי — באך העונג. 14.00 קשה להיות פינגווין: הסרט מתאר את מחזור חייו של הפינגווין וכן מלחמת הקיום של הגוזלים הרכים. 15.00 רחוב סומסום: חניה אסורה. 15.30 קשת וענן — תן לי את יבנה: רמותו של רבן יוחנן בן זכאי. 16.00 פרפר נחמד — טוב לצחוק. 16.30 איזים — פרק 20: חלומות על תעופה. 17.00 ערב חדש — מגאזין בשידור חי. מנחה: גדעון רייכר. 17.30 „הדבורה מאיה". הרבור גוסטאב מתפאר במעשי גבורתו, אבל בסופו של דבר מתברר, שהוא פחדן גדול. 18.00 „באותו עניין" — סידרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון בדרך של פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. מנחה: יעקב גאור. 18.32 „סוליד גולד": תכנית בידור מיוחדת לרגל חג המולד (ערבית). 19.00 „מפגש בין תרבויות". פרק אחרון: „אירופה ואיי האוקיינוס השקט". התרבות המתוכננת, שפיתחו השבטים באיי האוקיינוס השקט, הדהימה את מגלי הדרום. הפולחנים של השבטים השפיעו על האמנות הסוריאליסטית (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.02 „שלושה בדירה אחת", שם הפרק: „הנערות". לג'ק ולג'נט יש סיבות מספיקות לחשוש שסינדי נחטפה, והם יוצאים להציל אותה. 20.30 „כלבוטק". 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 „ימי תעניח" — דרמה אנגלית. 23.45 פסוקו של מקום. חדשות. 23.50 מיסת חג המולד של העדה הקתולית — שידור ישיר מבית־לחם.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר". 07.07 „בוקר טוב" צ'ייקובסקי: 7 פרקים מתוך „העונות". 07.30 „שחרית מוסיקלית": הנדל: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לחצוצרה ותז', ברהמס: „שירי צוענים", שוברט: מבוא ווריאציות על נושא השיר „פרחים קמלים", (מתוך „הטוחנת היפה"), מוצרט: קונצ'רטו מס 14, בסי במול מג'ור, לפסנתר ותז', בורודין: סימפוניה מס' 2, בסי מינור. 09.30 „קונצרט בוקר": אוברה אריה מתוך „גדליגה", גריגו קטעים לירים, ברהמס: קונצ'רטו ברה מג'ור, לכנור ותז', מאהלר: סימפוניה מס' 5 בדו דיאז מינור. 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „מוסיקה קמרית": ויואלדי: סונטה לצ'לו, מס' 6, בסול מינור, גון ולש: שמיניה לקלרניות, בסון, קרן וחמישיית כלי־קשת, באך: טריו סונטה בסול מג'ור, שוסון: פואמה, לכנור ותז', דיוקה: סימפוניה ברו מג'ור, ראבל: ציגאן, לכנור ותז', קופלנד: אביב בהרי האפלצ'ים, גרשווין: אמריקאי בפאריס. 16.00 „מילון מוסיקלי". 16.05 „ממרף התקליטיה". 18.00 „קונצרט מנחה": בריטן: 4 אינטרלודים מתוך „פיטר גריימס", הארטי: קונצ' לפסנתר ותז', ברואלדי: שביעיה בסי במול מג'ור, קפלה: אגדה פנטסטית (לפי א' א' פו), גריג: פר גינט. 18.30 „אתנותאי" — מיכאל הרן (צ'לו) אילן רכטמן (פסנתר) בטהובן: סונטה מס' 3, בלה מג'ור, א' רכטמן: 5 זוגות (1974), שוברט: סונטה בלה מינור („ארפג'ונה"). 20.05 „ערב טוב": פרוקופייב: טרויקה מתוך „סגן קיזה" סזאר פרנק: ווריאציות סימפוניות לפסנתר ותז'. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו": ריווים: פרניסימה, גריג, קונצ'רטו לפסנתר בלה מינור, נילסן, סמפוניה מס' 4. 22.25 „מילון מוסיקלי". 22.30 „פעם ועוד" — סינופליו נאמקווה. 23.00 „הרוסים באים! הרוסים באים" — פליקת הבאלט הרוסי למערב 3. „כסאות מוסיקליים".

רשת א'

07.30 „היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 „תגה", עם בני תבול. 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.30 „מפגש" — מגזין בשידור חי. 10.30 „רדיו קל". 11.10 השידור היומי לבתיה"ס: „סבא גם הוא היה עולה חדש", מאת רעיה בלטמן. 11.30 „השכלה הדעת לכל". 12.05 „עמעי המורה". 14.05 „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים: א) „טוב לי בקבוץ" — סדרת סיפורים לקטנים מאת ברורית ולזט ב) „מלוקים של כסף" — מאת מרי מייפס־דוג'ג' ג) „מעשה בלולי ה..." — מאת דבורה עומר. 14.45 לילדים הגדולים: „חתול בשק" — ילקוט כל־בו. 15.25 „השכלה הדעת לכל" „מרחבא" — שעורים בערבית. 15.55 „ספר חדש". 16.05 „שרה מתאשת את ציונה". 17.15 „מגישים שיר". 17.26 „האוניברסיטה הפתוחה": „שיחות על סופרים ישראליים", הפעם: ד"ר לילי רתוק על סגנונה של עמליה כהנא־כרמון. 18.05 „מנחת ערב" — משדר יומי. 18.47 פרקי היום בתנ"ך. 19.05 „שעור בתלמוד". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „שנים כיוון וכל אחד לוחר".

רשת ב'

08.05 „סעו לשלום" 08.05 „ביקור בית" עם רבקה מיכאלי. 10.10 „כל צבעי הקשת" — מגוון יומי. 12.10 „גל פתוח" — חדשות ופזמונים. 13.00 „בחצי היום" 14.08 „יש ענין" — עם גבי גזית. 16.10 „סעו לשלום" — מנחה: גדעון הוד. 16.05 „שירים ושעורים". 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה. 18.06 „אצבע על הדופק" — שבועון בעניני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה". 19.35 „עולם חדש" — מגזין חדשותי לעניני האדם וסביבתו. 20.05 פרקי חזנות „בכקתך" — מזמור שיר. 22.05 „עוד פעם אחת" — הפעם: „מילים שנכנסות לנעה" — „בצר אחות קסם" — מחווה למשוררת דלה, תכנית שניה — על שירתה, חייה ומותה. 23.05 „קפה ראש" — חידונים מגוונים עם שמוליק רוזן.

רשת ג'

14.08 „לי ולך" — שיר וברכה 15.05 „חדש, חדיש ומחודש", עם שוש עטרי. 16.05 „מוסיקה לעניין". 17.05 „הצגה יומית", עם יגאל רביד. 18.05 „מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים. 21.05 „אדום עתיק" — שירים בלא נס ליחם. 23.05 „מגני ג'אז".

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת: גיאולוגיה: עולם של תצפיות ומסקנות. מרצה: פרופ' עמנואל מזור. 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף. 11.05 טעם של פעם. עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאבון. 13.05 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי. 15.05 פסק זמן 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים. 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יום גלי־צה"ל 17.30 כותרת — מגאזין לעניני צבא ובטחון. 17.50 יומן ספורט. 18.05 שעה קלה על כלכלה 18.35 כוכב הערב. 19.05 „רדיו רדיו", עם יואב קוטנר. 20.05 „לא רק רוק". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: גיאולוגיה: עולם של תצפיות ומסקנות (שת"ח). 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 ציפורי ערב קלאסיות עם רם עברון. 00.05 ציפורי לילה — עם יובל מסקין. 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב 9.30 — 7.15 — 4.30
אסתר: שוטר עם כבוד
אורלי: חורה לעתיד
בית לסין: אפוקליפסה עכשיו 25.00
בן־יהודה: הכו ואיש השלג 9.30 ,7.00 ,4.30

גת: אנס הברבורים
גורדון: רומן הדמים 9.30 ,7.30 ,6.00
דקל: מפרץ אלמו 9.30 ,7.15
דרייב־אין: בגידות בטריאסטה 9.30 ,7.15 רוצה גבר 12.00
הוד: המטרה אמריקה
מוזיאון תל־אביב: לרקוד עם זר 9.30 ,7.15
לימור חדש: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
פאר: רכבת תחתית
סינמה 1: חורה לעתיד
סינמה 2: אני יודע שאת יודעת שאני יודע
סא"ם: בירדי
רב־חן: חן 1: שנת הדרקון 7.20 ,5.00; חברי הדרקון 9.45
חן 2: רומן על בטוח 7.15 ,5.00; בחורה לארץ עוץ 9.45
חן 3: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.40 ,7.30 ,5.00
חן 4: הנוקם 9.45 ,7.30; עליסה 5.00 ,2.00 ,11.00
חן 5: הגוניס 9.40 ,7.25
שח"ף: שושנת קהיר הסגולה
תל־אביב: מכרות המלך שלמה
תכלת: קאמילה
צוותא: הנגוע + כמו חלום

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: שנת הדרקון 9.30 ,7.00 ,5.30
לילי: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
ארמון: מושלם 9.30 ,7.15 ,5.00
רב־גן: גן 1: שוטר עם כבוד 9.45 ,7.25; הברי הדרקון אליוט 5.00
גן 2: בירדי 9.45 ,7.20; ליידי גין 5.00
גן 3: יער האיזמרגד 9.40 ,7.20 ,5.00
גן 4: רומן על בטוח 9.40 ,7.20 ,4.30

ירושלים
אדיסון: מכרות המלך שלמה 9.00 ,7.00 ,4.30
אורנע: ביה"ס לאסירים 9.00 ,6.45 ,4.30
בית אגרון: 15.30 כלבת היום המזוהבת; 17.30 האיש שידע יותר מדי; 19.45 השוטר מבוורלי הילס; 21.45 מונטי פייטון חוגגים בהוליווד; 23.30 הציצו
בניני האומה: ראסטי ג'יימס 9.00 ,7.00
כפיר: הכבוד של פריצי 9.15 ,6.45 ,4.15
הבירה: המטרה אמריקה 9.00 ,7.00 ,4.30
אורגיל: רומן על בטוח 9.00 ,7.00; תינוק מור במשפחה 5.00 ,3.00
סמדר: הכו ואיש השלג 9.15 ,6.45
סינמה 1 (קריית יובל): הנינג'ה 9.00 ,7.00 ,4.30
אורנע: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.00 ,7.00 ,4.30
מיטשל: שושנת קהיר הסגולה 9.15 ,7.15

חיפה
ארמון: תלמידה מחשמלת 9.00 ,6.45
אורה: כבודו של פריצי 9.15 ,6.45 ,4.30
חן: קור השתיקה 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון: מכרות המלך שלמה 9.00 ,7.00 ,4.30
פאר: מושלם 9.00 ,6.45 ,4.30

קרן אור המחודש: רכבת תחתית 9.15 ,7.15 ,4.30
רון: המטרה אמריקה 9.00 ,6.45 ,4.00
אמפרי: הנינג'ה האמריקני 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: מועדון הבותנה 9.15 ,6.45 ,4.30
שבוט: שושנת קהיר הסגולה 9.00 ,7.00 ,4.30

נתניה
שרון: קור העתיקה 9.15 ,7.00
סטודיו: נשים בעורף 9.15 ,7.00
אפרנר: המטרה אמריקה 9.15 ,7.00

חולון
סבוי: מכרות המלך שלמה 9.30 ,7.15 ,4.30
מגדל: שוטר עם כבוד 9.30 ,7.00 ,4.30

בת־ים
עצמאות: מכרות המלך שלמה 9.30 ,7.15 ,4.30

הרצליה
היכל: מכרות המלך שלמה 9.30 ,7.15 ,4.30
דניאל: הסיפור שאיננו נגמר 21.30 ,19.15

באר־שבע
חן: המטרה אמריקה 9.30 ,7.15

חדרה
חוף חדרה: יער האיזמרגד 9.30 ,7.15 ,4.30

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ג', 24.12
תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון: 16.00
טירונות: 20.30
פירוד זמני: 20.30
התיאטרון הקאמרי
דבש פרא — קומדיה
כולם רוצים לחיות: בכרמיאל

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג', 24.12
בשעה 16.30 — א.ב. יהושע
„בית זכות לזכות"
בשעה 22.30
חוילי הבדיל על חוף ירושלים

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: אגם — אנילביץ 3.
חולון: המרכז — כיכר וייצמן.
ירושלים: קופ"ח מרפאת רוממה — רח' המ"ג 28.
נתניה: נאות שקד — מ. מסחרי אורים.
פתח־תקוה: מרכז השרון — רח' אהרון קציר 40.
רמת־גן: רש"י — רש"י 13.
תל־אביב: הקריה — אבן גבירול 19; בבלי — עוזיאל 1, פינת טולדנו 10.
חיפה: יבנה — אבן סינא 7.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● הדסה ע"כ — ילדים, א.א.ג.
● ביקור חולים — פנימית, נשים.
● כירורגית, אורטופדית, עיניים.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל — בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00. המרפאה: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנביא 26, קומה ב', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00 אחרי חצות בתאום טלפוני מראש. ריינגולד: מכוד שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 03-285822, 291869.
מרכז סיוע לקורבנות אונס: לרעה האזור השרון, טל' 03-5243432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית: ער"ן ירושלים — טל' 02-669911; ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111; ער"ן חיפה — טל' 04-538888; ער"ן באר־שבע — טל' 057-41811; ער"ן נתניה — טל' 053-35612.
מוקד מד"א למקרים דחופים — טל' 101.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — טל' 08-221622, עפולה — טל' 065-53336.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' 20.00—08.00. בימי ו' 13.00—08.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'—ה' 7.30; בימי ו' וערבי חג 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'—ה' 16.00; בימי ו' וערבי חג 11.30.

מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00, מבני ברק 8:18.
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים: לירושלים — א'—ו': 7.00.
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.55, 16.35. לירושלים: 5.55, 18.55.

תן טרמפ לחיילו

● חברת „אגרקספו", המייצאת תוצרת חקלאית טריה, הגבירה באחרונה את משלוחי הפרחים, תות השדה, המלונים והירקות לאירופה עם התקרב חג המולד.

● מפקחים של מינהל התעופה האזרחית, יפעילו השבוע ביקורת קפדנית על תנועת התיירות של ישראלים לחוץ־לארץ, כדי למנוע את יציאתם במטוסי שכר שבהם מגיעים לישראל צליינים לקראת חג־המולד וראש־השנה האזרחי.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים למרפאת רופא לד"ר ח. יאיר ושטרן ברחוב ביאליק מס' 11 גוש 6913 חלקה 43.
תיק בנין 2/0023/015
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העירייה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עירית אשקלון
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
אשקלון
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי:
1) סוהר רחל להקלה בקו בנין אחורי בקיצים 1.60 מ' במקום 4 מ' המותרים עפ"י תכנית מתאר מס' 30/101/03/4, ברח' אהוד 1109/3, גבעת־ציון, אשקלון.
2) מזורי אליהו מירילאשוילי אליהו, מזוריטווילי יצחק להקלה באחוזי בניה 3.34% והיינו 78.34% במקום 75% עפ"י תכנית מתאר מס' 101/02/4, ברח' יוספטל מספרי דירות 528/13,4,3,1 שמשון, אשקלון.
3) יהולטן סולומון להקלה בקו בנין קדמי 4.30 מ' במקום 5 מ' המותרים עפ"י סעיף 4 ב' לסטיה ניכרת, ברח' שביל גד 528/1 גבעת־ציון, אשקלון.
המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
בני וקנין, מ"מ ראש העיר, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה אשקלון

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי כפר סבא
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מספר כס/1/16". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6426 חלקות 375-373 רחוב גאולה, ששת הימים.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: הרחבת רחוב גאולה, קביעת שטח ציבורי פתוח, איחוד וחלוקה על פי סימן ז' לחוק והוראות בינוי.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3160, התשמ"ה, עמוד 1410 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 4.2.85 ובעתון ערב מעריב מתאריך 4.2.85 ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 3.2.85.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' חפ/1806ט ב' — חיבור רח' עספיה עם רח' יוסף ריגר". שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכניות הבאות: חפ/1806 – חליסה המורחבת, חפ/183 – ארמנות מגלכה ושר"ת, חפ/429 – תכנית בנין עיר המורכבת של חיפה, חפ/569 – תל עמל עליון, חלוקה מחדש, חפ/1212 – תל עמל וחליסה, חפ/1248 ד' – שינוי לאזורים ולשרותים צבוריים בתל עמל עליון, חפ/717 ב' – ומשטרה. הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3023, תשמ"ד, עמוד 1477. השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כ"א כסלו תשמ"ו 4 בדצמבר 1985
משה גלזנר, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מס' חפ/848 ג' — קביעת שטח הבניה למגורים בחלק מקרית חיים מערבית", שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכנית מס' חפ/848 — שינוי חלק מאזור בתי דירות שנתת"ע א/661 לאזור מגורים כ'.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3116, תשמ"ה, עמוד 186. השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם הנספחת המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
י"ט כסלו תשמ"ו, 2 בדצמבר 1985
משה גלזנר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר שטראוס פלר — לאשר תכנית להקמת 2 בניינים ברחוב שוהם מס' 21 חלקה 22 בגוש 10768 כרמל. הבקשה כרוכה בחריגות הבאות: 1. עודף שטח בניה מעל למותר. 2. יחס בין הבניינים שונה מהמותר. 3. התקנת קומת עמודים מתחת למפלס הדרכה. 4. התקנת גג משופע העובר את ההוראות התכנוניות.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 11.30—08.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
איתמר ינובייו, מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגובה. בגוש 6145 חלקה 122, רח' עוזיאל מס' 139. דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה.
כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
בכבוד רב,
אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

מרחב תכנון מקומי „שורקות"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בהתאם לסעיף 149 לחוק, הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית „שורקות" בקשה למתן הקלה בגוש 5004 מגרש 55 — מישר. מהות ההקלה: הגדלת % הבניה במסגרת 2.1%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה המקומית „שורקות" דואר גבעת ברנר 60948.
ציון כהן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „שורקות"

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 4971 — כביש גישה לגבעת אלחי" שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3154 מיום 28.1.85, עמוד 1270.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 17602 חלקי חלקות 21, 22, 24-27, 38, 39, 46, 62; גוש 17490 חלק מחלקה 22, גוש 17491 חלקי חלקות 2-9, 16, 22, 23, 26, 45.
עיקרי הוראות התכנית: יעוד השטח לסלילת כביש, הקמת גשרונים, תעלות, הסדר הפרשות ופתוחים וכל עבודה אחרת הכרוכה בסלילת הכביש.
התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.
ישראל קניג, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז ירושלים

הפועל רמת־גן גברה בקרב תחתית על אליצור קרית־אונו 100:104

אליצור נתניה והפועל ת"א נוצחו

אליצור נתניה הובסה בגליל 107:93 ★ הפועל ת"א נוצחה בחיפה 96:93
מכבי ת"א – מכבי רמת־גן 83:117 ★ הפועל חולון – בית"ר ת"א 82:111

● כדורסל

שתי הפתעות גדולות נרשמו אמש, במחזור ה־16 בליגה הלאומית בכדורסל: הפועל ת"א, שכבר הוליכה 19 הפרש בדקה ה־28, נוצחה ברוממה ע"י קבוצת התחתית של מכבי חיפה – 96:93, ואילו אליצור נתניה הובסה בכפר־גלעדי ע"י הפועל הגליל־העליון – 107:93.

בקרב־תחתית חשוב גברה הפועל רמת־גן על אליצור קרית־אונו – 100:104.

הפועל חולון ומכבי תל־אביב היו היחידות שזכו "בנצחונות נורמליים": הפועל חולון הביסה את בית"ר – 82:111, ומכבי ת"א את מכבי רמת־גן – 83:117.

הפועל חיפה, שהיתה חופשית, ירדה למקום האחרון.

● טבלה לאומית

1.	מכבי תל־אביב	15	15	—	1252"1701	30
2.	אליצור נתניה	16	12	4	1454"1544	28
3.	הפועל תל־אביב	16	11	5	1496"1604	27
4.	הפועל חולון	15	10	5	1208"1388	25
5.	הגליל־העליון	15	7	8	1375"1400	22
6.	מכבי רמת־גן	15	6	9	1479"1387	21
7.	בית"ר תל־אביב	15	6	9	1418"1300	21
8.	הפועל רמת־גן	16	5	11	1654"1382	21
9.	מכבי חיפה	16	5	11	1474"1412	21
10.	אליצור קרית־אונו	16	4	12	1661"1498	20
11.	הפועל חיפה	15	4	11	1396"1246	19

● מלך הסלים

1.	מאגי (מכבי ת"א)	465
2.	ואלאס (קרית־אונו)	420
3.	ויילי (קרית־אונו)	401
4.	שפע (מכבי חיפה)	377
5.	ליף (גליל־עליון)	373
6.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	362
7.	מקפייס (הפועל ר"ג)	355
8.	לארגי (הפועל ת"א)	343
9.	תומאס (מכבי ר"ג)	342
10.	סימס (אל. נתניה)	338

● מלך הנקודות

1.	צימרמן (הפועל ת"א)	56
2.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	50
3.	ויילי (קרית־אונו)	47
4.	דלול (הפועל חיפה)	45
5.	קרן (קרית־אונו)	41

● במחזור הבא

(יום שני, 30.12.85)
מכבי רמת־גן – הפועל רמת־גן; אליצור קרית־אונו – מכבי חיפה; הפועל חיפה – בית"ר ת"א; הפועל חולון – מכבי ת"א; הפועל ת"א – הפועל הגליל־העליון (נדחה ל־11.1).

19 הפרש בדקה ה־28 לא הספיקו להפועל ת"א

מכבי חיפה — הפועל תל־אביב 93:96 (53:48)

מוסף מרדים בין הדקות 28־33, כאשר מכבי חיפה קלעה 19 נקודות רצופות לסל הפועל תל־אביב ומחקה פיגור של 83:64 לשוויון 83:83. הענק אמש לחיפנים נצחון מפתיע על הפועל תל־אביב 93:96 לה היה זה הפסד שני בהיכל ברוממה תוך שבועות אחדים.

במשחק ראינו שתי קבוצות של הפועל ת"א. האחת שהוטיבה לשחק עד לדקה ה־28, צברה 11 סלי שלוש־נקודות וקלעי־החוץ שלה — צימרמן, לארגי, פרישמן ויעקבי — מוטטו באחוז קליעה גבוה את מארחיהם.

כניסתו של המחליף החיפני ירדן רוזנברג (שיחק כמחליף ראשון לקלעי־החוץ, במקומו של ג'קי דוד המורחק), החדיר תנופה מחודשת. ירדן חטף כדורים, שמר היטב וגם קלע סלים חשובים. האורחים, כמו נתקפו שיתוק ולפתע הפכו נטולי יכולת. רי לציין כי ב־12 הדקות האחרונות הם קלעו רק 12 נקודות, לעומת 34 שספגו.

למלוא המחמאות ראוי הרכז החיפני עדי גורדון, שקם ממיטת חולי, ריכז מצויין, חטף כדורים וקלע סלים חשובים. משחקם של דורון שפע וארי רוזנברג היה מאופק, לעומת זאת היו הענקים, קלי פיפלס ואלברט באטס, מצויינים בהגנה, לחמו היטב וגם קלעו מנת־סלים חשובה.

אחרי השוויון שהשיג דורון שפע בדקה ה־34 (83:83), הצליח גורדון להקנות יתרון ראשון לחיפה — 85:87 בדקה ה־35. יעקבי קבע יתרון אחרון לקבוצתו — 89:91. כאן יצאו מרסר ופרישמן בחמש עבירות. נרגעת הסלים נעצרה על 93:93. החיפני באטס קלע נקודת עונשין; 93:94 לארגי החטיא כשנותרו 44 שניות, ושפע העלה ל־93:96 19 שניות לסיום. האורחים ניסו להשיג סל של 3 נקודות, וגורדון ביצע עבירה על צימרמן כשנותרו 8 שניות לסיום; הכדור הוצא מהצד, ובוצעה עבירה נוספת 4 שניות לסיום. מאמן מכבי חיפה, פרץ אוהנלו, נטל פסק־זמן; התל־אביבים ניסו עוד לקלוע, אך ויליאמס החטיא מחצי־מרחק ושריקת הסיום נתנה את האות לקרנבל של מאות אוהדים חיפנים שיכורי נצחון.

שפטו טור וורניק ושלום ולצר, לעיני 2500 צופים, בהיכל־הספורט ברוממה.

● קלעו למכבי חיפה: שפע 21, גורדון 18, פיפלס 18, באטס 17, א. רוזנברג 13, י. רוזנברג 7 וג'ינו 2.

● קלעו להפועל ת"א: צימרמן 26, ויליאמס 21, לארגי 18, מרסר 13, יעקבי 9 ופרישמן 6.

יוסף בלול

זיסמן – בינ־מאן

הפועל הגליל העליון — אליצור נתניה 93:107 (50:56)

הפועל הגליל העליון, ביכולת מלהיבה, תוך תצוגת משחק טובה עין מלווה בלחימה למופת ובאחוזי קליעה גבוהים מוטטו אמש בכפר גלעדי, לעיני 2000 צופים את הלהקה השחורה של אליצור נתניה 93:107.

אין ספק כי אמש היה זה משחקה הטוב ביותר של הגליל העליון העונה. כניצוחו של הרכז הנפלא, שמואל זיסמן, שהפעיל את ענקיו מורי בראון (25 נקודות) וגרגורי סימס (22 נקודות, 7 חסימות ו־14 ריבאונד) והיה בעצמו הקלעי הבולט במשחק עם 28 נקודות, לא הותירו סיכוי לאליצור נתניה שהגיעה לגליל בוטחת בכוחה. ארז חזן וכרך ליף השלימו חמישיה מוצלחת שעליה ניצחו בכשרון רב אריה מליניאק ואלי קנטי שידעו לנהל את הגליל בצורה מעוררת כבוד.

אליצור היוותה יריב עד לדקה ה־7. בדקה זו עלתה הגליל ליתרון 18:22 ומכאן והילך עלתה להילוך גבוה וכבר בדקה ה־16 יצרה פער 37:54. ריפיון מה במשחק הגליל סייע לאליצור לצמצם במחצית — 50:56 לגליל.

במחצית השניה חזרו זירמן וחבריו לעצמם והוליכו 63:74 (29) ו־75:100 (37) ובסיום 93:107.

שפטו מצויין ערן עמית ונמרוד בריו.

● קלעו לגליל העליון: זיסמן 28, בראון 25, סימס 22, ליף 17, חזן 13 ורימון 2.

● קלעו לאליצור נתניה: סימס [illegible]

22, הול 19, פייר 17, גברסון 17, ברכה 12 ופאל 6.

עמית גל

מקפייס שלט בקרב התחתית

הפועל רמת־גן —אליצור קרית־אונו 100:104 (40:53)

נצחון בעל משמעות רבה בקרב הירידה קצרה אמש קבוצת הפועל רמת־גן על אליצור קרית־אונו 100:104.

על־אף המתח הגדול בו היו שרויות שתי הקבוצות התנהל משחק מהיר ובעל איכות. הפועל ר"ג הוליכה ברוב שלבי המשחק, בזכות משחקו הטוב של קארל מקפייס (39 נקודות). קרית־אונו סבלה שוב מחולשתו של כוכבה ג'ון ויילי, שקלע רק 16 נקודות, הירבה להחטיא ושיחק בגסות מול שומריו. רק בובי ואלאס וחנן קרן (חמישה סלי 3 נקודות) הצליחו להחזיק את קבוצתם בתמונת המשחק.

אביגדור מוסקוביץ סחף את חבריו ליתרון — 40:53 בהפסקה. גם בפתיחת המחצית השנייה הוליכה הפועל ר"ג — 49:61 (29), אך כאן החל מוסקוביץ לשגות וקרית־אונו, בזכות ואלאס וקרן, צימקו עד ל־93:96 שלוש דקות לסיום. שני אלו, לברם, לא יכלו לנצח מאחר שחבריהם הצעירים סבלו מפיק־ברכיים, והנצחון נותר בידי הרמת־גנים.

בדקה ה־39 הוליכה הפועל ר"ג — 95:104, ואז קלע קרן סל, חטף כדור, הוסיף עוד סל של 3 נקודות, אך שריקת הסיום קטעה את תנופת הקליעות שלו — 100:104 להפועל ר"ג.

שפטו ראובן וירובניק ושמעון גוטליב, לעיני 400 צופים, באולם האוניברסיטה בת"א.

● קלעו להפועל ר"ג: מקפייס 39, בנט 20, שלכטר 16, טאונסיל 14, בן־ארי 8, מוסקוביץ 5 וקאשי 2.

● קלעו לאליצור קרית־אונו: ואלאס 36, קרן 23, ויילי 16, קריין 12, מרקוביץ 10, גורן 2 ואגמי 1.

אריה גיטלים

ארואסטי שאל: מה הזלזול הזה?

מאת יוסי חכם

בחמישייה הפותחת של מכבי רמת־גן במשחק מול מכבי תל־אביב הוצבו שני שחקנים שברוב משחקי העונה ישבו על ספסל קבוצתם: ברוך סמולר ורועי שידלצקי.

רכז מכבי תל־אביב, מוטי ארואסטי, פנה למאמן הרמת־גנים ושאל מה הזלזול הזה?

כהמשך ראה ארואסטי שאותם שחקנים אלמונים, שיחקו היטב ומתחו את מכבי תל־אביב במחצית הראשונה.

16 דקות אשליה

מכבי תל־אביב — מכבי רמת־גן 83:117 (51:55)

מכבי רמת־גן הצליחה אמש למתוח את מכבי תל־אביב במשך 16 דקות כשהוליכה 42:48 אך דורון ג'מצ'י, שחקנה לשעבר של מכבי רמת־גן, הוליך את חבריו ליתרון במחצית 51:55.

במחצית השניה התעורר מוטי ארואסטי, רכזה של האלופה, וסחף את חבריו לנצחון המשכנע. "מר כדורסל", יהושע רוזין הפתיע את המכבים כשפתח במשחק עם קורנליוס, רכליס, שידלצקי, תומאס וברוך סמולר כשאול גורן נכנס למשחק רק בדקה ה־16. חמישיה מפתיעה זו לא נפלה ממכבי ת"א הרבה, בזכות יכולתו של גרג קורנליוס.

כוחה של מכבי ר"ג עמד לה רק למחצית אחת. תוך 4 דקות במחצית השניה סחף מאגי את חבריו ליתרון 71:72 ויחד עם מיקי ברקוביץ, שהיה חלש במחצית הראשונה, דורון ג'מצ'י והגוזן ארואסטי הוליכו את חבריהם ליתרון של 57:86 (29) ו־67:103 (33), בסיום 83:117.

שפטו ברוך זלינגר ושאול קניג, לעיני 400 צופים, בהיכל הספורט ביד אליהו.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 38, ג'מצ'י 37, ברקוביץ 17, לאסוף 7, ארואסטי 6, נלסון 6, שטרייכמן 2, ליפין 2 ואורדיטי 2.

● קלעו למכבי ר"ג: תומאס 27, קורנליוס 20, רכליס 15, נעמן 8, שידלצקי 7, סמולר 4 וגורן 2.

יוסף חכם

הכבשה נשחטה

הפועל חולון — בית"ר תל־אביב 82:111 (43:48)

לפני שריקת הפתיחה במשחק בין הפועל חולון לבית"ר תל־אביב, דיברו על בית"ר כעל הכבשה השחורה של חולון. בסיום אותו משחק הובלה בית"ר ל"שחיטה" כשנוצחה 111:82 על ידי שחקני חולון השאפתנים, שביקשו להוכיח כי המפסד לבית"ר בסיבוב הראשון של הליגה הלאומית, היה מקרי.

בית"ר תל־אביב היוותה יריב שקול לחולונים רק ב־6 דקות הפתיחה, והתוצאה באותה דקה היתה 10:12 לבית"ר. חיים ולוטיקמן קלע שני סלי שלוש נקודות והביא למפנה במשחק קבוצתו.

בדקה ה־16 הוליכה הפועל חולון 26:38 ורק ריפיון מה במשחקה והתעוררות של דוויט ג'ונס צימק את הפער במחצית — 43:48 להפועל חולון.

דייוי בורמור מהפועל חולון היה חלש במחצית הראשונה. קלע רק 4 נקודות מ־10 זריקות, אבל במחצית השניה עם חיים ולוטיקמן, קליף סונדרקסטר, ישראל אלימלך, ג'ון ויליס ושאר חבריהם שהלמו כבית"רים ללא רחם.

אלימלך ניצח על מלאכת החטיפות וחולון זכתה בסלים קלים. 60:83 בדקה ה־30 ו־71:101 (37). מאמן חולון, מולי קצורין הכניס את מחליפיו וכך נמנעה תבוסה גדולה עוד יותר.

עם השריקה למחצית, נפצע מל הבארד בצלעותיו ממרפק ששלח לעברו ג'ף קופר. לאחר המשחק נשלח הבארד לבית־חולים.

שפטו אברהם זגול ויצחק רמות, לעיני 400 צופים, באולם הפועל ת"א.

● קלעו להפועל חולון: זלוטיקמן 29, בורמור 19, סונדרקסטר 19, קופר 14, אלימלך 12, ויליס 10, מולכו 6 ובונין 2.

● קלעו לבית"ר ת"א: ג'ונס 25, חוזו 23, גונסון 16, גינצבורג 9, וינברג 5, שם־טוב 2 והבארד 2.

יצחק ויסהוף

סנגאל־מצרים 74:75

באליפות אפריקה בכדורסל המתקיימת באבידז'אן, חוף השנהב, ניצחה סנגאל את מצרים על חודה של נקודה 74:75.

אחר כך הכניעה מצרים את מוזאמביק 73:81 ומדורגת שלישית יחד עם ניגריה, אחרי סנגאל ומאוריטניה שגברה על ניגריה 84:85.

קיט בנט מהפועל רמת־גן קולע לסל אליצור קרית־אונו אמש. (צילום: אריה קנפר)

בן־חור — מאמן יפו

● כדורגל

מאמן קבוצת הנוער של מכבי יפו, בן־חור מזרחי, ישמש זמנית כמאמן קבוצת הבוגרים של המועדון במקומו של משה ליאון שהתפטר.

מזרחי שאימן לפני שתי עונות את קבוצת הנוער של הפועל תל־אביב הגיע השנה למכבי יפו והוא זוכה לתמיכה של חברי הנהלה רבים.

בשלב זה הוא ידריך את הקבוצה. אם יצליח יישאר בתפקיד.

לנדאו וקרמר ברשימת העברות

מאת ראובן חנניה

גיל לנדאו ויוסי קרמר, שחקני הפועל תל־אביב, הוצבו אתמול ברשימת ההעברות של התאחדות לכדורגל. מכבי תל־אביב מתעניינת ברכישת שני הכדורגלנים.

שחקן בית"ר תל־אביב, ירון כהן, הוצב גם הוא ברשימת ההעברות ואילו האחות בית"רית השניה, בית"ר ירושלים, הכניסה לרשימה זו את קשרה יוסי מזרחי.

משה גבאי מבית"ר נתניה בליגה הארצית עבר להפועל לוד.

הנבחרות הצעירות בבתים אירופאיים?

מאת ראובן חנניה

התאחדות לכדורגל ביקשה מפיפ"א לשבץ את הנבחרות הישראליות עד גיל 19 ועד גיל 16 למשחקי אליפות העולם לבתים אירופאיים.

המשחקים המוקדמים בטורניר זה יחלו במאי 1986 ומשחקי הגמר לנערים עד גיל 16 יתקיימו בשנת 1987 בקנדה.

לגבי הנוער עד גיל 19 יתקיימו משחקי הגמר גם כן בשנת 1987 בצ'ילי.

יפו תארח את בית"ר י־ם בשבת

מאת ראובן חנניה

מאמן נבחרת הנוער, גדעון כהן, הביע את נכונותו לשחרר בשבת הקרובה את שוער מכבי יפו לביא קוזיניצקי ממחנה אימונים של נבחרת הנוער ובשל כך תערוך קבוצת מכבי יפו את משחקה הביתי נגד בית"ר ירושלים בשבת הקרובה.

נבחרת הנוער הישראלית לא תשחק בשבת במסגרת טורניר הנוער שיחל ביום ששי הקרוב.

המשחק היחידי שירחה משבת ליום שלישי הבא יהיה בין הפועל חיפה ומכבי פתח־תקוה.

נתניה תארח את קלן ב־7 בינואר

מאת ראובן חנניה

התאחדות לכדורגל אישרה אתמול את בקשת קבוצת הכדורגל של מכבי נתניה לארח את הקבוצה הגרמנית פ.צ. קלן ב־7 בינואר.

המשחק יתקיים במסגרת עיסקת רכישתו של שחקן מכבי נתניה, רוד פיונטי.

הפועל אור יהודה מליגה א' תארח ב־18 בינואר את קבוצת טניס בורוסיה מהליגה השניה הגרמנית וזאת במסגרת חילופי ערים תאומות.

שינויים בגביע העולמי

שני שינויים יחולו במשחקי גמר גביע העולם במכסיקו בבתים ד' ו־ה'.

פולין תשחק נגד אנגליה ב־11 ביוני בשעה 12 בצהריים לפי השעון המקומי ובאותה עת מרוקו־פורטוגל בגוואדאלחרה.

ספרד תשחק מול אלג'יריה בבית ד' במונטריי ב־12 ביוני בשעה 12, בעוד שבאותה עת בגוואדאלאחרה, בראזיל־צפון אירלנד.

הנהלת הפועל פ"ת — פוטרה; המנהל ניסה לתקוף המזכיר

מאת משה רוזנברג

הנהלת מחלקת הכדורגל של הפועל פתח־תקוה פוטרה אמש על־ידי מזכיר מועצת הפועלים, ציון צאלה. [illegible]

יותר קל להגיע לפראג מאשר לבת־ים...

מדוע לא באו שניים מכוכבי המעפיל למשחק המוקד בליגת בכדורעף? ● הדרבי התל־אביבי נערך בפתח־תקוה, בשיפוטו של ירושלמי ● הבן בכה והאב־הכדורעפן היה עצבני ● מחזור חד־צדדי

מה נראה הערב במחזור ה־10?

● הפועל עין־שמר/ברקאי – הפועל שער־העמקים (7; דוד גולדרשטיין, מיכאל סלע): אחרי משחק זה תישאר בליגה רק קבוצה אחת שטרם ניצחה. הסיכויים למארחים.

● הפועל שריד – הפועל העוגן (7; נתנאל תרום, גבי לוטן): העוגן המתאוששת תקשה על שריד, אך לא יותר מזה.

● הפועל רמת־אביב – הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק (8; שמואל רובינזון, סמי ממרן): עין־המפרץ תעשה הכל כדי לזכות בנצחון שישי רצוף.

● הפועל המעפיל – אליצור ת"א (7; אסא זינגר, מיקי ממרן): לכל אחת מהקבוצות שלושה הפסדים. המעפיל לא תרצה להפסיד פעם נוספת.

● הפועל חניתה/מטה אשר – הפועל בת־ים (7; זאב שוהם, אבי ולצברג): משחק לא קל, אך לא נראה שתיבלם תנופת בת־ים.

● הפועל קרית־אתא – הפועל כפר־סבא (7.30; עוזי בן־צבי, אלכס רוזנברג): מוקד המחזור. קרית־אתא תישען על ביתיותה ותנסה לקטוע סידרה של שבעה נצחונות כפר־סבאים רצופים.

כדורעף עם אורי אפק

המחזור ה־9 בליגה הלאומית בכדורעף הבטיח רבות. לאכזבתנו היה הקצר עד כה. בסך־הכל — מינימום המערכות האפשרי. זאת מאחר שכל ה־קבוצות המארחות זכו בנצחונות קלים וחלקים.

היה זה הערב־השחור של המעפיל. לא יסולח לקבוצה, למנהליה ולשני שחקניה הבכירים, עופר ניר (מורה לחינוך גופני) ושמאי גלור (שחקן בינלאומי), שבגלל אי־הבנה תמוהה לא הגיעו לבת־ים למשחק שהיה אמור להיות מאבק־הסיבוב. מעניין, ימים מספר קודם־לכן הם מצאו את הדרך לפראג אך היו חסרי־תושיה להגיע לבת־ים ובכך סטרו לענף ול־1000 הצופים שטרחו ובאו כדי לחזות במשחק־מוקד, שהוכרע עוד בטרם ניתנה שריקת־הפתיחה. כל זאת, בלי לגרוע מהישגה של בת־ים (0:3).

בדרבי של תל־אביב הנחילו ותיקי אליצור ת"א הפסד חד לעולים החדשים מהפועל רמת־אביב (0:3).

הפועל העוגן התבשמה בנצחון שני רצוף כאשר גברה על סוגרת הטבלה, הפועל שער־העמקים (0:3), ובכך עשתה, קרוב לוודאי, צעד היחלצות חשוב מסכנת הנשירה.

כדורעפני הפועל קרית־אתא התבססו במקום השני בנצחונם על הפועל עין־שמר/ברקאי (0:3) ול־הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק, ה־רביעית בטבלה, שגברה על הפועל שריד (0:3), יש, בינתים, תואר: הקבוצה הקיבוצית הטובה ביותר.

הפועל כפר־סבא גברה 0:3 על הפועל חניתה/מטה אשר — נצחון שביעי רצוף.

דרבי חסר מתח

חששתי כי בבת־ים לא יהיה מאבק גדול. השליתי את עצמי שאראה דרבי תל־אביבי של ממש, במיפגש בין אליצור ת"א והפועל רמת־אביב, באולם בית־ספר ישורון בפ"ת. אבל היה זה מיפגש אפור מאוד, כאילו סירבו כדורעפני רמת־אביב להוות יריב לאליצור ת"א.

רמת־אביב חסרה התלהבות ושחקניה נהגו כאילו הם נמצאים כבר על חוף־מבטחים. אם ימשיכו כך ספק אם שני הנצחונות שצברו בתחילת העונה על קבוצות מתחת לקו־האדום — יספיקו להם. כדורעפנים כמו יוסי ליפשיץ, גיל לוסטיג, יואב חרמוני וחבריהם נדרשים ליותר, שלא לדבר על שני המגישים, נמרוד רם ואריק לויטה, שלא ידעו להפעיל את חבריהם.

אליצור ת"א לא נזקקה לגלות שמץ מיכולתה. בכל זאת הבחנתי בליקויים בתיאום ובקבוצה שאינה מאומנת דייה. לאליצור פוטנציאל משכנע, במיוחד בזכות חצי שישייה שנרכשה העונה (אמיר סנפיר, דן אריאל ומיכה דוריאנו). הכוונה הוותיק מרדכי (שמי) שמעיה לא היה מרוכז. אולי מפני שבנו הקטן בכה לאורך הקו ורצה את אבא... יורם דויטש השתדל אך לא היה למה, ולשחקנים כמו הקפטן אבי כהן, או לענק דרור מאושר, כמעט שלא ניתנו הזדמנויות.

מאמני שתי הקבוצות לא הוטרדו מתנעשה ולא עשו מאמץ רב כדי לשנות את מהלך המשחק, הם אפילו לא טרחו לנעול נעלי־ספורט, כמקובל. וכך גם נפררו השחקנים בחיוכים כאילו היה זה אחרי משחק על שפת־הים...

השופטים לא היו תמיד עירניים די אך גם אריה מונק וגם אסא זינגר היו עדיין יותר עירניים משחקני שתי הקבוצות.

הטבלה (לאחר המחזור התשיעי)

1.	הפועל בת־ים	8"27	18
2.	הפועל קרית־אתא	6"25	17
3.	הפועל כפר־סבא	6"23	16
4.	הפ. עין־המפרץ	11"22	16
5.	הפועל המעפיל	10"20	15
6.	אליצור תל־אביב	13"19	15
7.	חניתה/מטה אשר	16"18	14
8.	הפועל רמת־אביב	22"10	11
9.	הפועל העוגן	22" 9	11
10.	הפועל שריד	28" 9	11
11.	עין־שמר/ברקאי	27" 3	9
12.	שער־העמקים	[illegible]	[illegible]

זרקור על חשבת

● הדרבי של ת"א התקיים בפתח־תקוה, בשיפוטו של הירושלמי מונק, ובהרכב שתי הקבוצות גם יחד השתתפו לא יותר מארבעה תל־אביבים.

● הבזיון שייך לשני כדורעפני המעפיל, שמאי גלור ועופר ניר, שבגלל אי־הבנה לא התייצבו למשחק בבת־ים.

● חושך בעיניים היה במהלך המשחק במדרשת־רופין, וכך נדדו קבוצות הפועל העוגן והפועל שער־העמקים לעין־החורש. למאחרים מהעוגן היה לפתות אור בסיום המשחק כאשר ניצחו.

● אפס מערכות נרשמו לחובת שש הקבוצות האורחות במחזור בו היה הפרש המערכות 0:18 לזכות המארחים.

● דרך ארוכה עשו השופטים סמי (אבא) ומיקי (בן) ממרן שבאו לשפוט מבאר־שבע עד העוגן; ומשם, בעקבות תקלת חשמל, המשיכו לקיבוץ עין־החורש.

● המלצה לאמהות: בואו לראות משחקים עם ילדיכם במקום לשלוח אותם עם האבות־השחקנים, כפי שראיתי בשבוע שעבר בדרבי התל־אביבי וגם במשחקים אחרים.

שישיות המחזור

● עמדה 1: רז מורי (הפועל בת־ים). ● עמדה 2: אמיר ויזל (הפועל כפר־סבא). ● עמדה 3: אלדד לוביץ (הפ. עין־המפרץ/כפר־מסריק). ● עמדה 4: רפי הילביץ (הפועל בת־ים). ● עמדה 5: דן אריאל (אליצור ת"א). ● עמדה 6: שלמה אבנרי (הפועל העוגן).

מנצחו של נאור בגמר בפלורידה

● טניס

המדורג מספר 1 בטורניר הנוער במיאמי, פלורידה, האיטלקי קלאודיו פיסטולסי, שניצח את עמית נאור, ישחק בגמר מול היוגוסלבי ברונו אורשאר.

האיטלקי גבר בחצי הגמר על הארגנטינאי גיירמו פרז רולדאן 2:6, 1:6, והיוגוסלבי ניצח את קריס גארנר מארה"ב 5:7, 1:6.

גמר הנערות יהיה בין מרי גו פרננדז מארה"ב מדורגת שלישית ופטריסיה טאראביני מארגנטינה, מדורגת רביעית.

האמריקנית ניצחה את המדורגת ראשונה לאורה גארונה מאיטליה 3:6, 1:6.

היום תחרות הטניס רולקס

טובי טניסאי הנוער בעולם ישתתפו היום בניו־יורק בתחרות הוקרתית — "רולקס".

עבור הישראלים עמית נאור וגלעד בלום תהא זו הופעה אחרונה לגילאי 18 לפני העברתם לקטגוריה של בוגרים.

נאור המדורג במקום ה־16 בעולם ינסה לשפר את דירוגו זה. כן ישתתפו בגילאי 16 רביב וינפלד והיים ציון ובין הנערות דליה קוריאט.

★ הטניסאי הדרום־אפריקאי ארי ארונדס, בן ה־29, זכה בטורניר באוקלנד, בנצחון במשחק־הגמר את אלוף אשתקד, האוסטרלי פיטר דוהאן – 2:6, 4:6, ונטל פרס כספי בסך 22 אלף דולר.

● ליגות באירופה

נצחון לריאל מאדריד בבעיטת עונשין מ־11 מטרים

בעיטת עונשין מ־11 מטרים על ידי המכסיקני הוגו סאנשז בדקה ה־79, העניקה נצחון לריאל מאדריד על סוסיאדאד 0:1.

לריאל מאדריד בראש הטבלה 27 נקודות מ־17 משחקים ומקדימה בארבע נקודות את ברצלונה ואתלטיקו מדריד, שסיימו את משחקיהן בתיקו.

ברצלונה נרדה בתיקו אפס בדרבי העירוני מאספניול ואתלטיקו מאדריד 1:1 בבילבאו.

★ תורכיה: האלופה התורכית, פנרבחצ'ה אוסטנבול, ספגה מפלה בשיעור 4:0 מרגלי סמסונספור. במחזור ה־16, סמסונספור מדורגת שלישית עם 21 נקודות, ומקדימה בהפרש שערים את פנרבחצ'ה, גאלאטסריי, שסיימה בתיקו 1:1 עם אנקרה־גצו, צועדת בראש הטבלה עם 23 נקודות.

★ בולגריה: צ'רנו־מורץ הביסה 1:7 את וראצה, במחזור ה־18, בראש צועדת בארו, עם 24 נקודות, למרות שהובסה אתמול 1:8 על־ידי טראקיה, השנייה בטבלה עם נקודה פחות. בדרבי בסופיה, ניצחה סלביה את לוקומוטיב 0:1.

נעמן — אלופת החורף לנשים

משחקי הסיבוב הראשון בליגה הלאומית לנשים בכדורעף נסתיימו. קבוצת הפועל נעמן זכתה "בחצי כתר" כשלא הפסידה אף מערכה. מתחת לקו־האדום מדורגות קבוצות הפועל רמת־אביב, שער־הנגב ואליצור ת"א.

במחזור ה־10 ניצחה קבוצת הפועל מרחביה/יזרעאל במשחק־חוץ את אליצור יבנה – 1:3 (15:13, 15:17, 8:15, 10:15). במרחביה הצטיינה במיוחד שירלי לבבי. כן בלטה רוית אילת. ביבנה התעלתה אורנה בן־ישי. שפט טמפלהוף.

הפועל בת־ים ניצחה במשחק־חוץ את הפועל רמת־אביב 0:3 (5:15, 4:15, 7:15); הפועל כפר־סבא הכניעה את אליצור ת"א 0:3, ואילו המשחק בין הפועל ברקאי/עין־שמר והפועל עין־החורש/עמק־חפר נדחה בגלל אי הופעת השופט.

הטבלה (לאחר 10 מחזורים)

1.	הפועל נעמן	0"30	20
2.	הפועל בת־ים	7"27	19
3.	אס"א באר־שבע	11"26	18
4.	הפועל כפר־סבא	11"25	15
5.	הפועל מרחביה	16"18	15
6.	אליצור יבנה	19"18	15
7.	הפועל עין־החורש*	16"14	13
8.	ברקאי/עין־שמר*	20" 9	12
9.	הפ. רמת־אביב	24" 6	12
10.	הפ. שער־הנגב	27" 8	10
11.	אליצור ת"א	30" 0	9

* משחק חסר.

● מחירי הכרטיסים למשחק הכדורגל הבינלאומי בין נבחרות ישראל ואנגליה שיתקיים ב־26 בפברואר יהיו 4 שקלים חדשים המחיר הזול ביותר, ואילו הכרטיסים היקרים יגיעו ל־20 שקל חדשים.

גביע אפריקה לאלופות לראשונה למרוקו

קבוצת הכדורגל "פאר", חיל הצבא המלכותי, העניקה את גביע אפריקה הראשון לאלופות למרוקו, בשסיימה במשחק הגומלין בתיקו 1:1 עם בילימה זאיר.

במשחק הראשון ניצחו המרוקנים 2:5.

אמריקה — אלופת קולומביה

קבוצת הכדורגל אמריקה, זכתה בפעם הרביעית באליפות קולומביה, לאחר שניצחה את גונזיור 0:1.

אמריקה וקאלי, שסיימה שניה, ייצגו את קולומביה בגביע הליברטדורס.

● איטליה העפילה לגמר אליפות אירופה בכדורגל עד גיל 21, לאחר שהכניעה את בלגיה 0:3 (0:2).

פלה: אלוהים עוזר לנו

הכדורגלן האגדי, פלה, הודה להשגחה העליונה על שנבחרת ברזיל לגביע העולמי הוגרלה בבית אחד עם ספרד, צפון אירלנד ואלג'יריה.

ששה חודשים לפני משחק הפתיחה, עדיין אין מנהל לנבחרת ברזיל ולא הוחלט על ההרכב הצפוי.

אולם ברזיל, שניצחה שלוש פעמים בגביע העולמי — בפעם האחרונה הודות לפלה ב־1970 במכסיקו — נקבעה כראש הבית וגם נחשבת כמועמדת לנצחון, לאחר שהגרלה האירה לה פנים ואין כמעט ספק שתגיע לשלבי הגמר.

רוב מנהלי הנבחרות בדרום אמריקה היו מאושרים מההגרלה. אולם, פלה ורוב תושבי ברזיל יצאו מכליהם מרוב שמחה. "אלוהים התחיל לעזור לנו", אמר פלה בראיון בטלוויזיה.

עם זאת הזהיר רביהאמן לשעבר מפני אופטימיות מופרזות. "מסוכן לזלזל ביריבים שלנו. אפילו תנצח ברזיל את ספרד, עדיין לא הבטחנו את העליה לשלב הבא. אולם נצחון על ספרד חשוב מאוד, כי אז לא נצטרך לעזוב את המגרש בגוודאלחרה שם תומכים ההמונים בברזיל".

הכוכב הברזילאי זיקו אמר: "אנו מאושרים מאוד בתוכנית האימונים שלנו. עלינו לחשוב תחילה איך להכין בצורה נאותה את הנבחרת שלנו, ברגע שנגיע לכושר האופטימלי לא נצטרך לדאוג [illegible]

ארל ויליאמס בראיון חושפני:

הישראלים לומדים מאתנו והצלחתם תהיה גדולה

ג'ונס מבית"ר ת"א – השחקן הזר הטוב ביותר ★ מאגי אינו מנהיג ★ יעקבי – "הסנטר" המצטיין בין הישראלים ★ הפועל ת"א השתפרה ובפליי־אוף תהווה גורם רציני

מאת יצחק ויסהוף

יכולים לשנוא אותו ויכולים לאהוב אותו, אך על יכולתו המקצועית אין עוררין. זהו ארל ויליאמס, המככב העונה במדי הפועל תל־אביב בהצלחה בלתי־מבוטלת.

כשבא ויליאמס להפועל ת"א, לאחר ארבע עונות מוצלחות במדי הירוקה העירונית, מכבי ת"א, אמרו רבים כי ויליאמס הוא "סוס גמור". הוא בן 35, ואין לו יותר מה למכור בכדורסל הישראלי.

ראשי הפועל ת"א הביאו אותו כדי למשוך קהל למשחקי הקבוצה – אמרו המלעיזים.

כיום כבר יכול ארל ויליאמס לערוך סיכום־ביניים ולחוות־דעה על עצמו ועל הכדורסל הישראלי מכל היבטיו.

להביא את גביע־קוראץ'

– האם הפכת את הפועל ת"א לקבוצה של "ותיקים"?

● ויליאמס: הפועל ת"א היתה קבוצה טובה לפני שהגעתי אליה. כיום, יחד איתי, היא קבוצה טובה יותר. בעקרון, אני "שחקן וינר" וכל הקבוצה נסחפת אחרי.

– מהי כיום הרגשתך בקבוצה?

● ויליאמס: הרגשה מצויינת. יש לנו שני נצחונות בגביע־קוראץ', אנו רוצים לזכות בגביע זה ולהביאו לראשונה לישראל. יש לי הרגשה כי נעשה זאת. בליגה חשוב מה שיהיה בפליי־אוף, ושם הפועל ת"א תהווה גורם מכריע.

– מי תזכה באליפות?

● ויליאמס: אני חושב כי למשחק־הגמר בפליי־אוף יגיעו שתיים משלוש הקבוצות: מכבי ת"א, הפועל ת"א ואליצור נתניה. אני מקווה כי הפועל ת"א תשחק בגמר, והקבוצה שתנצח תהיה זו שתעשה פחות טעויות.

– האם אתה יכול להשוות בין הפועל ומכבי ת"א?

● ויליאמס: שתי הקבוצות מורכבות משחקנים שונים, לכן קשה להשוות. מכבי ת"א קבוצה טובה וכך גם הפועל ת"א. השחקנים במכבי ת"א משחקים תקופה ארוכה יחד. הם מגובשים כצוות. לעומתם חסר לנו עדיין גיבוש, אם נמשיך תקופה נוספת יחדיו נהיה קבוצה טובה יותר מאשר כיום.

– האם הסגנון של הפועל ת"א כיום בנוי על יכולתו של ויליאמס?

● ויליאמס: הסגנון של הקבוצה בנוי על יכולתי, אך אני רק חלק ממנה. קשה לומר כי אני כל הקבוצה. אני חלק לא קטן בהפועל ת"א. אני תורם לקבוצה מיכולתי ומנסיוני כמקצוען זה 11 שנה.

– האם אתה חושב כי ניתן לנצל אותך יותר?

● ויליאמס: בתחילת העונה לא הייתי בכושר. בקושי היה לי אויר ל־20 דקות משחק. כיום אני נמצא בכושר מעולה, ואני חושב כי ניתן היה לנצל אותי יותר בהתקפה. ייתכן כי מישהו בהפועל ת"א חושב אחרת, אך זו דעתי.

מחמאות לצעירים

– האם יש שחקן מסויים שהיית רוצה לראותו בהפועל ת"א?

● ויליאמס: יש הטוענים כי אנו זקוקים לעושה משחק ("פליי־מייקר"). לדעתי, עמוס פרישמן עושה את התפקיד על הצד הטוב ביותר, והוא משתפר ממשחק למשחק. כיום איני רואה שום שחקן שהייתי רוצה שישחק לצידי, והוא לא בהפועל ת"א. יש לנו את השחקנים היכולים להשיג תארים.

– מה דעתך על צעירי הפועל ת"א?

● ויליאמס: הם הטובים ביותר בארץ. תראה את עמוס פרישמן ועופר יעקבי. הפועל ת"א עשתה צעד נכון כשהשקיעה בצעירים. שחקנים אלו הם מוכשרים מאוד. לעומת הפועל ת"א אין צעירים טובים על הספסל של מכבי ת"א. עופר יעקבי הוא "הסנטר" הטוב ביותר בין הישראלים בליגה.

– האם הזרים מגבילים את הישראלים?

● ויליאמס: הישראלים הם אלו המנצחים משחקים. האמריקנים שומרים על משחק צמוד. הם לימדו את הישראלים כיצד להפעיל את עצמם במשחק. הישראלים צופים בנו ולומדים. בעתיד תהיה הצלחת הישראלים גדולה יותר, וכפי שאנו לומדים מכם לשחק כדורגל, שהוא משחק מוכר בישראל, אתם תלמדו מאתנו לשחק כדורסל.

– מיהו השחקן הזר שהרשים אותך במיוחד?

● ויליאמס: אפתיע אותך. לא אגיד שהוא קווין מאגי. אני בוחר בדוויט ג'ונס מבית"ר ת"א. הוא שחקן מצויין, לוחם על כל כדור; תענוג לראותו משחק. מאגי הוא שחקן טוב אך אינו מנהיג שיכול להוביל את משחק קבוצתו.

– אם יבקשו ממך להישאר האם תמשיך בשנה הבאה בהפועל ת"א?

● ויליאמס: אינני יודע כיצד אגיב לתגובה כזו. כיום יש מספר קבוצות הרוצות אותי. אינני יודע עדיין מה לעשות. אני אוהב את הארץ. אני אוהב לנצח. ואם הכל ילך כפי שאני רוצה ייתכן שאשאר. כיום הכל עדיין פתוח.

מצרים מבקשת מארה"ב סיוע צבאי מוגדל לשנת 1987

מצרים מעוניינת בטילי „סאם" מבריה"מ ובמקביל, קיבלה עוד טנקים מארה"ב — פורסם בעיתונות הערבית ● ידיעות על שינויים צפויים בממשלת לוטפי

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי, וסוכנויות הידיעות

שגריר מצרים בוושינגטון, רידי, נועד בשבוע שעבר עם מזכיר ההגנה האמריקני, קספר ויינברגר, וביקש להגדיל את הסיוע הצבאי למצרים לשנת התקציב 1987.

יצוין שבאחרונה פורסם, כי הסיוע הצבאי האמריקני לישראל יוגדל נומינלית לשנת התקציב 1987, ב־60 מיליון דולר. בפגישה בין השגריר המצרי לויינברגר נכח גם מוסטפה עיד, הנספח הצבאי המצרי.

משקיפים בישראל ציינו, כי לא מן הנמנע שהממשל האמריקני יגדיל את הסיוע הצבאי למצרים יחסית אף מעבר לעלייה בסיוע שניתן לישראל לשנת 1987. זאת, נוכח הדאגה בארה"ב מהמצב הפנימי במצרים.

טילי „סאם" ממוסקווה?

השבועון המצרי „רוז אל יוסף" מוסר, כי הפנטאגון הסכים לספק למצרים שבעה טנקים נוספים מדגם „אם־60" מצויידים בזרקורים. בסה"כ נמכרו למצרים 790 טנקים מאז שנת 1980.

העיתון „אלראי אלעאם" הכוויתי מסר, כי משלחת צבאית מצרית ביקרה בבריה"מ כדי לרכוש חלפים לנשק הסובייטי שנמצא ברשות הכוחות המצריים, ובמיוחד לציוד ההגנה האנטיאווירית ולכלי־רכב הזחליים.

בן מסר העיתון, כי במהלך הביקור נדונה האפשרות שמצרים תקבל טילי נ"מ סובייטיים מדגם „סאם".

סכסוכים פנימיים

העיתון „אלופד" צופה שינויים מסוימים באיוש התיקים בממשלת מצרים בשבועות הקרובים, זאת בעקבות הסכסוכים הפנימיים והחיצוניים בממשלת לוטפי.

העיתון אומר, כי סכסוכים כדוגמת אלה הם חסרי־תקדים בהיסטוריה של ממשלת מצרים. מה שגרם לעימותים אלו להתגבר היא התחושה, שעלי לוטפי הוא אדם חלש שאינו מסוגל להטיל משמעת על הממשלה ולטפל בסכסוכים בתוכה, כפי שעשה כאמל חסן־עלי, בזכות אישיותו החזקה.

2 שרים התפטרו

הנסיונות להסתיר את מה שמתרחש בממשלה נכשלו והכל יצא החוצה בדיוני המפלגה ומועצת העם. לפחות שני שרים — שר הכלכלה, סלטאן אבו־עלי, ושר הפיתוח, חסב אללה־כפארי — הגישו מכתבי התפטרות ואף נעשו נסיונות למנוע מאחד מסגני ראש־הממשלה מלהגיש את התפטרותו.

גם הנושאים המדיניים כמו פרשת „אקילה לאורו", יירוט המטוס המצרי וחטיפת המטוס במלטה, השפיעו ללא ספק על הממשלה המצרית. צופים שהשינויים בממשלה ייעשו לאחר שיינקטו הצעדים הכלכליים הצפויים, כדי שהשרים שיפרשו מן הממשלה לא יתבטאו כנגד הצעדים הכלכליים.

ממשלתו של לוטפי היא ממשלה זמנית וצופים כי תוקם ממשלה חדשה במהלך 1986.

מובארק מתבקש לאשר בכתב

(המשך מעמוד ראשון)

הסכמתו או אישורו של הנשיא מובארק בשלוש נקודות:

● הבורר השלישי יוכל להציע הצעות משל עצמו בנושא סימון הגבול, ולא יהיה חייב — כפי שרצתה מצרים — לקבל אחת משתי העמדות, הישראלית או המצרית.

● פירוט סדרי הגישות לטאבה, שמהם ייהנה הצד שיפסיד בבוררות.

● מתן סמכות לבוררים להציע הצעות פשרה ופישור בשלב הראשון של הגשת הטיעונים על־ידי הצדדים.

במקום משלחת

ראש־הממשלה מקווה, כי שדר התשובה בכתב מאת הנשיא מובארק, יהיה מספק ויבוא במקום שיגור מנכ"לי משלחת ישראל למצרים לסיבוב שיחות נוסף.

נראה, כי ראש־הממשלה מעריך, שאם הסיכומים החדשים, שהושגו עם מצרים בשיחות, יובאו לפני הקבינט כשהם כתובים ומאושרים על־ידי הנשיא מובארק עצמו — יסכים שר־החוץ, יצחק שמיר, לאשר את הסיכומים, ופירוש הדבר, כי יסכים לעיסקת חבילה, שאחד המרכיבים בה הוא בוררות על טאבה, תוך אפשרות במהלכה להגיע לפשרה או לפישור.

שמיר: אין הסכם

„אין כל הסכם עם מצרים על ניסוח פתרון לבעיית טאבה. ההסכמה היחידה שהביאו המנכ"לים מקאהיר היא, כי מו"מ, אם ייערך, יתקיים בז'נווה ובשפה האנגלית". דברים אלו אמר אתמול מ"מ רה"מ ושר־החוץ, יצחק שמיר, בהופיעו בוועדת החוץ והביטחון.

דבריו הפסימיים של שמיר בנושא יחסי ישראל־מצרים, מנוגדים להערכות שהשמיע בשבוע שעבר מנכ"ל משרד רה"מ, אברהם טמיר, לחברי ועדת החו"ב מטעם המערך.

טמיר, חבר ועדת המנכ"לים לשיחות עם המצרים, העריך, כי ברגע שישראל תסכים לבוררות, תהיה נורמליזציה ביחסים והשלום עם קאהיר "יהפך לשלום חם".

הסכמים „נפלו"

שר־החוץ אמר אתמול לוועדת החו"ב, כי המצרים מתנגדים לדון בראיות ובמפות שפורסמו לפני 1948. בעיקר הם מתנגדים למפות מ־1906. זאת, כיוון שאלה מוכיחות שטאבה נמצאת בשטח ישראל.

שה"ח טען, כי הרבה הסכמים עם מצרים „נפלו". הוא הזכיר, בהקשר זה, את ההסכמה המצרית עם אש"ף, אי־החזרת השגריר המצרי וההסתה בעיתוני קאהיר, כולל אלה הממשלתיים.

לדעתו, מי שמספר שהשגריר המצרי יחזור לת"א עם תחילת השיחות על טאבה, „מפזר חלומות באספמיה". המצרים אמרו, כי רק לאחר התחלת השיחות בנושא זה הם ידונו בסוגיית השגריר. המצרים גם לא נתנו תשובה מה יעלה בחלקו של הצד המפסיד בבוררות. ישראל תובעת — מציין שמיר — פישור, כי בבוררות יש ממד של התערבות בינ"ל. ישראל סולדת ונרתעת מכל דבר בינ"ל, בהקשר זה, כי יש בכך סכנת תכתיב.

אין תוכן

היו"ר הקודם של הוועדה, ד"ר בן־אלישר (ליכוד), טען, כי היא רוקנה מכל תוכן עד כדי מעילה בתפקידה. בהקשר זה, הוא הדגיש כי הוועדה לא שמעה דיווחים כמעט בכל הנושאים שעמדו על הפרק בחודשים האחרונים: עניין הטילים הסוריים לא דווח במועד, עניין פולארד ודבר משלחת המנכ"לים לקאהיר. אותם דברים אמורים בחיסול הלשכה לקשרי מדע של רפאל איתן, השיחות עם מצרים וסיכויי העלייה מבריה"מ.

חלק מהמוסדות שנתמכו אינו זכאי...

(המשך מעמוד ראשון)

על־ידי פקידים במשרד־הפנים לבקש הקצבות עבור מוסדות דת וכי בחלק מהמקרים נדרשו לבקש כסף גם עבור מוסדות דתיים בבואם לבקש הקצבות למוסדות חילוניים.

דן בן־כנען, דובר מרכז השלטון המקומי, מסר לכתבנו, כי הרשויות המקומיות משמשות כסוכני־משנה של משרד־הפנים בעניין זה. לפי החוק, נוטלת על הרשויות האחריות לבדיקת התאמת המוסדות המבקשים תמיכה לקריטריונים שנקבעו. בן־כנען טען, כי זהו נטל שהרשויות המקומיות אינן יכולות לעמוד בו. הוא יספר, כי בבדיקה שנערכה לפני כשנתיים בפתח־תקווה, נתגלו מוסדות רבים בהם לומדים רק שני אברכים, שדרשו מענקים. עיריית פתח־תקווה החליטה, שלא לבקש עוד הקצבות עבור מוסדות־דת בתחומה. בן־כנען קבל גם על־כך, שבשעה שרשויות מקומיות רבות כורעות תחת עומס הקיצוצים והגרעונות, נמצאים כספים להעברה למוסדות־דת.

מתן תמיכות ממשלתיות למוסדות ציבור אמור להיעשות על־ידי מבחנים עניינים ושיוויוניים. עיקרון זה נקבע על־ידי בית־המשפט העליון ואומץ בהנחיות שהוצאו על־ידי היועץ המשפטי לממשלה.

הפרופ' יצחק זמיר פירסם בראשית החודש הלכה ברורה בדבר חלוקת התמיכות למוסדות המשרתים את הציבור שלא למטרות רווח, בתחומי החינוך, התרבות, הדת וכדומה.

זמיר סבור, כי מתן תמיכות מאוצר המדינה ללא מבחנים מנוחים, לא זו בלבד שיש בו כדי להביא לבזבוז כספי המדינה, אלא הוא עלול גם להשחית את המידות ולערער את האמון של הציבור במערכת השלטון.

בית־המשפט העליון שנדרש לעניין זה פסק, כי „חובתה הראשונית של הרשות היא לנהוג שוויון בין שווים". ועדת הכנסת קיבלה, בחודש מרץ השנה, מסקנות בנושא שיטת הקצבות למוסדות דת. בין היתר קבעה הוועדה, כי „חלוקת הכספים נעשתה במשך שנים שלא על־פי אמות־מידה של סדר ומינהל תקינים".

הוועדה ממליצה, כי בחלוקת תמיכות הממשלה במוסדות דת, יש לקבוע סדרי־עדיפויות ולתת משקל לשיקולים כמו: מיקומו של המוסד, מספר התלמידים, שעות הפעילות ומספר יוצאי צבא הלומדים בו. לרבות חינוך להתגייסות לצה"ל.

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר, מדגיש, שמן הראוי שהמבחנים לקבלת התמיכות לא יישארו בגדר סוד השמור לבעליו, לטובתו, אלא יפורסמו ברבים.

אי־האמון

(המשך מעמוד ראשון)

אגו"י יכולה להישאר בקואליציה, לאחר שתצביע אי־אמון בממשלה. יו"ר הקואליציה, חיים קופמן (ליכוד־חירות), הסכים, כי הבעייה קשה, במיוחד לאחר שגם המערך וגם הליכוד אינם מעוניינים בהרחקתם של שפירא ופרוש מחיקם. שר־המשפטים משה ניסים, ציין, כי נכון ששר אינו יכול להצביע אי־אמון בממשלה ועם זאת להישאר בקואליציה. אולם הפעם מדובר בשותפה קואליציונית, שאין לה שרים.

רוצה את הכסא

כתבנו מעיר, כי לפני שלושה שבועות פירסם שר־האנרגיה, משה שחל (מערך), שהוא פרקליט במקצועו, חוות־דעת הקובעת חד־משמעית, כי סיעה המצביעה אי־אמון בממשלה מוצאת אוטומטית מה־קואליציה.

אברהם שפירא עצמו הביע תיקווה, כי למרות האי־אמון, לא יופעלו כל סנקציות נגדו או אגו"י, והוא אישית יוכל להמשיך ולשבת על כיסאו של יו"ר ועדת הכספים.

יש גבול

בישיבת סיעת המערך בכנסת אמר ח"כ אהרן נחמיאס (מערך) כי אם אגו"י אכן תביע אי־אמון, „אין לטאטא את הדברים מתחת לשטיח. לא מדובר כאן במשחק־ילדים ונצטרך להוציא מהקואליציה". חיים רמון אמר, כי „נמאס מהמיתקפה הדתית. יש גבול לשיבוש מערכת החיים שלנו".

בסיכומו של הדיון הוחלט לקבל את עמדתו של יו"ר הסיעה, רפי אדירי, ולהכריע בנושא זה רק לאור התנהגותה של אגו"י היום.

אפיקים מסייע ללימודי חיילים מעיירות פיתוח

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

חברי קיבוץ אפיקים הקימו קרן מיוחדת למימון המשך לימודיהם של חיילים משוחררים מערי פיתוח ומשכונות מצוקה המתגוררים ועובדים בקיבוץ ולומדים במכינה הקדם־אקדמית שבמיכללה האיזורית עמק הירדן.

על כך מסר אתמול מזכיר הקיבוץ, שמעון הלמן, לסגן ראש הממשלה ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, שביקר במיכללה ובקיבוץ.

הקרן הוקמה לאחר שבקיבוץ הוחלט לעבוד ב־1 במאי האחרון ולהקצות את התמורה הכספית של יום עבודה זה להקמת הקרן.

סירטאווי כפה

(המשך מעמוד ראשון)

מתי פלד, אשר הסכים לשמש מתווך, אולם שמו נפסל לחלוטין על־ידי מנחם בגין.

בתגובה אמר סירטאווי, כי לא ייפגש עם נציג ישראלי רשמי בלשחו, לפני שיקבל המלצה של פלד. על רקע זה פנה ראש אכ"א למתי פלד וביקש ממנו את שירותיו הטובים. פלד נעתר לבקשה, נפגש עם סירטאווי בחו"ל ושיכנע אותו להיפגש עם לובה אליאב, שליח ממשלת ישראל. ואכן, בהמשך נפגשו השניים פעמים רבות.

„ב־רשימה המתקדמת" הזכירו אתמול נושא זה, נוכח כוונות המערך לתת השבוע יד, יחד עם הליכוד, לחוק נגד טרור, האוסר פגישות עם אישי אש"ף. יוזמי החוק לא הסתירו, כי מטרתו העיקרית היא למנוע פגישות של חברי „המתקדמת" עם בכירים באש"ף.

הטור השבועי

גזרות נוספות על הגימלאים

בתקציב שנת 1986/7 מתכוננת הממשלה לפי הצעת מנכ"ל הביטוח הלאומי, ושר העבודה, להנחית מכה כבדה על ציבור הגימלאים, לפי הצעתם, יוקטנו תשלומי הוותק בקיצבאות הזיקנה באופן דרסטי. הקטנת תוספת הוותק וההחלטה הקודמת על הטלת מס־הכנסה על קיצבאות הזיקנה יחד עם ביטול הסובסידיות, מורידים את רמת חייהם של הקשישים בישראל באופן משמעותי.

יו"ר הסתדרות הגימלאים, הח' אוריאל אברהמוביץ, התריע בשידור ברדיו כי יחסה של הממשלה אל הקשישים, כפי שבא לידי ביטוי בקיצוץ תוספת הוותק והטלת המס, מביא יותר ויותר גימלאים לרובד של מקרים סוציאליים.

ביום ה' השבוע, תתכנס המזכירות הפעילה של הסתדרות הגימלאים, כדי להחליט על דרכי תגובה על החלטות הממשלה. תובא הצעה לארגן שורה של הפגנות המוניות, כדי לעורר את דעת הקהל לקראת הדיונים בכנסת.

בישיבת ועדת הרווחה בכנסת – שנתקיימה ב־16.12.85 ודנה בבעיית העזרה הרפואית לקשישים השתתף נציגנו הח' יצחק קדמן. הוא תבע למצוא פתרון דחוף ל־1000 הקשישים הממתינים בתור לאשפוז סעודי שעל אחד מהם הוא מקרה טרגי לו ולמשפחתו. הוא הביא את דרישת הסתדרות הגימלאים להפעלה מיידית של חוק הסיעוד.

מחוז חיפה –

גימלאי „מקפת" – במחוז חיפה התכנסו למפגש חגיגי למסיבת חנוכה בהשתתפות חברים רבים ונציגי מוסדות. דברי ברכה השמיעו החח"ח יוסף בלושטיין – יו"ר המחוז וסגנו ישעיהו פלג, י. שילון מנכ"ל קרן „מקפת" וסגנו ג. הבר. ש. וול מועצת פועלי חיפה. לאחר הברכות נערכה תכנית אמנותית. הינחה המסיבה הח' שמעון בוברובסקי יו"ר הארגון.

כנס חוגי המתנדבים –

חוגי המתנדבים הפועלים במסגרת מועצת פועלי חיפה התכנסו למפגש מסורתי. ברכו הח"ח משה ורטמן מזכיר המועצה, חוה קופלביץ מזכירת נעמ"ת, יהודה בן־נון מזכירות מועצת הפועלים. במפגש השתתפו נציגים ממשען, הסתדרות הגימלאים, נעמ"ת וארגונים אחרים הינחה את המפגש הח' שלמה וול המח' לבטחון סוציאלי.

ועדת התרבות – של מחוז הגימלאים בחיפה קיימה ישיבה מיוחדת לדיון על בעיות תרבות והסברה. סקירות על הפעולות מסרו החח"ח יוסף בלושטיין, מרדכי זילברשטיין, בדיון השתתפו החברים: שפר. בן דוד. כבירי. גלעדי. סקורצקי. פניה ברזילי, אביגיל אפרתי, אהרוני. סיכם הדיון הח' רפפורט.

אות יקיר – העיר חיפה – לפעילי הסתדרות הגימלאים בחיפה הוענקה לח"ח יוסף בלושטיין, ישעיהו פלג, כינדה בורג, סימה רבקאי, הח' לילית דרורי. קיבלה אות יקיר ההסתדרות בקרית "מוצקין, מזכירות המחוז מברכת את מקבלי האות ומאחלת לחם בריאות ואריכות ימים.

גימלאי המושבים –

מבית חנן, נטעים, בית עובד וגן שורק, קיימו טיול וסיור במושבים עין חצבה, נאות הכיכר, עין יהב ומרכז ספיר.

גימלאי „משען" –

מאיזור ירושלים התכנסו ב־16 בדצמבר ש.ז. בבית אבות גונן, לדיון בבעיות הפנסיה – זכויות ותנאים. הח' משה סמולר יו"ר הארגון מסר דו"ח על פעולות הסתדרות הגימלאים נגד הגזירות השונות.

ותיקי התנועה – מפ"ם –

התכנסו ב־17 בדצמבר ש.ז. לדיון על בעיות הגימלאים והחליטו לפנות למוסדות ההסתדרות והסתדרות הגימלאים להגשים את ההחלטה על הצמדה לשכר ממוצע במשק על כל הגימלאים לכלול את כל מרכיבי השכר בפנסיה להעלות את אחוז הפנסיה לאלמנות.

פתח־תקווה –

מסיבה לגימלאי קרית־אלון נערכה בחג החנוכה בהשתתפות חברים רבים, נשמעו ברכות ודבר חברים.

גימלאי „מבטחים" – באיזור פ"ת התכנסו לאסיפה כללית בהשתתפות הח' אורי אלפרט שהרצה על בעיות הגימלאים, נבחר ועד הארגון בהרכב חח"ח. ח. גורפינקל, תהילה, שליסל דוד, קורנגרין שמואל, אובליגנהרט אריה, וקנצנשטיין מאיר.

בית־שאן –

מסיבת חנוכה – לגימלאי בית־שאן התקיימה ב־16 בדצמבר ש"ז בבית מועצת הפועלים. ברך מזכיר מועצת הפועלים הח' פנחס קבלו ומנהל סניף „מבטחים" במקום הח' פנחס פולומבו. לאחר דברי החברים נערכה תכנית אמנותית.

באר־שבע –

מועצת מחוז הנגב – נציגי הסניפים ב"ש, ערד, שדרות, מצפה רמון נפגשו ב־16 בדצמבר ש.ז. לדיון על הקמת מועצה מחוזית של גימלאי הנגב. פתח המפגש הח' זק איזנקוט. החברים: אריה סריג, אביגדור רקח ודוד עזרא ברכו בשם המרכז לאחר דיון נבחרה מזכירות מחוזית, בראשותו של הח' אביגדור אביטל שקיבל על עצמו לפעול ולהפעיל הגימלאים בנגב.

חטיבת הפנסיונרים האקדמאית –

סמינר לגימלאים אקדמאים התקיים במשך 3 ימים בבית דוד באשקלון. פתח והינחה את הסמינר הח' א. שניר, שסקר את בעיות הגימלאים האקדמאים. בסמינר הושמעו הרצאות של מרצים מאוניברסיטת בן־גוריון ומכון ווינגט על בעיות בריאות זיקנה. כמו כן נשמעו הרצאות על בעיות המזרח התיכון וארצות ערב.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 23.12.85

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קנית	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1453.54	1518.95	1477.78	1496.21	1487.5
לירה שטרלינג	1	2071.39	2169.82	2108.49	2134.80	2123.8
מרק גרמני	1	578.90	606.41	589.27	596.62	592.63
פרנק צרפתי	1	186.09	197.42	191.84	194.23	193.24
גילדן הולנדי	1	513.90	538.32	523.10	529.63	525.67
פרנק שווייצרי	1	689.35	722.11	701.70	710.45	704.48
כתר שבדי	1	188.48	197.44	191.85	194.25	193.12
כתר נורווגי	1	188.97	197.95	192.35	194.75	193.72
כתר דני	1	159.36	166.93	162.21	164.23	163.06
מרק פיני	1	263.96	3276.50	268.68	272.03	270.48
דולר קנדי	1	1040.96	1090.42	1059.60	1072.82	1066.6
דולר אוסטרלי	1	997.13	1045.47	1012.31	1019.97	1012.5
ראנד דר' אפריקני	1	474.04	558.09	551.21	558.08	554.54
פרנק בלגי	10	278.72	296.09	287.61	291.20	289.79
שילינג אוסטרי	10	823.70	862.84	838.45	848.91	842.96
לירה איטלקית	1,000	846.42	899.92	863.69	874.46	868.32
ין יפאני	1,000	715.69	749.69	728.50	737.59	733.75

● גורמי ביטחון רואים בחומרה רבה את התופעה של הגידול במספר העריקים ומשתמטי הגיוס מקרב בני העדה הדרוזית, תופעה שלא היתה מוכרת בעבר במימדים כאלה. כתב עתי"ם מוסר, כי בשבוע האחרון ערכה המשטרה הצבאית, בשיתוף עם משטרת ישראל, פשיטה על בתי עריקים ומשתמטים בכפרי הדרוזים בגליל. בין הכפרים אותם פקדו לוכדי העריקים, היה גם הכפר בית ג'אן, ששיכל 28 מבניו במערכות ישראל ושרבים מתושביו משרתים בכוחות הביטחון. הפשיטות בוצעו על בתיהם של למעלה מ־120 משתמטים ועריקים, שכמה עשרות מהם נעצרו, האחרים לא היו בבתיהם והחיפושים אחריהם נמשכים.

6 לבנים נהרגו ממטען במרכז קניות בדרא"פ

ההרוגים: שלוש נשים ושלושה ילדים, 44 בני־אדם נפצעו ● הפיגוע אירע באתר נופש אליו הגיעו רבים לחופשת חג המולד

דרבן, דרום־אפריקה. — שישה לבנים — שלוש נשים ושלושה ילדים — נהרגו אתמול ו־44 איש נפצעו, כאשר מטען התפוצץ במרכז קניות שהמה לקוחות לקראת חג המולד, באתר נופש בדרום־אפריקה.

איש לא טען לאחריות לפיצוץ באמנזינטוטי, בקירבת העיר דרבן שלחופי האוקינוס ההודי. בלוסאקה שבזמביה לא הגיב על הפיצוץ הדובר של הקונגרס הלאומי האפריקני, ארגון הגרילה העיקרי הלוחם נגד משטר ההפרדה.

המשטרה מסרה, כי המטען הוטמן בפח אשפה במרכז קניות מקורה. השר לענייני חוק וסדר, לואי לה גרנג', הפסיק את חופשתו כדי לחוש למקום הפיצוץ, ואמר כי כוחות הבטחון יפעלו כדי לגלות את האחראים.

הוא הוסיף: „אני מצטער מאוד לומר, כי סוג זה של תקרית מזעזעת, לא היה בלתי צפוי לגמרי. הוזהרנו ע"י הקונגרס הלאומי האפריקני, כי הם יפעלו נגד „מטרות רכות" — אזרחים, נשים וילדים באזורי קניות", אמר.

המון רוגז בקניון

עדי ראייה מסרו, כי לאחר שאירע הפיצוץ נאלצו שוטרים להפעיל כלבים על מנת להשתלט על ההמון הרוגז במרכז הקניות. אנשי עזרה ראשונה חשו להגיש סיוע לנפגעים, שהועברו במכוניות פרטיות ובאוטובוסים לבית־החולים.

עדי ראייה מסרו, כי שיירה של כלי רכב העבירו את הנפגעים לבתי חולים קרובים. כתבים באחד מבתי החולים מסרו, כי היו מחזות זוועה בעת שהפצועים הובאו לחדרי המיון, מהם רבים שותתי דם ובוכים.

אתמול גם נמסר, כי בשבת נפצעו שני ילדים לבנים, אשה לבנה ושני הורים בעת שנזרקה פצצה אל מתחת למיניבוס במרכז דרבן שהיא עיר בה מתגוררים לבנים בלבד.

הקונגרס האפריקני הלאומי, ארגון שהוצא אל מחוץ לחוק והנאבק להפלת המשטר הלבן בדרום־אפריקה, הואשם בביצוע הפיגועים האלה. אולם עד כה ארגון זה נמנע מלפגוע במה שמכונה „מטרות אורחיות רכות", היינו באזרחים תמימים. (ע"ר, ע"צ)

אשה, שנפצעה בפיצוץ מטען במרכז קניות באתר נופש ליד דרבן, מובלת לבית החולים. 50 בני־אדם נפגעו בפיצוץ. (צילום: אי.פי.)

חומת אש ענקית עדיין מסכנת תושבי נאפולי

שלוש יממות אחרי התלקחות המיכל הראשון האש עדיין משתוללת ● מאות מחוסרי בית מחפשים מחסה מפני הקור

נאפולי. — 70 מיליון ליטר של דלק אבדו בהתפוצצות 82 מיכלי הדלק באיזור התעשייתי של נאפולי ברובע סאן־ג'ובאני לא הרחק מן הנמל, קרוב לשלוש יממות אחרי התלקחות המיכל הראשון, נאפולי עדיין בוערת והלהבות מגיעות לגובה של 300 מטר.

התבערה הגדולה מתרחשת קרוב לרובע של 5 קמ"ר מרובעים בו חיים קרוב ל־40 אלף תושבים. את העיר כולה חוצה חומה של אש לאורך 500 מטר. האש מסכנת עדיין את 20 המיכלים השלמים.

הטכנאים מזהירים מפני אפשרות של התפוצצות מיכלים נוספים, אשר בגלל הגזים המצטברים בתוכם הופכים למעין פצצות־שמן המאיימות בהתפוצצויות נוספות.

כוחות הבטחון הקיפו את הרובע הבוער, הנמצא „מחוץ לתחום", כתם עצום של דלק שחור, שנשפך לתוך הים, איים על האי קפרי, וספינות מיוחדות שאבו עד כה מהמים 57 אלף ליטר דלק.

מאות מחוסרי בית בנאפולי מחפשים מחסה מפני צינת הלילה בצריפים מאולתרים, בקרוונים ובאוטובוסים. רבים פולשים לתוך בתים הנמצאים בשלבי בנייה. השלטונות העמידו לרשות מחוסרי הגג שלוש אניות העוגנות בנמל העיר.

החוקרים תוהים ובודקים בקפדנות את אחד השערים הצדדים שנמצא ניזוק ופתוח למחצה בבוקר הדליקה. סיבת ההתפוצצות עדיין לא נקבעה בוודאות, אולם מתחזקת הסברה, כי היא נגרמה כתוצאה מפעולת טרור.

18 כורים פולנים נהרגו בהתפוצצות גז

ווארשה. — בהתפוצצות גאז מתאן ניספו 18 כורי פחם שביצעו עבודות תחזוקה במכרה בדרום מערב פולין ביום ראשון — מסרה סוכנות הידיעות הפולנית.

בתקרית זו נפצעו שמונה כורים נוספים, אולם רק שניים מהם נשארו לטיפול בבית־חולים ומצבם הוגדר כקל.

הפיצוץ אירע בעומק של 200 מטר מתחת לפני האדמה ליד העיר ואלבריך". (ע"ר)

● משטרת פאקיסטן עצרה לפחות 20 מנהיגים של מפלגות פוליטיות, שנאסרו, כדי למנוע עצרת המונים שתכננו מפלגות אלה ליום רביעי, אמר ביום שני מנהיג אופוזיציה שירד למחתרת.

יחידות משטרה עצרו את הפוליטיקאים אמש בבתיהם, על פי תקנות המשטר הצבאי.

הרוסים מסכימים לעיין ביותר תיקי הגירה

מוסקווה. — לפי שעה אין סימנים לשינוי משמעותי בהגירת יהודים סובייטים מבריה"מ לישראל, מסרו אתמול מקורות דיפלומטיים מערביים במוסקווה, בעקבות הידיעה שפירסם השבועון האמריקני „טיימס", לפיה מתנהל עתה מו"מ בין בריה"מ, פולין, צרפת וישראל, בדבר הטסתם של כמות אלפי יהודים סובייטיים לישראל.

אולם, הדיפלומטים הוסיפו, כי „אביר" (משרד האשרות הסובייטי), הסכים בחודשים האחרונים לעיין במספר רב יותר של תיקים מאשר קודם לכן.

לפי מקורות מערביים, מבין כשני מיליוני יהודים בבריה"מ, מעוניינים כ־400 אלף להגר.

לפי התוכנית שהזכיר השבועון „טיים", אמורים היהודים הסובייטיים לנסוע תחילה לפולין, ומשם יוטסו לישראל, וזאת משום שהקרמלין רוגז על שמהגרים יהודים רבים משתכנים בארה"ב.

מהמועצה למען יהודי בריה"מ בירושלים, נמסר כי מבין 124 היהודים שהיגרו באוקטובר מבריה"מ, רק כ־40 עלו ארצה, ואילו אחרים העדיפו לנסוע למדינות מערביות, ובייחוד לארה"ב. (ע"צ)

טלקס

● הליגה הערבית תדון ביחסי אפריקה־ישראל

כווית. — המדינות החברות בליגה הערבית יוזמנו לשיחות חירום, כדי לדון במגמה של חידוש היחסים הדיפלומטיים בין מספר מדינות אפריקניות לבין ישראל — מסרה אתמול סוכנות הידיעות של כווית.

סוריה ולוב הגישו הצעה לכינוס ישיבת חירום של שרי החוץ הערביים, כדי לדון בצעדים שנקטו כמה מדינות אפריקניות כמו ליבריה, חוף השנהב וזאיר לחידוש יחסיהן הדיפלומטיים עם ישראל. (ע"ר)

● הקרמלין מציע לתווך בין עיראק לסוריה

כווית. – הקרמלין הציע לאחות את הקרע בין עיראק לבין סוריה על מנת שיתאחדו כדי לעמוד יחדיו מול האיומים נגדן – מסר אתמול העיתון „אלוטן" כאן.

העיתון, המצטט מקורות ערביים מהימנים, מסר כי עניין זה נדון בעת ביקורו במוסקווה של נשיא עיראק, צאדאם חוסיין, בעת האחרונה. (ע"ר, ע"צ)

● יריות על דיפלומטים איראנים בקולומבו

קולומבו. – יריות נורו על מכונית בה נסעו שני דיפלומטים איראנים בעת שעברה ליד שגרירות עיראק בקולומבו בירת סרי־לנקה ביום א' בלילה – אמר דובר השגרירות האיראנית אתמול.

הוא אמר, כי שתי היריות נורו לעבר המכונית מכיוון שער השגרירות העיראקית. אולם הוא לא ידע לומר כמה אנשים מעורבים בתקרית.

הדיפלומטים לא נפגעו. אולם החלון האחורי של המכונית ניזוק, הוא אמר. הדובר הוסיף, כי הוגשה תלונה למשרד החוץ של סרי לנקה. (ע"ר)

● מטוסי חה"א הדני בסכנת קירקוע

קופנהגן. – מטוסי ה־אף־16 בחיל האוויר הדני בסכנת קרקוע, חיל־האוויר הדני מודאג מאוד.

96 מטוסי ה־אף־16 שלו, עלולים להיות מקורקעים בעתיד הלא רחוק, חלקם או רובם, אם לא תחול נסיגה בהתפטרויות הטייסים הצבאיים, העוברים לשוק האזרחי – בעיקר לחברת התעופה הסקנדינבית „ס.א.ס.". חברה זו מציעה להם שכר גבוה פי שניים משכרם כאנשי צבא הקבע הדני.

עלי כהן, דנמרק

● תחזית הצמיחה של המשק האמריקני ל־1986: 2.9 אחוז

ניו־יורק. – הצמיחה האיטית במשק האמריקני תימשך גם בשנה הבאה ותסתכם בלא יותר ב־2.9 אחוז – לפי תחזית היועצים הכלכליים של שבועון החדשות „טיים", שהופיעה בגיליון יום א'.

תחזית זו טובה קצת יותר מן התחזית ל־1985, שהיתה 2.4 אחוז לפי סיכומי משרד המסחר האמריקני, שנמסרו ביום שישי האחרון.

עם זאת, קיים פער רציני בין התחזית החדשה לבין הצמיחה המרשימה של 6.6 אחוז בתל"ג האמריקני שהוצגה ב־1984. (ע"ר)

● רוב השווייצים מתנגדים להצטרפות לאו"ם

באזל. – רוב ברור של אזרחי שווייץ מתנגד להצטרפות המדינה לאו"ם, מתברר מסקר שפורסם אתמול.

הסקר, שנערך ע"י השבועון „קו־אופ־צייטונג" לקראת משאל־העם על שאלה זו, האמור להתקיים בחודש מארס, העלה כי 51.4 אחוז מתנגדים להצטרפות לאו"ם, 43.9 אחוז תומכים בהצטרפות והיתר מהססים.

שני־שלישים מבין אלה המתנגדים להצטרפות לאו"ם, חוששים כי היא תסכן את הנייטרליות השווייצית. (ע"ר)

וויני מנדלה שוחררה וחזרה לסווטו

יוהנסבורג. — מנהיגת השחורים בדרום־אפריקה ווני מנדלה, שוחררה אתמול ע"י בית־משפט ביוהנסבורג עד ל־22 בינואר, וחזרה מיד לביתה בסווטו, שהשיבה אליו נאסרה עליה, ושם המתינו לה אנשי משטרת הבטחון.

מאוחר יותר עזבה את סווטו, קריית־השחורים הגדולה שבקירבת יוהנסבורג, וטסה לקייפטאון, לדברי פרקליטה.

הפרקליט מסר לעיתונאים בנמל־התעופה של יוהנסבורג, כי היא עשויה להפגש עם בעלה נלסון, מנהיג הגרילה, המרצה מאסר עולם בכלא פולסמור בקירבת קייפטאון.

לא היה ברור מיד, אם יוצאה לקייפטאון מכיוון שאיימו לעצור אותה פעם נוספת.

הגב' מנדלה נעצרה ביום ראשון על שהתעלמה מאיסור הממשלה לשוב לביתה בסווטו. היא בילתה לילה אחד בתחנת משטרה והתייצבה אתמול בבוקר בבית־המשפט, כשקרסולה השמאלי חבוש, לאחר תיגרה עם המשטרה בשבת. (ע"ר, ע"צ)

„רק מכשול אחד בדרך להסכם בלבנון"

ביירות. — ראשי המיליציות של המוסלמים והנוצרים בלבנון הודיעו אתמול, כי נותר רק מכשול אחד החוסם את הדרך לקבלת ההסכם הנתמך על־ידי סוריה לרפורמות מדיניות שנועדו לשים קץ למלחמת־האזרחים הארוכה בלבנון.

„אנו עדיין עובדים על נוסחה שתפתור את הסעיף הזה, הנתון במחלוקת, אמר מנהיג המיליציה השיעית, נביה ברי, לכתבים, לאחר שנועד עם ראשי המיליציות של הנוצרים והדרוזים במערב־ביירות.

ברי לא אמר מהו הסעיף המכשיל את ההסכם, אולם השיחות על ההסכם בחסות סוריה הסתיימו ביום שישי שעבר ללא הסכם בעיקר על אורכה של תקופת המעבר לקראת ביטול שיטת החלוקה הנוכחית בין העדות בלבנון המעדיפה את המיעוט הנוצרי.

השיחות בדמשק עשויות להתחדש היום, כדי לברוק את הסכם הפשרה בנוסח הסופי שלו, אמר נביה ברי מבלי לפרט.

נציג המיליציה הנוצרית, מישל מור, אמר אף הוא, כי נציגי הצדדים יחזרו לדמשק בקרוב. (ע"ר, ע"צ)

טרוריסטים באסקים רצחו גנרל ספרדי

פאמפלונה, ספרד. — גנראל בדימוס של המשמר האזרחי נורה כאן למוות, ככל הנראה על־ידי טרוריסטים באסקים, בעיצומן של הפגנות־מחאה על מותו של החשוד הבאסקי, בעת שנעצר על־ידי אנשי המשמר האזרחי, מסרו מקורות המשטרה כאן.

המקורות מסרו, כי גבר ואשה ירו בבריגאדיר חואן אטרס פנה בראשו והרגוהו, בעת שהלך ללא שומרי־ראש במרכז עיר זו, שהיא בירת מחוז נווארו בצפון־ספרד.

עוד מסרו המקורות, כי לפי כל הסימנים בוצע הרצח הזה על־ידי ארגון הטרור הבאסקי „מולדת וחופש לבאסקים". עד כה הרגו אנשי הארגון הטרוריסטי הזה 35 בני־אדם במהלך 1985.

במחוז נווארו גם נמצאה גופתו של נהג האוטובוס מיקל זאבאליזה, שגופתו צפה במורד הנהר בידוזואה לפני 19 ימים, לאחר שנעלם בעת שהיה במעצר המשמר האזרחי. (ע"ר, ע"צ)

רייגן אישר חוקים לעידוד היצוא החקלאי

וושינגטון. — הנשיא רייגן חתם אתמול על שני חוקים שנועדו להזיל שינויים מרחיקי־לכת במדיניות החקלאית של הממשלה ולדרבן מדינות אחרות לקנות מוצרי חקלאות אמריקניים.

בטקס חתימת החוקים שנערך בבית־הלבן, בהשתתפות יותר מ־100 מחוקקים ממדינות חקלאיות שבארה"ב, אמר רייגן, כי הוא מתנגד לסעיפים מסויימים בחוקים, אך חתם עליהם משום שהם „צעד בכיוון הנכון".

חוק אחד מקצץ בסובסידיות למחירים ולהכנסות של החקלאים, ואילו השני מארגן מחדש את שיטת האשראי החקלאי בארה"ב. החוק צופה, כי הסובסידיות הממשלתיות למחירים של תוצרת חקלאית יגיעו ל־52 מיליארד דולר ב־3 השנים הראשונות של תוכנית החומש, דהיינו שני מיליארדי דולרים יותר משביקש רייגן לאשר. (ע"ר)

אסירים למדו מהסרט „בריחה" ונמלטו במסוק

דובלין, אירלנד. — שלושה אסירים שביצעו בריחה דרמטית במסוק מבית־הסוהר, בשבוע שעבר, נתפסו אתמול. השלושה, ביחד עם אשה שאילצה טייס הליקופטר להטיס אותם מחצר בית־הסוהר, נתפסו אתמול בבוקר ליד גבול [illegible] בשרוקן משטרתית שגרתית ובדיקת המכונית שלהם [illegible] לאורך הכביש הראשי.

הארבעה שנתפסו הם: ג'ימס רודני לאוקרן, 20, שנשפט למאסר עולם על רצח, וויליאם דוגלאס, 42, שנשפט ל־23 שנים על [illegible] 34, שנשפט ל־40 שנים על [illegible] מאסוקס.

מאסוקס, 40, השפה משוק ביום שישי [illegible] [illegible] „בריחה" בהשתתפותו של [illegible] [illegible]

טלקס

● תזכורת לגאון, היכן התרומה ל"היכל" באשקלון?

ראש עיריית אשקלון אלי דיין, שיגר מכתב תזכורת לניסים גאון, איש העסקים היושב בשוויץ, והזכיר לו את "היכל גאון" שעמד־זה מכבר לקום בשכונת שמשון באשקלון בתרומתו, בעלות של 2.5 מיליון דולר.

דיין הפנה את המכתב ליואל הרצוג (בנו של נשיא המדינה וחתנו של ניסים גאון המנהל את עסקו של גאון בג'נבה). דיין ביקש למסור לגאון, כי אם אינו יכול לעמוד בהבטחתו לתרום את מלוא הסכום, מוכנים להסתפק באולם קטן הרבה יותר, שבו 750 מקומות, שכדי לבנותו דרושים עוד 250 אלף דולר וכספים שכבר שלח גאון.
רפאל גאון

● תובעים להעביר כספים מהטלתרום למרכז למען העיוורים

המרכז לעיוור בישראל פנה ליו"ר המועצה הציבורית למען חזקן, שולמית שמיר, בתביעה כי תעביר למרכז לעיוור 400 מיליון שקל מכספי הטלתרום. 60 אחוזים מן העיוורים הם קשישים.

לדברי "המרכז" מתנהל מבצע התרמה למען העיוורים מדי שנה סמוך לחנוכה. המרכז ביקש לדחות את הטלתרום, כדי שלא יתנגש בצורכי העיוורים. אך נענה בשלילה. **יצחק שור**

● אתר החרמון יפתח בקרוב

גובה השלג באתר החרמון הגיע ל־70 ס"מ באיזור הרכבל העליון, ולכ־50 ס"מ באיזור הרכבל התחתון. ואפשר כבר היום להפעיל את האתר לגולשים. אולם, מפעילי האתר חברי מושב נווה־אטי"ב מסרו, שעדיין המקום איננו כשיר לשמש כאתר תיירותי, משום שטרם הסתיימו כל ההכנות לקראת שנת הגלישה החדשה, החלו כלים כבדים להכשיר מסלול גלישה נוסף. מפעילי האתר מסרו, שהשנה נקבע מחיר נמוך יותר למבקרים ויעמוד על 4 דולר במנוצע לנפש. דמי כניסה לאתר החרמון. **יהודה צור**

● עלייה של כ־6% בבטוח החובה לרכב בינואר 1986

תעריפי ביטוח חובה לרכב יועלו בתחילת חודש ינואר 86 בכ־6% ובפברואר בכ־0.5%. כך מוסר עוזי אבל, מנכ"ל אבנר – איגוד לביטוח נפגעי רכב.

אבל מציין, כי ועדת הכספים של הכנסת קיימה באחרונה שתי ישיבות בנושא העלאת תעריפי בטוח חובה לרכב והחליטה לעדכן את התעריפים. כיוון שלא הועלו מאז חודש אוקטובר 1985. למעשה צריכים היו התעריפים החדשים להיות מחושבים על בסיס עליית המדד המצטברת בחודש אוגוסט (3.9%), ספטמבר (3.0%) ואוקטובר (4.7%) המסתכמת בכ־12%. (שע"ה)

● 36 אלף תלונות על שרותים ומוצרים ב־4 השנים האחרונות

בישיבת מליאת הרשות להגנת הצרכן, שהתכנסה לסיכום ארבע שנות פעולה, נמסר על־ידי יו"ר הרשות, נוזחת קצב, כי בארבע השנים האחרונות טיפלה הרשות ב־36,100 תלונות צרכנים, במרכז ובסניפי הרשות במועצות הפועלים. 85% מהתלונות נפתרו לשביעות רצונם של הצרכנים. בתקופה זו, חל גידול ניכר במספר התלונות, בעיקר בשל עסקות החבילה מצד אחד וגידול בתודעה הצרכנית מצד שני. גידול בתודעה הצרכנית החל מסתמן כבר ב־1984, והגיע ל־84% בעלי תודעה צרכנית מפותחת, ובעיקר בקרב יוצאי ארצות האיסלם, כך עלה מסקרי דעת קהל שעורכת הרשות מידי שנה בשנה. (שע"ה)

"הסיכוי" להרשיע את גינדי בכוונת מירמה מוטל בספק

אמר השופט מלץ שהחליט להאריך מעצרו של גינדי עד תום ההליכים בשל הסיכוי להרשיעו בסעיפים האחרים: זיוף מסמכים, שיבוש הליכי משפט ● "אין להגנה טיעונים של ממש נגד האישום שגינדי זייף מסמכים שמטרתם להוכיח שהסכם רכישת קרקעות מחברת "דקל" — לא בוטל"

הקבלן אברהם גינדי (48) מראשון־לציון, המואשם במעשי גניבה, מירמה וזיוף, וכן בשיבוש הליכי משפט בפרשת הקרקעות, נעצר אתמול עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב יעקב מלץ נענה בכך לבקשת פרקליטות מחוז המרכז, לעצור את גינדי עד תום משפטו, בגלל חומרת העבירות והיקפן. הנאשם, בני־משפחתו, ידידיו וסניגוריו שנכחו באולם המשפטים, קיבלו את החלטת השופט בתדהמה אך באיפוק מירבי.

השופט מלץ קרא את החלטתו המנומקת, בפני אולם מלא, מייד בראשית הדיון.

לצורך ביצוע עבירות המירמה, טענה התובעת, הציג הקבלן מצגים כוזבים בפרסומים בעתונות ובעל־פה, בפני רוכשי החלקות.

התובעת טענה, כי קיים חשש סביר שאם ישוחרר הנאשם, הוא עלול להשפיע על עדים, וכן לנסות להימלט מאימת הדין.

לא מצג שווא

הסניגורים עוה"ד רם כספי, י. קירש וי. גינדי טענו, כי באשר לעיסקות הקרקע ביו"ש, מדובר בטענות פורמליות בלבד נגד גינדי, ולא מעשי הונאה נגד רוכשי הקרקעות. הקבלן קיבל מלשכת סגן שר החקלאות דאז (ח"כ דקל) מכתבים רשמיים, שמהם ניתן להבין כי אכן יש אישורים להקמת ישובים באותם אתרים בהם מכר גינדי חלקות, ולפיכך, טוענים פרקליטיו, לא היה כאן שום מצג־שווא מצדו, והמצב לאשורו הובא לידיעתו של כל רוכש־קרקע.

הסניגורים טוענים עוד, כי למעשה איש מהרוכשים לא הגיש תלונה פלילית נגד גינדי, וכל מי שרצה לחזור־בו מן העיסקה — רכישתו בוטלה וכספו הוחזר לו. וכן, רוכשים רבים ניצלו אפשרות זו וקיבלו השקעתם בחזרה.

השופט מלץ ציין בהחלטתו, כי ייתכן שיש ממש בטיעונים אלה. "התרשמותי הכללית היא — אמר — שהרוכשים ידעו כי רכישתם היא בבחינת "שיר מזמור לעתיד לבוא", וכי יש עוד צורך בהליכים רבים וממושכים... בלשון ציורית ניתן לומר, שהם רכשו חלום, או סיכוי להגשמתו של אותו חלום, ובמחירים הזולים ותנאי התשלום הנוחים — גם זה כדאי".

מכל מקום, הטעים השופט, "נראה לי בשלב זה, שקיומו של אותו סיכוי סביר להרשעה בסעיף אישום זה מוטל בספק, והשופט שישמע את הראיות יצטרך להכריע בו. בעטיו ושל סעיף זה, בלבד לא הייתי עוצר את הנאשם "עד תום ההליכים".

עם זאת החמיר השופט בביקורתו בסעיפי האישום הנוספים, בציינו כי הקבלן מכר לרוכשים זכויות — ויהא טיבן אשר יהא — והמשיך לגבות את התשלומים בגינן שעה שזכויות אלה לא היו שלו כלל, או שחדלו להיות שלו.

שעה שהחלה החקירה, הכין הנאשם וזייף שני מיסמכים — כטענת התביעה — שמטרתם להראות שביטול ההסכם שהיה לקבלן עם חברת "דקל", שבעליה הם שמואל עינב ויעקב עקנין, באשר לרכישת זכויות־קרקע באחד הכפרים בשומרון, לא היה סופי, או שבוטל לאחר־מכן. מטרת המכתב המזוייף, אומר השופט, היא להראות בפועל שלא היה ביטול כלל של ההסכם וכי הנאשם רשאי להמשיך ולנהוג כלפי הרוכשים כאילו עיסקת המכירה שרירה וקיימת.

אלא שבסוף שנת 1985 החלה המשטרה לחקור בכשרותן של עסקות אלה — ציין השופט — ואז נעצר גינדי והובא לדיון.

השופט מציין, כי חומר הראיות בפרשה זו ברור, משום שבידי התביעה עדות מפורשת של שמואל עינב, וכי גינדי קיבל מחברת "דקל" את כספו חזרה. "נגד אישום זה לא שמעתי טענת הגנה של ממש" — העיר יעקב מלץ.

השופט הוסיף, כי ממידע חסוי שהראתה לו התובעת למד לדעת, כי אכן קיים חשש שגינדי עומד לצאת את הארץ, והטענה שהועלתה בעניין זה איננה טענה בעלמה. (עתי"ם)

הדתיים איפשרו לבנות האיצטדיון... במוזיאון

"האם נזכה אי פעם לשחק באיצטדיון הזה?" שאלו עצמם אורי מלמיליאן ויוסי תא־שמע, כוכבי הכדורגל של שתי הקבוצות הירושלמיות בית"ר והפועל, כשהוצג בפניהם במוזיאון ישראל, הדגם המוקטן של האיצטדיון המתוכנן בירושלים, שהוצג באגף מיוחד, המוקדש למחלוקות סביב בניית האיצטדיון בירושלים, ובו דגמי האיצטדיונים שתוכננו, קטעי עתונות מוגדלים וקריקטורות בנושא. (תצלום: יצחק הררי)

מנהל "הלל יפה": לאחר תחנונים סופק דלק לביה"ח שיספיק לשבוע

עובדי ביה"ח רוטשילד יפגינו ביום חמישי ● לא ייצאו ל"חופשה" במסגרת הצימצומים שההנהלה מתכננת

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה וכתב עתי"ם

עובדי ביה"ח רוטשילד בחיפה יפגינו ביום חמישי מול רחבת העירייה נגד אוזלת ידו של משרד הבריאות בהתמודדות עם בעיות התקציב המעיקות על המוסד, והמסכנות את המשך תיפקודו.

באותה שעה יתארח שר הבריאות מרדכי גור בלישכתו של ראש העיר אריה גוראל. אתמול בבוקר קיימו עובדי ביה"ח אסיפת הסברה שבה הדגישו, כי אינם מתכוונים להענות לתוכנית הצמצום, שהנהלת ביה"ח מגבשת בימים אלה ושבמסגרתה קיימת כוונה להוציא לחופשות יזומות מספר עובדים ורופאים, למשך שלושה חודשים וכן לצמצם את פעילות במחלקות ביה"ח.

יו"ר ועד עובדי ביה"ח תיאה אהרון מסרה אתמול, כי עובדי ביה"ח לא יצאו לחופשה יזומה וימשיכו להפעיל את ביה"ח כרגיל.

המשבר בביה"ח נידון אתמול גם בישיבתה השבועית של מזכירות מועצת פועלי חיפה. יו"ר ועד עובדי עיריית חיפה, שאליו מסונפים עובדי ביה"ח, משה שרוני, הזהיר, כי ארגון עובדי העירייה יצא למאבק ובמידת הצורך, מאבק אלים, אם יעשה ניסיון לפגוע בעובדי ביה"ח.

חודש החימום

חברת "פז" סיפקה אתמול בלילה 15 טונות דלק לבית החולים הלל יפה בחדרה, מערכת ההסקה בכל מחלקות בית החולים הופעלה מחדש, מסר מנהל ביה"ח, ד"ר משיח.

"הדלק סופק לי לאחר שהתחננתי לפני חברת הדלק, ואת משום שהכספים שקיבלתי ממשרד הבריאות הספיקו רק לתשלומי חובות מחודש יוני ועד חודש אוגוסט, ואילו חובות הדלק לחודש נובמבר־דצמבר טרם שולמו. הדלק שקיבלתי יספיק לשבוע ימים ואני מקווה, כי בסוף השבוע אוכל לקבל דלק נוסף", ציין מנהל בית־החולים.

דובר משרד הבריאות אמר בתגובה, כי תמוהה ומוזרה בעיני משרד הבריאות בעיית הדלק ב"הילל יפה" בחדרה. "אין שום הצדקה לכך שבבית החולים לא יחממו. את כל המחלקות בימים קרים אלה. חברת הדלק המספקת דלק לבית החולים קיבלה כסף לחודש ימים ואין שום סיבה שלא תספק דלק עד אז", סיכם הדובר. (עתי"ם)

שר הבטחון יצחק רבין

"אם תיכפה מלחמה על ישראל לנו "הזכות" להחליט על עיתויה"

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

"אין זאת "זכותו" של מי שכופה מלחמה על ישראל, להחליט גם מתי היא תתרחש בפועל. הצדק עומד לימין מדינת־ישראל. אין לי שום ספק בכך. כדי להתקיים ולהגיע לשלום אנו מחוייבים להיות חזקים, עם חלשים איש לא יעשה שלום".

דברים אלה אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בשיחה עם תלמידי שמיניות בתל־אביב.

שר הבטחון אמר כי אין בכוחו של צה"ל כיום להתחרות עם מדינות האויב. שבכל הקשור למספר האנשים העומדים מולנו, וכי קשה להתחרות גם בכמויות הנשק ואפילו ברמת תיחכומו. הוא אמר כי יתרונו של צה"ל הוא באדם ובחייל בסדיר ובמילואים, ברמת השכלה בכושר הנפשי והפיסי וביכולת הסופית.

"אבות הציונות שחידשו את תקומת ציון לא חיפשו מלחמות ולא בניית צבא, הם חיפשו להקים מדינה יהודית במקום היחיד שישנו — ארץ־ישראל. במימוש הרעיון ובביסוסו אנו נתקלים מידי יום בעויינות, בטרור ובמלחמות.

מול כל אלה נצטרך לעמוד אם נרצה להגשים את שאיפותינו" אמר שר הבטחון. הוא ציין עוד, כי במשך שנות קיומו של צה"ל נעשו שגיאות רבות שיצרו משברים וכי היו משברים שהביאו אסונות. "למדנו מכל השגיאות והצטבר נסיון רב." אמר רבין.

שגריר הונדורס הגיש כתב האמנתו

שגרירה החדש של הונדורס בישראל מואיזס שטרקמן הגיש אתמול את כתב האמנתו לנשיא המדינה חיים הרצוג בטקס חגיגי במשכן הנשיא בירושלים.

השגריר החדש, יהודי, ויש לו קשר הדוק לישראל. בין השנים 1972־1975 למד באוניברסיטה העברית יחסים בינלאומיים ולימודים לטיניים, והוא שולט בשפה העברית.

הודות לכך היתה זו הפעם הראשונה במעמד כזה, שהשיחה בין הנשיא לבין השגריר התנהלה כולה בעברית.

עם סיום לימודיו הצטרף שטרקמן לשירות החוץ של ארצו ומאז שימש במיגוון תפקידים דיפלומטיים. (עתי"ם)

כ־650 זמרים ישירו מחר בבית לחם

בסיור שערך היום שר התיירות, עם ראש עיריית בית לחם אליאס פרג', בחנו השניים את ההכנות הנעשות במקום לקראת חג המולד.

בסיור נמסר לשר כי הגיעו מחו"ל 9 מקהלות (לעומת 7 אשתקד) ובהם כ־650 זמרים מקנדה, דרום אפריקה, פיג'י, איסלנד וארה"ב. כן תופענה בבית לחם 6 מקהלות ותזמורות מקומיות ובהם 250 זמרים.

מקהלות תופענה מלבד בבית לחם גם ברחבי הארץ: חיפה, עכו, עין גב, טבריה, ים המלח, ירושלים ואחת תשיר בנצרת (דבר שלא היה אשתקד).

הצליינות מהווה רוב התיירות לישראל, ונראה כי מספר המבקרים הנוצריים יהיה בסביבות 800 אלף אשר מהווה שיא. כ־56% אחוז מתוך סך של כ־מיליון 440 אלף מבקרים זרים. (שע"ה)

● הנהלת "חמרית" — הוועדה הציבורית לחופש מדע דת, ותרבות בישראל מחתה אתמול על נסיונם של חברי הכנסת למנוע את הנפקת סדרת הבולים המתוכננת, המוקדשת למוסדות החינוך הגבוה בארה"ב של שלושת הזרמים העיקריים ביהדות.

"1500 ייפוטרו באזור חיפה בתחילת 86"

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה

1500 עובדים באזור חיפה צפויים לפיטורים בחודשים הראשונים של 1986 — נמסר אתמול בישיבתה השבועית של מזכירות מועצת פועלי חיפה.

בישיבה מסר מזכיר מפ"ח משה ורטמן כי מדובר ב־650 מעובדי "סולתם", 150 ברכבת ישראל, וכן עוד עשרות עובדים בשורה שלמה של מפעלים ומקומות עבודה כסו"ב, פניציה, שמן ועוד.

ורטמן מסר, כי בתחילת חודש דצמבר היו רשומים בשירות התעסוקה 7200 דורשי עבודה לרבות אקדמאים ואולם על פי הערכת מזכירות המועצה מצויים באזור חיפה עוד כ־3000 דורשי עבודה אשר אינם רשומים בלישכת התעסוקה ואינם נכללים בנתונים הסטטיסטיים.

המזכירות קראה לממשלה להכיר בישובים בקריית ים קריית אתא, וטירת הכרמל כאזורים מועדפים, וכן קראה לתנועה הקואופרטיבית להקים בחיפה מפעלים קואופרטיביים היכולים לספק מקורות תעסוקה.

חבר מזכירות המועצה אברהם המאירי האשים את הממשלה על שלא הצליחה ליצור אווירת חירום ולבלום יבוא שאין בו הכרח משימורים ועד טקסטיל.

תובעים לשחרר איש פת"ח לשעבר ממעצר מינהלי

תביעה לשחרר את איש "פתח" לשעבר, ג'בריל ראג'וב, ממעצרו המינהלי — השמיעו עורכי־הדין ג'אוואד בולוס ועמיתו ווליד פאחום, במסיבת־עיתונאים שהתקיימה אתמול ב"בית אגרון" בירושלים.

הם אמרו שהם מייצגים אנשים, שוחרי חיים של דו־קיום בשלום בין ישראלים לפלשתינאים.

במהלך הדברים הודו שני עורכי־הדין, כי ראג'וב נדון בשעתו למאסר 15 שנים על חברותו בכנופיה מזויינת של פת"ח שפעלה בשטחים. בשנות מעצרו קנה לעצמו מקום מנהיגותי בקרב האסירים הבטחוניים בכלא, שמדי פעם היו מעוררים שביתות ואי־שקט בין כתלי הכלא. הוא שוחרר במסגרת חילופי השבויים לפני כחצי שנה. אך נעצר שוב לפני כחודש כחשוד של פעילות עויינת מחברון. מאז מעצרו המחודש מקיים ראג'וב זה כחודש ימים שביתת רעב, והפרקליטים העורכים תובעים את שיחרורו בטענה כי מעצרו בלתי־מוצדק. (עתי"ם)

טלקס

● פרוייקט שיכון לאנשי קבע

בצה"ל מביעים שביעות רצון מהחלטת הממשלה מהשבוע המאשרת. למעשה, את תחילתו של פרוייקט השיכון עבור אנשי צבא הקבע שיוקם בגוש מודיעין.

צה"ל ביקש כבר לפני כמה זמן רב את אישורה של הממשלה לתוכנית ועתה משאושרה. מקווים בצה"ל, כי השיכונים לקצינים ולאנשי צבא הקבע ישפיעו על שיקוליהם של אנשי הצבא בדבר הארכת שירותם.

הפרוייקט במודיעין יכלול אלף יחידות דיור שיוכלו להשתכן בהן אנשי צבא בלבד. שיכון דומה הוקם ביבנה כבר לפני כמה שנים, ביוזמתו של תא"ל (מיל.) יעקב טרנר. הפרוייקט זכה להצלחה רבה ומתגוררות בו מאות משפחות קצינים. **אבי בניהו**

● סדנת חינוך לבריאות האסיר

בכלא "איילון" ברמלה ביקרו אתמול 12 רופאים מתמחים מבית־החולים "הדסה" בירושלים. הרופאים נרתמו למיבצע חינוך לבריאות האסיר ובשבועות הקרובים יקיימו בכלא סידרת הרצאות בפני האסירים בנושא רפואה מונעת. בין הנושאים עליהם ישמעו האסירים: תזונה, מחלות ממאירות, מחלות לב, ניתוחים פלסטיים, מחלות דם ועוד.

את המיבצע יזמו קצינת החינוך של כלא הנשים בנווה־תרצה, חרב אברהם אייזנבך, יו"ר הארגון לשיקום האסיר, וד"ר שטרן, מנהל בית־החולים "הדסה" עין־כרם. **אבי בניהו**

● תע"ש נגד סלילת כביש ברמת־השרון

ראש מועצת רמת־השרון, משה ורבין וראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, נפגשו עם מנכ"ל משרד הבטחון ועם מנכ"ל תע"ש, מיכאל שור, בקשר לסלילת כביש מזרחית להרצליה שיעבור ליד התעשייה הצבאית ברמת־השרון. שמטרתו להקל על עומס התנועה מרעננה להרצליה דרך רמת־השרון.

נציגי תע"ש הודיעו שהם מתנגדים לסלילת כביש זה, שיכביד על מפעל התעשייה הצבאית במקום.

יצויין, כי הוחל כבר בסלילת תוואי הכביש עד גבול הרצליה־רמת־השרון. **יהושע מרקוס**

● שממה באיזור התעשייה החדש באשקלון

2000 דונם של איזור תעשייה בדרום אשקלון, שהוכנו לפני שנים אחדות, עם כל התשתיות הדרושות. לרבות טלפונים, בהשקעה כוללת של מיליארדי שקלים, עומדים שוממים ושום מפעלים חדשים אינם באים.

אלי דיין, ראש העיר, פנה בעניין זה בתזכיר לראש הממשלה ולשרים מודעי, שרון, יעקבי וקורפו. בו הוא טוען, כי חברות ומפעלים גילו עניין להקים באיזור מפעל נוסף או סניף, ביניהם "מוטורולה". "אל־אופ", מפעלי "דויטש־דגן". "תעשיות דיוק" ועוד. אך הם אינם באים, כיוון שלא הוענק לאיזור זה סיווג של איזור פיתוח א. כפי שהעירייה מבקשת זה זמן רב. **רפאל גאון**

● שינוי שעות העבודה בדואר

ביום שלישי, 31.12.1985, יהיו כל בתי הדואר, סניפי הדואר, לרבות סניפי הדואר המרכזיים וכל סוכנויות הדואר בארץ, פתוחים לקהל עד לשעה 14.00.

ביום ד' 1.1.1986 וביום ה' 2.1.1986 יהיו כל אשנבי בנק הדואר בכל בתי הדואר, הסניפים והסוכנויות סגורים לקהל.

הסדר זה בא להבטיח, כי כל מאזני בנק הדואר במונחי השקל הקיים יגיעו לבנק הדואר במועד. אשר יאפשר את העברת השיקים בשקלים הקיימים למסלקה לפני מועד סגירתה.

באופן חד פעמי יהיו בתי הדואר והסניפים בארץ פתוחים לקהל ביום ב' 30.12.85 בין השעות: 07.45 – 12.30, 15.30 – 18.00. **אתל רנגאל**

2 מטעני חבלה נתגלו בפתח־תקווה ובכפר־סבא

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

שני מטעני חבלה נתגלו ופורקו אתמול בפתח־תקווה ובכפר־סבא.

במקרה הראשון נתגלה מטען חבלה בכניסה לסופרמרקט ברח' חיים עוזר בפתח־תקווה. בשעה 6 בבוקר הגיעו סגן מנהל החנות, יעקב רדה ועובד בחנות, גלו סלוק, והבחינו בחפץ חשוד בין ארגזי הלחם שהיו מונחים ליד דלת הכניסה לחנות. הם הזעיקו את המשטרה וחבלן ניטרל את המטען, אך תוך כדי פעולתו אירע פיצוץ קל וכתוצאה ממנו ניזוקו שני כלי־רכב שחנו בקרבת מקום וכן שמשת חלון ראווה של חנות סמוכה.

בשעה 2 בצהרים הבחינה אשה בשקית חשודה מונחת בתחנת האוטובוס ליד בית־משפט השלום בכפר־סבא. היא הזעיקה שוטרים שעברו במקום. חבלן הוזעק למקום וניטרל את המטען.

המשטרה חוזרת ומבקשת מהציבור לגלות עירנות, ולא לגעת בחפצים חשודים ולהזעיק מיד את המשטרה.

צה"ל מוטרד מכושרם הגופני הירוד של מתגייסיו

מיפגש תלמידי שמיניות מבתי־הספר התיכוניים בתל־אביב עם שר־הבטחון במסגרת המיבצע "בוא נתגייס בכושר". (צילום: יח' דובר צה"ל)

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

מחלקת ההדרכה במטכ"ל בשיתוף עם גורמי משרד החינוך פותחים במיתקפת הסברה בקרב בני נוער העומדים על סף גיוס בקריאה "בואו נתגייס בכושר".

המיבצע, שנערך גם בעבר, הוא ניסיון לתת תשובה לאחת הבעיות המטרידות את צה"ל — כושרם הגופני הירוד של בני הנוער. "עובדה זאת", מציינים בצה"ל "גורמת לנפל גופני גבוה ביותר בבסיסי הטירונים. שם נתקל המתגייס בפני מאמץ גופני קשה". העוסקים בנושא בצבא טוענים, כי הנושא חמור עד כדי כך שהוא פוגע בכשירותו של צה"ל וביכולתו להעמיד מסגרות לוחמות.

במסיבת עתונאים שקיימו אתמול בת"א מסרו ראש מה"ד, האלוף יוסי פלד, ומפקד כושר קרבי בצה"ל, אל"מ דור, כי צוות מומחים שבדק את התופעה הגיע למסקנה, שכושר גופני בהתאם לקריטריונים הנדרשים והכנה עצמית מוקדמת של הנער לקראת גיוס, עשוי לתרום תרומה משמעותית להפחתת הנפל הגופני ולמנוע פגיעות גופניות ורגשיות מהחייל.

צה"ל ומשרד החינוך עורכים כנסים בבתי־ספר ובמרכזים קהילתיים, בהם מופיעים מרצים ומחולק חומר הסברתי. במשרד־החינוך מתכוונים גם לשלב ציון בכושר גופני בתעודת הבגרות.

במסיבת העתונאים אתמול נמסר, כי מרבית התלמידים מגיעים לכיתות ט' עם כושר גופני שניתן להגדירו כטוב, אולם חלה נסיגה משמעותית בכתות י"א — י"ב.

לרבין אין פרטנר לטניס

אתמול התקיים ב"בית החייל" בת"א כנס נוער בנושא זה בהשתתפות שר־הבטחון יצחק רבין וראש עיריית ת"א שלמה להט. בכנס השתתפו כמה מאות שמיניסטים לפני גיוס. שלמה להט הזכיר לנערים את עברו הצבאי. "אני נחשב מודל 68 בעיניכם, אבל בזמנו היה לי כושר טוב. הנושא הזה הוא מהותי וחשוב וגם מוסיף בריאות ואריכות ימים", אמר להט.

שר־הבטחון יצחק רבין נדרש אף הוא לנושא: "אם עוסקים מגיל צעיר בספורט שומרים על כושר טוב ואפשר אפילו בגילי לשחק טניס כמוני. לצערי אין לי אף פרטנר בממשלה שאפשר להתחרות איתו בטניס", אמר רבין.

שופט מזהיר מביטול תוכנית קדם־צבאית לשיקום נוער

אזהרה מפני ביטול תוכניות לשיקום נערים ונערות במצוקה על־ידי שילובם במסגרת קדם־צבאית השמיע אתמול נשיא בית־המשפט לנוער בחיפה, השופט א. מלמד. הוא אמר את דבריו בעת שגזר את דינו של צעיר בן 18 ממשפחה הרוסה, שהורשע בשורת עבירות של גניבת רכב, נהיגה שלא כחוק, תקיפה וגניבות מתוך רכב.

השופט הביע דאגה מהידיעות המתפרסמות באחרונה, כאילו מתכוון צה"ל לצמצם או לבטל לחלוטין תוכניות המיועדות לשיקום נוער־מצוקה.

"ביטול התוכנית לשיקום נערים ונערות במצוקה, תוך שילובם במיסגרת קדם־צבאית, יהווה חלילה מעין סתימת הגולל על סיכויי שיקום וקידום של מאות בני נוער והשלכתם לרחוב, תוך גרימת מיטרדים ונזקים לא ישוערו לנוער במצוקה, למשפחותיהם ולציבור כולו", קבע השופט מלמד.

השופט ציין בגזר־הדין, כי הנאשם הוא בן למשפחה הרוסה. הוא היה ילד־מוכה מילדותו. הוריו נפרדו לפני 9 שנים והוא סבל מילדותו מיחסו האלים של האב ונגרר לעבריינות לאחר שהוטלטל מבית־ספר לפנימייה ומשם ממקום עבודה אחד למישנהו.

"הפתרון היחיד שיש בו סיכוי ממשי לשיקומו של הצעיר הוא בגיוסו לצה"ל, קבע השופט.

חיים במינהרה חשוכה

הנשיא הרשיע את הנאשם על־פי הודאתו בכל העבירות המיוחסות לו וגזר עליו מאסר 6 חודשים על תנאי למשך שנתיים. ופסילה לקבלת רשיון נהיגה אזרחי למשך שנה. יחד עם זאת אישר השופט לנאשם לעבור קורס קדם־צבאי לנהיגה בצה"ל, כדי שיוכל להשתלב בתפקיד זה לאחר גיוסו.

בהרחיבו את הדיבור על המסיגרת הקדם־צבאית הוסיף השופט מלמד. "הנאשם ונערים רבים מסוגו גדלים, שלא באשמתם, במשפחות ובמיסגרות שאינם מאפשרות את התפתחותם התקינה ובגיל 16־18 הם מגיעים לפרשת דרכים קריטית לגבי עתידם. הם חיים במעין מינהרה ארוכה וחשוכה, שמפתחה רואים את האור בהדרגה בהכנות לקראת גיוסם לצבא, תוך שיבוצם בקורסים קדם־צבאיים בסדנאות והשתלמויות, לגיוסם של נערים ונערות אלה לצבא יש גם השפעות חשובות ומרחיקות לכת על האווירה החברתית בשכונות המצוקה, על התנהגותם של בני־הנוער החיים בהם ועל יחסם למדינה ולחברה.

השופט מלמד הורה להעביר את תוכן החלטתו לידיעת שר המשפטים, שר המשטרה, שר החינוך, שר העבודה והרווחה והרמטכ"ל. (עתי"ם)

לחברנו איתן הבר והמשפחה
המומים וכואבים את אסונכם בהילקח מכם
גילה
אגודת העתונאים בתל־אביב
ותא הכתבים הצבאיים

ביום חמישי י"ד בטבת תשמ"ו 26.12.85
יום השנה למותו של
יזהר גבעוני ז"ל
נעלה לפקוד את קברו
היציאה בשעה 15.00 מחדר ההנהלה
המשפחה
וקיבוץ עין־דור

בפלילים

7 שנות מאסר על מעשה מגונה בתיירת

עונש כבד הוטל אתמול על נאשם במעשה מגונה בתיירת שישבה על שפת הים בת"א. שופט השלום יצחק בראו"ן גזר על נואף ערפאת (26) מיפיה מאסר 7 שנים בפועל ושנתיים על תנאי.

"תיירות ונשים לא יהיו הפקר בערי הארץ וחופיה". הטעים השופט בראו"ן וחייב את הנאשם גם לפצות את התיירת בחצי מיליון שקלים. הסכום יהיה צמוד למדד...

האירוע שבעטיו הועמד ערפאת לדין התרחש ביולי השנה. תיירת צעירה ישבה על החוף בשפת הים, ליד מלון שרתון, והנאשם עשה בה מעשה מגונה. חברה של התיירת שהבחין במתרחש ניסה לעצור את הנאשם, אך הלה הציע לו כסף כדי שישחררו. גם על כך הועמד הנאשם לדין.

"אין לסבול מצב שבו אשה או תיירת אינה בטוחה מפני מעשי אונס או מעשים מגונים בערי ישראל ובחופי הים שלה", אמר השופט בראו"ן והטעים, כי שומה על בתי המשפט להטיל עונשים מרתיעים.

השופט קבע, כי גזר הדין יכלול גם שנתיים מאסר שיהיו תלויים נגד הנאשם בשל עבירה קודמת. ואולם העונש יהיה מצטבר ובסך הכל ירצה הנאשם 7 שנות מאסר. (עתי"ם)

ילדה קטנה זיהתה חשוד במעשים מגונים

ילדה קטנה שהלכה ברחוב זיהתה חשוד בסידרה של מעשים מגונים שנעשו בילדות באיזור הרצליה.

כך מסר אתמול חוקר משטרה בבית־משפט השלום בת"א, בשעה שביקש להאריך את מעצרו של החשוד, בן 33 מהרצליה. השופט ראובן זיו האריך את מעצרו ב־7 ימים ונעתר לבקשת הסניגור לאסור את פירסום שם החשוד.

ב"כ המשטרה, מפקח אהוד אלוני, ציין, כי מדובר ב"היקף נרחב של מעשים מגונים שיצרו פאניקה בקרב תושבי הרצליה".

לדברי החוקר נעשו המעשים בילדות בנות 5 עד 8 שהתפתו לסייע לחשוד, בעת שביקש מהן ליווי לחצר. לאחר מכן עשה החשוד מעשים מגונים בילדות. להלן גילה איש המשטרה, כי החשוד נלכד בזכות ילדה מקורבנותיו שהלכה ברחוב עם אביה וזיהתה אותו בקרב העוברים ושבים.

הילדה דיווחה זאת והם עקבו אחריו עד שגילו את מקום מגוריו ולאחר מכן הזעיקו את המשטרה.

החוקר הסביר, כי החשוד הודה ב־14 מעשים מגונים. אולם קיים חשש שמדובר במקרים נוספים, שחלקם טרם דווח למשטרה. (עתי"ם)

נפלו קורבן לגניבה עם המכנסים למטה

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

בשלושת החודשים האחרונים התרבו התלונות במשטרת נתניה על גניבת תיקים משירותי נשים בתחנה המרכזית בנתניה. ביום שישי האחרון התלוננה חיילת כי בעת שהיתה בחדר השירותים צצה לפתע יד מרווח שבין הדלת לרצפה ובמהירות סילקה את ארנקה מהמקום. החיילת מיהרה להזעיק עזרה והחשוד בגניבה נתפס.

האיש, ג'מיל לוטאפי מקראווה מטייבה שבמשולש, חשוד בגניבת 10 תיקים משירותי נשים באותה שיטה. החשוד השתחרר באחרונה מריצוי תקופת מאסר על חטיפת תיקים.

שנתיים מאסר לזוג גונבי תיקים ב"שקם"

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

זוג מנתניה, נחום (28) ופלורינה (25) יהלום, נשלחו על־ידי בית־משפט השלום בנתניה לרצות שנתיים מאסר בפועל לאחר שהורשעו בגניבת תיקים בחנות השק"ם בנתניה.

השניים היו פועלים יחד תוך הסחת דעתם של הקרבנות בתחבולות שונות ובדרך ערמומית. הבעל היה מפתח שיחה עם קונה בחנות בעוד האשה היתה מרוקנת את ארנקה. הזוג פעל במספר מקרים בשיטה דומה עד שנתפס.

לאחר חקירה מאומצת ואוסף ראיות נגדם הם הורשעו ונשלחו לרצות מאסר של שנתיים.

אנו מודיעים בצער
על מות חברתנו היקרה
צפורה בארי ז"ל
ההלוויה התקיימה אתמול, יום ב', במסילות
המשפחה
וקיבוץ מסילות

לחברנו נפתלי בארי
משתתפים באבלך על מות
רעיתך ז"ל
החברים במפעלי "שאן"
ובמועצה האזורית בקעת בית שאן